

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 6^{ης} Ιουλίου 2023

Ωρα έναρξης: 4.08 μ.μ.

Αρ. 33

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να δηλώσετε την παρουσία σας ηλεκτρονικά και τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που καλωσορίζω στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στην παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ).

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Η παρουσία σας εδώ υπογραμμίζει τα βαθιά αισθήματα φιλίας που σας συνδέουν με την Κύπρο και τον λαό της, αλλά και το συνεχές ενδιαφέρον της ΚΣΣΕ και του Προέδρου της για τη χώρα μας.

Διανύουμε μια εποχή τεκτονικών αλλαγών στο διεθνές περιβάλλον, όπου κυριαρχεί η αυξανόμενη αστάθεια υπό το φως διαδοχικών κρίσεων και των πολυεπίπεδων συνεπειών τους για τα κράτη τις κοινωνίες και τους πολίτες. Ο συνεχιζόμενος για δεκαοκτώ και πλέον μήνες πόλεμος στην Ουκρανία επέφερε άλλο ένα βαθύ πλήγμα στην πολύπαθη ευρωπαϊκή ήπειρο, υπενθυμίζοντάς μας ότι τίποτα δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο. Σήμερα περισσότερο από ποτέ η ανθρωπότητα χρειάζεται ισχυρά και ακλόνητα σημεία αναφοράς, που δεν μπορεί να είναι άλλα από τις κοινές μας αρχές και αξίες, την ειρήνη, την ελευθερία, τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου.

Στην υπεράσπιση αυτών των ιδεωδών και αρχών είναι ταγμένο το Συμβούλιο της Ευρώπης ως ο κατεξοχήν θεματοφύλακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην Ευρώπη. Κύριο σημείο αναφοράς και πυξίδα του οργανισμού αποτελεί η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, αλλά και πολλές άλλες συμβάσεις για καίρια ζητήματα, που θωρακίζουν τον άνθρωπο και τα θεμελιώδη δικαιώματά του ως προϋπόθεση για τη φυσική και κοινωνική του εξέλιξη. Μέσα από την πολύμορφη δράση και τις συστάσεις του οργανισμού και των διαφόρων οργάνων και μηχανισμών του ισχυροποιείται το πλαίσιο για πιο δημοκρατικές και ανθεκτικές κοινωνίες, όπου θα πρυτανεύουν ο αλληλοσεβασμός και η ανοχή στη διαφορετικότητα ενάντια στον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία, η ελεύθερη έκφραση ενάντια στον εκφοβισμό και τη φήμωση και η έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση ενάντια στην παραπληροφόρηση, η χρηστή διοίκηση, η διαφάνεια, η αξιοκρατία και η ισότητα των φύλων ενάντια στη διαφθορά, την ευνοιοκρατία, τις οπισθοδρομικές αντιλήψεις και την ενδοοικογενειακή βία. Σε αυτό τον υπέρ αρχών αγώνα, η ΚΣΣΕ κατέχει επάξια εξέχουσα θέση, αναδεικνύοντας την πρόσθετη αξία και τη δύναμη της κοινοβουλευτικής διπλωματίας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με την ολιγάριθμη αλλά πολύ δυναμική αντιπροσωπία της, δηλώνει ενεργά και ουσιαστικά το «παρών» της στις σημαντικές αποφάσεις και δράσεις της Συνέλευσης και αμφίδρομα επωφελείται πολλαπλά από την ιδιότητά της ως κράτους μέλους του οργανισμού, ενσωματώνοντας και μετεξελίσσοντας το κεκτημένο του σε στοχευμένες πολιτικές και δράσεις.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε,

Η προσήλωση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΣΔΑ και στα πρόσθετα σε αυτήν πρωτόκολλα είναι απόλυτη, όπως πιστή είναι η συμμόρφωσή μας με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και προς τούτο η Βουλή των Αντιπροσώπων πράττει ό,τι της αναλογεί, λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του δικαστηρίου κατά την άσκηση των νομοθετικών της αρμοδιοτήτων.

Την ίδια στιγμή η Κύπρος υφίσταται τις οδυνηρές συνέπειες της παράβασης βασικών άρθρων της σύμβασης από την Τουρκία, συνεπεία της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής τμήματος του εδάφους της. Από ένα κράτος που συγκαταλέγεται στις χώρες με τον μεγαλύτερο αριθμό εις βάρος του καταδικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ, τις πλείστες των οποίων περιφρονεί.

Δικαιολογημένα λοιπόν αισθανόμαστε απογοήτευση για την απόφαση της Επιτροπής Υπουργών για τερματισμό της επιτήρησης της απόφασης του δικαστηρίου στην υπόθεση Τιτίνας Λοϊζίδου κατά Τουρκίας, ακριβώς γιατί οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις δεν παραγράφονται και γιατί η αρνητική αυτή εξέλιξη δημιουργεί επικίνδυνο προηγούμενο και για άλλα κράτη που υφίστανται ανάλογες παραβιάσεις. Και είναι για αυτό ακριβώς τον λόγο που η συνέχιση της επιτήρησης της απόφασης του ΕΔΔΑ στην 4^η Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου κατά της Τουρκίας είναι καίριας σημασίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος λόγω της δικής της τραυματικής εμπειρίας είχε έναν πρόσθετο λόγο να σταθεί από την πρώτη στιγμή στο πλευρό της Ουκρανίας και του λαού της, προασπιζόμενη το Διεθνές Δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα, που βάνουσα καταπατήθηκαν και συνεχίζουν να καταπατούνται και επί του δικού της εδάφους. Πιστεύουμε στην ειρήνη και εργαζόμαστε άοκνα προς την κατεύθυνση αυτή. Την ίδια στιγμή αναμένουμε από όλους όσους επικαλούνται το ίδιο να επιδείξουν ανάλογη αντίδραση και αποφασιστικότητα έναντι αυτών που παραβιάζουν το Διεθνές Δίκαιο χωρίς εξαιρέσεις και εκπτώσεις. Η λογική των δύο μέτρων και δύο σταθμών υπονομεύει τον στόχο της ειρήνης.

Καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για επανέναρξη των συνομιλιών από το σημείο που είχαν διακοπεί στο Κραν Μοντανά υπό την αιγίδα του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, με στόχο την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο κυπριακό πρόβλημα, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ και βεβαίως τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Χρειάζεται να αξιοποιηθεί κάθε βήμα, κάθε ευκαιρία, για να οδηγηθούμε πιο κοντά στον επιθυμητό στόχο, που δεν είναι άλλος από την επανένωση της πατρίδας μας σε συνθήκες διαρκούς ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας και τη διασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος, ειδικότερα για τους νέους και τις νέες μας.

Δεν θα δεχθούμε ποτέ την απαράδεκτη αξίωση της τουρκικής πλευράς για λύση «δύο κρατών», η οποία εκφεύγει του πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών και την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση και ολόκληρη η διεθνής κοινότητα έχει ρητά απορρίψει. Ανησυχούμε για τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό Τούρκων εποίκων και για τον ασφυκτικό έλεγχο που ασκεί η Τουρκία σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής των Τουρκοκυπρίων στα κατεχόμενα προς εξυπηρέτηση των αναθεωρητικών και επεκτατικών της στόχων. Καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, για να κρατήσουμε ζωντανή τη σύνδεσή μας με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, προσβλέποντας στην οικοδόμηση ενός ειρηνικού και πιο ελπιδοφόρου μέλλοντος στην κοινή μας πατρίδα.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση έχουν ασχοληθεί διαχρονικά με το Κυπριακό και επιμέρους πτυχές του. Εκφράζουμε την ειλικρινή μας εκτίμηση για τα ισχυρά ψηφίσματα που υιοθέτησε κατά καιρούς η ΚΣΣΕ για την κατάσταση στην Κύπρο, τον εποικισμό των κατεχομένων, το ανθρωπιστικό ζήτημα των αγνοουμένων και την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα.

Αναμένουμε ότι η έκθεση και το ψήφισμα του εισηγητή κ. Piero Fassino, που θα συζητηθούν προσεχώς στη Συνέλευση, θα είναι δίκαια και αντικειμενικά όσον αφορά στις συνεχείς προκλήσεις και παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην περικλειστή περιοχή της Αμμοχώστου και στην ανάγκη επιστροφής της πόλης στους νόμιμους κατοίκους της, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Πρόεδρε,

Η από καταβολής της πολυπολιτισμική Κύπρος προάγει την αλληλεγγύη, τον αλληλοσεβασμό και την ειρηνική συνύπαρξη. Στο πλαίσιο αυτό η χώρα μας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διαχείριση των

δυσανάλογων συγκριτικά με τον πληθυσμό της μεταναστευτικών ροών, κυρίως ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης παράτυπων μεταναστών από την Τουρκία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον δημογραφικό μας χαρακτήρα και τη σταθερότητα της χώρας μας.

Πρώτιστο μέλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η πλήρης συμμόρφωση με τις διεθνείς της υποχρεώσεις έναντι αυτών των ανθρώπων, με πλήρη σεβασμό στα δικαιώματά τους. Την ίδια στιγμή αναμένουμε όμως από τους Ευρωπαίους εταίρους μας να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων για μια συλλογική και αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, στη βάση της αλληλεγγύης και της ίσης κατανομής ευθύνης. Δεν μπορεί κάποια κράτη μέλη να επωμίζονται δυσανάλογη ευθύνη για την αντιμετώπιση του ζητήματος και άλλα απλώς να αρνούνται να συνεργαστούν.

Φίλε Πρόεδρε,

Δράττομαι της ευκαιρίας αυτής, για να εκφράσω την ειλικρινή εκτίμηση και τον σεβασμό μας για τον καθοριστικό σας ρόλο στην επιτυχία της κομβικής Συνόδου Κορυφής στο Ρέικιαβικ, κατά την οποία επαναβεβαιώθηκαν οι αρχές και αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης και η συλλογική μας ευθύνη για την προστασία και ενίσχυση της δημοκρατίας και της ασφάλειας στην Ευρώπη. Η Βουλή των Αντιπροσώπων θα μελετήσει προσεκτικά τα απορρέοντα της συνόδου που αφορούν στη δράση των εθνικών κοινοβουλίων για μια πιο ανθεκτική και δημοκρατική Ένωση.

Δράττομαι επίσης της εδώ παρουσίας σας, για να εκφράσω και από αυτό το βήμα και προσωπικά τις ευχαριστίες μου προς τους συναδέλφους μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣΣΕ για την ουσιαστική συμμετοχή και συμβολή τους στην προώθηση των στόχων του οργανισμού, διαβεβαιώνοντάς σας για τη βούληση και την πρόθεσή μας να συνεχίσουμε και να ενδυναμώσουμε περαιτέρω αυτή την πολύ εποικοδομητική συνεργασία. Και είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι για τους συναδέλφους μας, για τον ρόλο τους και το έργο το οποίο επιτελούν.

Συνάδελφοι, ξανά σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω!

Φίλε Πρόεδρε,

Καλωσορίζοντάς σας και πάλι στην Κύπρο και ευχόμενη κάθε επιτυχία στο έργο σας, σας καλώ στο βήμα για τη δική σας προσφώνηση.

(Η μετάφραση στα ελληνικά της ομιλίας του κ. Tiny Koh)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ:

(TINY KOH)

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγαπητοί φίλοι, πολλούς από τους οποίους έχω γνωρίσει κατά το πρόσφατο ή το απώτερο παρελθόν, χαίρομαι που σας βλέπω όλους ξανά, τώρα στο δικό σας κοινοβούλιο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που με καλέσατε στη χώρα σας και που μου δίνετε την ευκαιρία να προσφωνήσω τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό την ιδιότητά μου ως Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, του αρχαιότερου και ευρύτερου οργανισμού ειρήνης στην Ευρώπη, που ιδρύθηκε την επαύριον του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και τώρα οδεύει προς την 75^η του επέτειο, τον επόμενο χρόνο. Είστε όλοι προσκεκλημένοι!

Η Συνέλευση, την οποία εκπροσωπώ εδώ, είναι ένα από τα δύο διοικητικά σώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το άλλο είναι η Επιτροπή Υπουργών, όπου εκπροσωπείται ο Υπουργός σας Εξωτερικών. Η Συνέλευση λειτουργεί ως μια σημαντική ευρωπαϊκή πλατφόρμα διακοινοβουλευτικού διαλόγου και κοινοβουλευτικής διπλωματίας, φέρνοντας μαζί βουλευτές από σαράντα έξι κράτη μέλη, κράτη παρατηρητές και τους Εταίρους για τη Δημοκρατία. Στην άμεση γειτονιά σας βρίσκονται τα κοινοβούλια της Ελλάδας και της Τουρκίας, όπως επίσης τα κοινοβούλια της Ιορδανίας, της Παλαιστίνης και του Ισραήλ. Τα μέλη μας εκπροσωπούν ολόκληρο το πολιτικό φάσμα, συνασπισμούς και αντιπολίτευση, από την αριστερά στο κέντρο και τη δεξιά, από τον Βορρά μέχρι τον Νότο και από την Ανατολή στη Δύση. Η Συνέλευσή μας, κατά την άποψή μου, λειτουργεί ως ένα φόρουμ για όλους, είναι ένας ευρωπαϊκός τόπος συνάντησης, για να διαπιστώσουμε κατά πόσο παρ' όλες τις διαφορές μας μπορούμε να δώσουμε βιώσιμες απαντήσεις στα σημερινά προβλήματα.

Η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για παράδειγμα έχει εμπνευστεί από αυτό το πολιτικό φόρουμ, για να προστατεύσει τις γυναίκες απέναντι στη βία, όπως επίσης και η Σύμβαση Λανζαρότε για την προστασία των παιδιών κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, καθώς και η πρόσφατη Σύμβαση της Λευκωσίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς απέναντι σε αδικήματα, ζημιές και καταστροφές.

Έχοντας επισκεφθεί σήμερα το Κυπριακό Μουσείο, μου έγινε ακόμα πιο ξεκάθαρο από ό,τι προηγουμένως πόσο σημαντική είναι αυτή η σύμβαση για την προστασία της κληρονομιάς μας και έμαθα τι βρίσκεται ακόμα στο Κυπριακό Μουσείο, όπως και τι δεν είναι στο Κυπριακό Μουσείο αλλά σε μουσεία στον υπόλοιπο κόσμο, όχι για καλούς λόγους, θα έλεγα.

Και εξακολουθούμε να δουλεύουμε σκληρά πάνω σε κανόνες, αγαπητοί συνάδελφοι, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, για να αναγνωριστεί παντού στην Ευρώπη το υγιές περιβάλλον ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και για να προστατεύσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα απέναντι στους πιθανούς κινδύνους της τεχνητής νοημοσύνης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος υπήρξε και παραμένει ένας σημαντικός εταίρος της Συνέλευσης. Μια συνεργασία που ξεκίνησε με την ένταξή της στο Συμβούλιο της Ευρώπης το 1961, λιγότερο από έναν χρόνο αφότου η χώρα σας απέκτησε την ανεξαρτησία της. Αντιπρόσωποι από το κοινοβούλιό σας συμβάλλουν με έναν εποικοδομητικό τρόπο στις συζητήσεις και σε άλλες δραστηριότητες της Συνέλευσής μας, βοηθώντας έτσι στην προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στη χώρα σας, την Κύπρο, σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέρα από αυτήν. Ένας από τους προκατόχους μου στη θέση του Προέδρου της Συνέλευσης ήταν μία αξιόλογη Κύπρια πολιτικός και καλή μου φίλη, η κ. Στέλλα Κυριακίδου, που τώρα υπηρετεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Προήδρευσε της Συνέλευσής μας σε μια άκρως κρίσιμη στιγμή στην ιστορία μας και εξακολουθεί να μνημονεύεται για τις ικανότητές της, την καλοσύνη της, τη σύνεσή της. Αναμένω λοιπόν να τη συναντήσω κατά την ερχόμενη σύνοδο της Συνέλευσής μας τον Οκτώβριο, όπου έχω καλέσει όλους τους πρώην Προέδρους, για να ανταλλάξουμε απόψεις και ιδέες. Παρότι είμαι εβδομήντα ετών, δεν είμαι πολύ μεγάλος, για να μάθω από αυτούς και ελπίζω να πάρω σοφές συμβουλές!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η υψηλή εκτίμηση και ο σεβασμός στα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στο πλαίσιο της Συνέλευσης αναδεικνύεται από τον συχνό διορισμό τους ως θεματικών και γενικών εισηγητών. Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που το επισημαίνω αυτό, λέγοντας ότι πριν από δύο μόλις εβδομάδες ο κ. Κωνσταντίνος Ευσταθίου επανατοποθετήθηκε στη θέση του εισηγητή στο σημαντικότερο θέμα της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ.

Για άλλη μια φορά συγχαρητήρια, αγαπητέ Κωνσταντίνε!

Επιθυμώ να ευχαριστήσω την αντιπροσωπία σας και τον επικεφαλής κ. Νίκο Τορναρίτη για την ουσιαστική συμβολή του στις εργασίες μας. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την Κυπριακή Δημοκρατία για την προσήλωσή της στις αρχές του οργανισμού μας, η οποία εκδηλώνεται εμφανώς από την υποστήριξή σας στις δράσεις μας για τη διαχείριση των συνεπειών της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, ειδικά σ' εκείνες που αφορούν στην αποκατάσταση της ειρήνης και της δικαιοσύνης. Χαίρομαι που είδα την Κυπριακή Δημοκρατία ως ιδρυτικό μέλος του Μητρώου Ζημιών, που ιδρύθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης κατόπιν πρότασης της Συνέλευσής μας, του πρώτου διεθνούς νομικού μηχανισμού για τη διασφάλιση της λογοδοσίας για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν από τη Ρωσική Ομοσπονδία στην Ουκρανία και εναντίον της Ουκρανίας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022 και ειδικότερα για τα εγκλήματα εναντίον πολιτών της Ουκρανίας, ενός κράτους μέλους μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως ίσως ήδη γνωρίζετε, το Συμβούλιο της Ευρώπης πραγματοποίησε την 4^η Σύνοδο Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων στο Ρέικιαβικ στα μέσα του Μάη. Είχα τη χαρά να σας συναντήσω εκεί, κύριε Πρόεδρε, μαζί με τους ομολόγους σας από τα υπόλοιπα σαράντα πέντε κράτη μέλη. Στο Ρέικιαβικ εσείς, κύριε Πρόεδρε, και οι ομολόγοί σας θέσατε έναν πραγματικά φιλόδοξο οδικό χάρτη για τη μελλοντική πορεία του οργανισμού μας. Επαναδεσμευθήκατε απέναντι στις αρχές και αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, ως ακρογωνιαίους λίθους για την αποκατάσταση της ειρήνης στην Ευρώπη, σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή που ο πόλεμος επέστρεψε στην ήπειρό μας, βασισμένοι στη δικαιοσύνη και την πολυμερή συνεργασία. Σε καιρούς, αγαπητοί συνάδελφοι, που παρατηρούμε την άνοδο επικίνδυνης μονομέρειας -όχι μόνο στη Ρωσία- που δεν βασίζεται σε κανόνες αλλά στην ισχύ, είμαι ευγνώμων που το Συμβούλιο της Ευρώπης επέδειξε θάρρος αναφορικά μ' αυτό το θέμα: όχι το κράτος της ισχύος, αλλά η ισχύς του κράτους δικαίου θα πρέπει να μας καθοδηγεί.

Η εφαρμογή της διακήρυξης της συνόδου θα αποτελέσει την προτεραιότητά μας για τα επόμενα χρόνια και σας προτρέπω, αγαπητοί βουλευτές, να υποστηρίξετε αυτή τη διαδικασία εδώ, στην αίθουσα της ολομέλειας, διερευνώντας τους καλύτερους δυνατόν τρόπους επεξεργασίας των διατάξεων και της ενσωμάτωσής τους στην εθνική σας νομοθεσία και εντάσσοντάς τες στον διάλόγό σας με την εθνική σας κυβέρνηση. Πιστεύω πως ένας δημόσιος διάλογος σχετικά με τη Σύνοδο του Ρέικιαβικ, σχετικά με τη διακήρυξη του Ρέικιαβικ, όπως ήδη έχει γίνει σε μερικές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, θα είναι ένα άκρως ενδιαφέρον και θελκτικό γεγονός, το οποίο θα

καταδείξει τη σχέση αυτού του εγγράφου και για την Κύπρο επίσης. Ανυπομονώ να λάβω την αναφορά σας για αυτό τον δημόσιο διάλογο!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φυσικά, η 4^η Σύνοδος έδωσε έμφαση στην επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν σύνθετες προκλήσεις που απορρέουν από τη ρωσική επίθεση στην Ουκρανία και να ενισχυθεί ο ρόλος μας στην υποστήριξη της Ουκρανίας, για όσο καιρό χρειαστεί. Αλλά οι βασικές αρχές της διεθνούς δικαιοσύνης, της πολυμερούς συνεργασίας και του σεβασμού του κράτους δικαίου δεν εφαρμόζονται μόνο στην Ουκρανία, αλλά είναι καθολικής φύσης. Ισχύουν βεβαίως ιδιαίτερα για τη χώρα σας, την Κύπρο, και ίσως πολύ περισσότερο σήμερα παρά ποτέ.

Πράγματι, αυτή τη σχέση υπογραμμίσατε εσείς, κύριε Πρόεδρε, στο Ρέικιαβικ, στην προσφώνηση της Συνόδου από εσάς στις 17 Μαΐου 2023, όπου τονίσατε τη ζωτική ανάγκη να αντιμετωπιστεί το κυπριακό πρόβλημα, με το νησί να παραμένει διαιρεμένο για σχεδόν πενήντα χρόνια. Είναι απίστευτο και απαράδεκτο που εμείς, στην Ευρώπη, δεν μπορέσαμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα με σωστό τρόπο για τόσο καιρό, διατηρώντας μία παγωμένη σύγκρουση σε ένα από τα κράτη μέλη μας, που ζημιώνει τα ζωτικά συμφέροντα όλων των Κύπριων πολιτών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία έχει δείξει πολύ ξεκάθαρα πόσο εύκολα και γρήγορα μια καλούμενη «παγωμένη σύγκρουση» μπορεί να μετατραπεί σε πλήρους κλίμακας αιματηρός πόλεμος, που φέρνει θάνατο και καταστροφή στους πολίτες μας. Οι παγωμένες συγκρούσεις επίσης έχουν την τάση να δημιουργούν γκρίζες ζώνες, όπου οι άνθρωποι παραμένουν απροστάτευτοι, με περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση στην προστασία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, και ευάλωτοι απέναντι σε ποικίλες απειλές. Ως εκ τούτου, οφείλουμε να μην εφησυχάζουμε με την κατάσταση μιας καλούμενης «παγωμένης σύγκρουσης». Οφείλουμε να συνεχίσουμε να αναζητούμε μια βιώσιμη λύση, η οποία θα διασφαλίσει ότι όλοι οι Ευρωπαίοι, συμπεριλαμβανομένων όλων των Κυπρίων, θα έχουν ίση πρόσβαση στα ανθρωπιά δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Το κυπριακό πρόβλημα είναι φυσικά ένα πρόβλημα της Κύπρου· στο τέλος της ημέρας οι πολίτες σας είναι που θα πάρουν αποφάσεις για το μέλλον της χώρας σας. Αλλά είναι επίσης ένα διεθνές και ιδίως ένα ευρωπαϊκό πρόβλημα. Εσείς, κύριε Πρόεδρε, το συγκρίνατε με μια ανοιχτή πληγή στο ευρωπαϊκό σώμα, μιλώντας πρώτα στη Σύνοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ρέικιαβικ και έπειτα προσφωνώντας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το παρακολούθησα με μεγάλο ενδιαφέρον. Υποστηρίζω την έκκλησή σας να δούμε κατά πόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να κάνει περισσότερα, για να βρεθεί μια βιώσιμη λύση, στη βάση φυσικά των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και του διαπραγματευτικού έργου που έχει ήδη γίνει. Δεν χρειάζεται να ξεκινήσουν όλα από την αρχή. Χθες έτυχα ξενάγησης στο κέντρο της παλιάς Λευκωσίας, είδα στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ένα υπέροχο έργο, στο οποίο αναφέρονταν όλα τα ψηφίσματα που αφορούν στη χώρα σας. Η ταπεινή συμβουλή μου είναι να συνεχίσετε από τις προσπάθειες που έγιναν στο Κραν Μοντανά και από τις συγκλίσεις που έχουν καταγραφεί στην πορεία των χρόνων. Το ούτω καλούμενο «Πλαίσιο Γκουτέρες», όπως το βλέπω, είναι εκεί, για να σας εξυπηρετήσει, και χρειάζεται να επαναβεβαιωθεί. Χαιρετίζω τη δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που έγινε αυτό τον μήνα και καλούσε σε επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, καταδεικνύοντας την καλή του θέληση για ενίσχυση των προσπάθειών που γίνονται από πλευράς των Ηνωμένων Εθνών. Ελπίζω ότι η συνάντηση του Υπουργού σας Εξωτερικών νωρίτερα αυτή τη βδομάδα με τον Έλληνα ομόλογό του και η επερχόμενη συνάντησή του στην Αμερική με τον γενικό γραμματέα θα είναι εποικοδομητική σε ό,τι αφορά αυτό το ζήτημα. Εύχομαι στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών το καλύτερο στις τρέχουσες προσπάθειές του να βρεθεί μια λύση για αυτό το τεράστιο πρόβλημα, που θέτει τη χώρα σας και όλους τους πολίτες σας σε μειονεκτική θέση, για εσάς, για όλους τους πολίτες της Κύπρου.

Κάνω έκκληση στις τουρκικές αρχές, τους βουλευτές, τους υπουργούς και τον Πρόεδρο, να μην εμμένουν περισσότερο στην καλούμενη «λύση δύο κρατών», η οποία αντίκειται -και το ξέρουν- στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και συνεπώς δεν μπορεί να οδηγήσει σε οποιαδήποτε βιώσιμη λύση και στρέφεται εναντίον των συμφερόντων της τουρκικής κοινότητας της Κύπρου. Μια διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα στο νησί της Κύπρου φαίνεται σ' εμένα -και σε πολλούς από εμάς στην Ευρώπη και στον κόσμο- η μόνη βιώσιμη λύση στο κυπριακό πρόβλημα. Και, αν το γνωρίζουμε αυτό, τότε αφήστε μας να δράσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Έχει ήδη παρατραβήξει αυτό το πρόβλημα.

Εμείς, το Συμβούλιο της Ευρώπης, στο οποίο η Κύπρος, η Ελλάδα και η Τουρκία ανήκουν, θα μπορούσαμε, κατά τη γνώμη μου, να κάνουμε περισσότερα πράγματα, αν μας αφήσετε να τα κάνουμε. Αφήστε μας να χρησιμοποιήσουμε τη μοναδική μας πολυμερή δομή, για να σας βοηθήσουμε να βρείτε τρόπους, για να λύσετε επιτέλους το κυπριακό πρόβλημα. Επιθυμώ να τονίσω ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση είναι έτοιμη να συνεργαστεί με το κυπριακό κοινοβούλιο και την κυπριακή κυβέρνηση, για να βοηθήσει να βρεθούν βιώσιμοι και αποτελεσματικοί τρόποι που θα επανενώσουν τη χώρα, και θα θέσουμε όλους τους μηχανισμούς, τα μέσα και την τεχνογνωσία στη διάθεσή σας γι' αυτό τον σκοπό. Είναι καθήκον μας να το πράξουμε.

Χαιρετίζω τις προσπάθειες να εμπλακούν οι κοινότητες του τόπου, γυναίκες και νέοι, περισσότερο σε αυτή τη διαδικασία. Η ταπεινή μου διαπίστωση είναι ότι εκεί που εμείς, οι άντρες, συχνά εμπλεκόμαστε και

δημιουργούμε προβλήματα, οι γυναίκες βρίσκουν δημιουργικές απαντήσεις, για να τα επιλύουν. Χρειάζεται να αξιοποιήσουμε αυτή τη δύναμη. Τολμώ να υπολογίζω στις γυναίκες της Κύπρου, καθώς και στη νέα γενιά. Είναι για το μέλλον σας, είναι για το μέλλον τους που μιλάμε. Άρα: αναλάβετε τον ρόλο σας σε αυτές τις συνομιλίες, θα επωφεληθούμε όλοι!

Παρεμπιπτόντως, στο Ρέικιαβικ η Κοινοβουλευτική Συνέλευση θέσπισε μαζί με την κυβέρνηση της Ισλανδίας ένα νέο βραβείο για την ενδυνάμωση των γυναικών. Ονομάζεται «Βραβείο Βίγκντις», από το όνομα της πρώτης δημοκρατικά εκλεγμένης γυναίκας Προέδρου, της Προέδρου Βίγκντις της Ισλανδίας. Η ίδια ήταν εκεί, ενενήντα τριών ετών, νεότερη, όλο ζωντάνια και ακόμη δραστήρια! Τον επόμενο χρόνο θα έχουμε τις πρώτες υποψήφιες για το βραβείο. Γνωρίζω, κυρία Πρόεδρε, ότι είστε η πρώτη δημοκρατικά εκλεγμένη γυναίκα Πρόεδρος του κυπριακού κοινοβουλίου. Και ίσως θα μπορούσα να προτείνω στους συναδέλφους σας εδώ, στη Βουλή, να είστε εσείς μία από τις υποψήφιες για αυτό το βραβείο, γιατί, αν κοιτάξω γύρω σε αυτή την αίθουσα, θα μπορούσατε να έχετε περισσότερη γυναικεία συμμετοχή. Δεν υπονοώ κάτι για τον Πρόεδρο, ο οποίος είναι επίσης δημοκρατικά εκλεγμένος, αλλά αυτό θα είναι κάτι πολύ καλό. Πραγματικά, πιστεύω ότι εσείς, οι γυναίκες και οι νέοι, πρέπει να έχετε περισσότερη δύναμη, επειδή εμείς που είμαστε πάνω από εξήντα έχουμε δείξει στο παρελθόν ότι δεν είμαστε ικανοί να επιλύουμε προβλήματα- και η Κύπρος είναι ένα παράδειγμα γι' αυτό.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Γνωρίζετε ότι η επανένωση της Κύπρου υπήρξε στο επίκεντρο της προσοχής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης από την αρχή της ένταξής σας στον οργανισμό, επειδή είναι άδικο, είναι απάνθρωπο και είναι ανυπόφορο. Θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε το θέμα πολύ στενά στο πλαίσιο πολλών αναφορών και συζητήσεων. Μόλις τον περσινό Μάιο η Επιτροπή Πολιτικών Υποθέσεων πραγματοποίησε τη συνεδρία της για τη Διαφύλαξη της Ειρήνης και της Σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο στο κοντινό σας νησί της Κρήτης. Μία αναφορά για την κατάσταση στην Αμμόχωστο ετοιμάζεται αυτή τη στιγμή από ένα από τα πλέον σεβαστά και ευπόληπτα μέλη της Συνέλευσης, τον κ. Piero Fassino. Τα θέματα που έχουν άμεση σχέση με την κατάσταση στην Κύπρο θα εξεταστούν στην αναφορά γύρω από τη δικαιοσύνη και ίση επανόρθωση στο πλαίσιο της συμφιλίωσης και της αποκατάστασης, ξεπερνώντας τις συγκρούσεις του παρελθόντος. Ένα μέλος του κοινοβουλίου σας, ο καλός μου φίλος Γιώργος Λουκαΐδης, θα ετοιμάσει μία γνώμη εκ μέρους της Συνέλευσης. Αυτά τα παραδείγματα υπογραμμίζουν την πλούσια και ποικίλη πραγματογνωμοσύνη πάνω στο ζήτημα την οποία έχουμε αποκτήσει όλα αυτά τα χρόνια.

Επιπλέον, η Συνέλευση έχει επανειλημμένα αποδείξει ότι είναι μία μοναδική πλατφόρμα διαλόγου, όπου πολύ διαφορετικές -συχνά συγκρουσιακές- απόψεις μπορούν να συναπαντηθούν και να βρουν κοινό έδαφος, εκεί που μπορούν να επιτευχθούν βιώσιμοι συμβιβασμοί. Επιθυμώ ακόμα να σας θυμίσω ότι η Συνέλευση περιλαμβάνει επίσης δύο αντιπροσώπους της τουρκοκυπριακής κοινότητας, οι οποίοι είναι μέρος της μίας και μοναδικής κυπριακής αντιπροσωπίας. Θα ήθελα να ενθαρρύνω όλα τα μέλη να αξιοποιήσουν την παρουσία τους στη Συνέλευση και εντός της αντιπροσωπίας, για να διερευνήσουν πιθανές νέες δυνατότητες για λύση του κύριου προβλήματος της χώρας σας, καθώς και άλλων προβλημάτων της χώρας σας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συμπερασματικά, δεσμευόμαστε να κάνουμε ό,τι μπορούμε, για να σας βοηθήσουμε να υπερβείτε αυτή την οδυνηρή, φρικτή διαίρεση, διά της βίας διαίρεση του όμορφου σας νησιού. Πραγματικά, πιστεύω ότι μία άλλη δίοδος ευκαιριών έχει διανοιχθεί γι' αυτό. Η ρωσική επίθεση εναντίον της Ουκρανίας δεν έχει μόνο προκαλέσει το Συμβούλιο της Ευρώπης για ένα μοναδικό ευρωπαϊκό σχέδιο ειρήνης· έχει επίσης υπογραμμίσει το ρίσκο της παραμέλησης άλλων καλούμενων «παγωμένων συγκρούσεων» στην Ευρώπη και της διά της βίας διαίρεσης της Κύπρου. Ίσως η διαίρεση να είναι το πλέον ζωντανό παράδειγμα των κινδύνων αυτού που κατ' ευφημισμό αποκαλούμε «παγωμένη σύγκρουση».

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πιστεύω ακράδαντα ότι οι προσπάθειες για αποκατάσταση, ενδυνάμωση και ίσως εκ νέου επινόηση της ευρωπαϊκής δημοκρατικής ασφάλειας και ενός πολυμερισμού στη βάση κανόνων περιλαμβάνουν την εξεύρεση λύσεων για μια καλούμενη «παγωμένη σύγκρουση» και για το κυπριακό πρόβλημα ειδικότερα. Οι πολίτες σας το αξίζουν! Θα έπρεπε ίσως να μιλάμε λιγότερο για το κυπριακό πρόβλημα και να θέσουμε όλες μας τις δυνάμεις από τώρα και στο εξής για την κυπριακή λύση. Είμαι πεπεισμένος ότι υπάρχει λύση. Εξαρτάται από εμάς, τους πολιτικούς, να βρούμε μια λύση, δεν μπορούμε απλώς να καθόμαστε και να περιμένουμε, μέχρις ότου ένα πρόβλημα επιλυθεί από μόνο του, γιατί όλοι ξέρουμε ότι αυτό δεν πρόκειται να συμβεί.

Σας εύχομαι δύναμη, κύριε Πρόεδρε, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, στο να βρείτε τη λύση για την Κύπρο και προσβλέπω στη στιγμή που αυτό θα συμβεί!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την εδώ υποδοχή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον Πρόεδρο κ. Tiny Koh για την ομιλία του, τα καλά του λόγια, τη στήριξη στα θέματα

αρχών, τις οποίες αρχές πρέπει τώρα περισσότερο από ποτέ και να προστατεύσουμε και να διασφαλίσουμε, για το μέλλον που αξίζει και στην Κύπρο μας και στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Παρακαλώ όλες και όλους να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρι να αποχωρήσουν οι υψηλοί προσκεκλημένοι μας.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Βουλής, αφού συνόδευσε τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά την έξοδο του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, επανέρχεται στην έδρα.)

Παρακαλώ στις θέσεις σας, συνάδελφοι.

Ευχαριστώ πολύ.

Συνεχίζουμε με την κανονική μας συνεδρία.

Αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες,

Συμπληρώνονται φέτος δώδεκα χρόνια από τη φονική έκρηξη της 11^{ης} Ιουλίου 2011 σε εμπορευματοκιβώτια με εκρηκτικές ύλες που φυλάσσονταν στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί. Δεκατρείς ένστολοι συμπατριώτες μας έχασαν εν ώρα καθήκοντος τη ζωή τους, πλημμυρίζοντάς μας με οδύνη και συγκλονισμό και αφήνοντας βαθιά και ανεξίτηλα σημάδια στη συλλογική μνήμη. Από το ωστικό κύμα της έκρηξης προκλήθηκαν επίσης τεράστιες ζημιές στον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό του Βασιλικού με σοβαρές συνέπειες για την οικονομία του τόπου μας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει την αμέριστη συμπαράστασή της προς τους συγγενείς των αδικοχαμένων, των οποίων η αυτοθυσία και αυταπάρνηση αποτελούν φωτεινό παράδειγμα και υπόμνηση πως η προσήλωση στην πατρίδα και στο καθήκον είναι μία υπέρτατη διαχρονική αξία. Εις ένδειξη αναγνώρισης της θυσίας τους, αποδίδουμε τις οφειλόμενες τιμές και εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη και τον σεβασμό μας, διατηρώντας άσβεστη τη μνήμη τους.

Ως πολιτεία οφείλουμε να μην επιτρέψουμε να επαναληφθούν παρόμοια τραγικά περιστατικά, μεριμνώντας πάντοτε για την ασφάλεια και τη ζωή των πολιτών, έχοντας χρέος να περιφρουρήσουμε το δημόσιο συμφέρον, εκτελώντας το καθήκον μας με αφοσίωση και επιμέλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτές οι μέρες είναι δύσκολες για ακόμη έναν οδυνηρό λόγο, καθώς άλλη μια τραγωδία αυτή τη φορά έπληξε την Εθνική Φρουρά στις 10 Ιουλίου 2002, με τη μοιραία πτώση του ελικοπτέρου «Bell-206» στα Κούκλια της Πάφου. Ο θάνατος του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς Αντιστράτηγου Ευάγγελου Φλωράκη, του Διοικητή της Αεροπορίας Ταξίαρχου Στυλιανού Δεμέναγα, του Σμηναγού Πάρη Αθανασιάδη, του Υποπλοίαρχου Νικόλαου Γεωργίου και του Υποσμηναγού Μιχάλη Σιακαλλή, οι οποίοι μετέβαιναν στην αεροπορική βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στην Πάφο, για να παρακολουθήσουν άσκηση της Εθνικής Φρουράς, σκόρπισε συγκλονισμό και απέραντη θλίψη στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Οι πέντε επίλεκτοι στρατιωτικοί υπηρέτησαν την πατρίδα με άδολο πατριωτισμό και αφοσίωση. Ο χαμός τους στο τραγικό δυστύχημα υπήρξε τεράστια απώλεια, στερώντας τον τόπο μας από τις ανεκτίμητες υπηρεσίες τους. Η θυσία των θάνατων ηρώων μας στον βωμό του εθνικού χρέους παραμένει στη συλλογική μνήμη και αποτελεί φάρο στις κρίσιμες στιγμές που διέρχεται η πατρίδα μας.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Βαθύτατη θλίψη σε ολόκληρη την Κύπρο σκόρπισε ο αιφνίδιος θάνατος του ευέλπιδος Γιώργου Χατζηγιαννά, ο οποίος έχασε τις αισθήσεις του κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικής δραστηριότητας, η οποία πραγματοποιείτο στο πλαίσιο της θερινής εκπαίδευσης της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων στο Κέντρο Εκπαίδευσης Ανορθόδοξου Πολέμου στη Ρεντίνα. Την περασμένη Δευτέρα στρατός και πολιτεία, οικογένεια και φίλοι απηύθυναν το «ύστατο χαιρε» στον αδικοχαμένο νέο, στον εύελπιν, που έφυγε, προτού προλάβει να δει τη λύση, την ιδιαίτερη πατρίδα του, ελεύθερη.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, διερμηνεύοντας τα αισθήματα του κυπριακού λαού, εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στην οικογένεια και στους οικείους του ευέλπιδός μας, αλλά και τη συμπαράστασή μας στις οικογένειες των θυμάτων της έκρηξης στο Μαρί και της πτώσης του ελικοπτέρου της Εθνικής Φρουράς, επιβεβαιώνοντας ότι το ανιδιοτελές έργο και η θυσία τους αποτελούν σύμβολα πατριωτισμού, μαχητικότητας, τόλμης, καθώς και απαρράμιλλης αφοσίωσης, που θα μας εμπνέουν.

Παρακαλώ τώρα να εγερθούμε, για να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία η μνήμη τους!

Παρακαλώ τώρα τον γραμματέα να αναγνώσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 2^{ης} και 5^{ης} Ιουλίου η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Ηνωμένο Βασίλειο κατόπιν σχετικής πρόσκλησης του Προέδρου της Βουλής των Κοινοτήτων Sir Lindsay Hoyle.

Στο πλαίσιο της επίσκεψης η Πρόεδρος της Βουλής συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Βουλής των Κοινοτήτων και είχε χωριστές συναντήσεις με τους προέδρους των Επιτροπών Εξωτερικών, Παιδείας και Γυναικών και Ισότητας της Βουλής των Κοινοτήτων κ. Alicia Kearns, Robin Walker και Caroline Nokes, αντίστοιχα, καθώς και με την πρόεδρο του Κλάδου Ηνωμένου Βασιλείου του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου Dame Maria Miller. Η κ. Δημητρίου πραγματοποίησε επίσης συνάντηση με τον πρόεδρο της Διακομματικής Ομάδας για την Κύπρο στο Βρετανικό Κοινοβούλιο Sir Roger Gale, καθώς και με μέλη της ομάδας. Η Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε επιπλέον ως κύρια ομιλήτρια σε εκδήλωση που διοργάνωσε προς τιμήν της ο Πρόεδρος της Βουλής των Κοινοτήτων με θέμα «Κύπρος-Ηνωμένο Βασίλειο: προκλήσεις και ευκαιρίες».

Η Πρόεδρος της Βουλής ενημέρωσε τον Sir Lindsay Hoyle και τους Βρετανούς αξιωματούχους για τις τελευταίες εξελίξεις σε σχέση με το Κυπριακό και αντάλλαξε απόψεις για τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η διεθνής κοινότητα συνεπεία του πολέμου στην Ουκρανία, ζητώντας κατ' αναλογία την υποστήριξη της διεθνούς κοινότητας και για την Κύπρο. Κατά τις επαφές της η κ. Δημητρίου ήγειρε επίσης το ζήτημα των υψηλών διδάκτρων των βρετανικών πανεπιστημίων για τους Κύπριους φοιτητές στη μετά το Brexit εποχή και ζήτησε στήριξη για εξεύρεση τρόπων άμβλυνσης του προβλήματος, είτε διμερώς είτε στο πλαίσιο της Κοινοπολιτείας.

Σε όλες τις συναντήσεις εκφράστηκε εκατέρωθεν η βούληση για εμβάθυνση της διακοινοβουλευτικής, αλλά και της ευρύτερης συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, με έμφαση στην πρόσθετη αξία της κοινοβουλευτικής διπλωματίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των ανταλλαγών και προβολής του Κυπριακού μέσω της Διακομματικής Ομάδας για την Κύπρο στο Βρετανικό Κοινοβούλιο.

Περαιτέρω, η Πρόεδρος της Βουλής είχε συνάντηση με τον πρόεδρο κ. Χρίστο Καραολή και μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Εθνικής Ομοσπονδίας Κυπρίων Ηνωμένου Βασιλείου και δείπνο με την παροικία στο οίκημα της ομοσπονδίας, καθώς και χωριστές επαφές με εκπροσώπους του Συνδέσμου Αμμοχώστου Ηνωμένου Βασιλείου και του Συμβουλίου Κυπρίων Βρετανίας, ενώ επισκέφθηκε επίσης το κοινωφελές ίδρυμα «Olive Branch Aid», το κυπριακό φιλανθρωπικό κέντρο «Αλκυονίδες» στο βόρειο Λονδίνο, όπου φιλοξενούνται μεσοπρόθεσμα Κύπριοι ασθενείς εν αναμονή ιατρικών επεμβάσεων, καθώς και το κέντρο της κυπριακής κοινότητας στο Wood Green.

Στις 26 και 27 Ιουνίου η Αντιπρόεδρος και Ειδική Αντιπρόσωπος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετείχε σε συνέδριο της Παγκόσμιας Τράπεζας, που αφορούσε τη σημασία καταπολέμησης της διαφθοράς, ώστε να διευκολυνθεί η ανάπτυξη. Η κ. Χαραλαμπίδου συμμετείχε ως ομιλήτρια σε θεματική συζήτηση για τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αλλά και των βουλευτών στην καταπολέμηση της διαφθοράς.

Μεταξύ 29^{ης} Ιουνίου και 3^{ης} Ιουλίου 2023 οι κ. Πανίκος Λεωνίδου, ως επικεφαλής, και Ευθύμιος Δίπλαρος, Ηλίας Μυριάνθους και Μαρίνος Μουσιούπτας, ως μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), μετείχαν στις εργασίες της 30^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ στη Σιθωνία Χαλκιδικής, με κεντρικό θέμα «30 χρόνια ΔΣΟ: Από έναντι σε νέες προκλήσεις-Μπροστά σε νέες προοπτικές». Στο πλαίσιο έκτακτης εκλογικής διαδικασίας ο κ. Λεωνίδου επανεξελέγη μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Συνέλευσης και Πρόεδρος της νεοσύστατης Ad hoc Επιτροπής για την Τροποποίηση του Καταστατικού της ΔΣΟ, ενώ ο κ. Μυριάνθους επανεξελέγη μέλος της Επιτροπής Οικονομικών. Στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης υιοθετήθηκε ομόφωνα διακήρυξη για τον επανακαθορισμό των προτεραιοτήτων της Συνέλευσης και την ενίσχυση της προβολής των θέσεων και απόψεών της για κρίσιμα διεθνή ζητήματα.

Μεταξύ 30^{ης} Ιουνίου και 4^{ης} Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στο Βανκούβερ η 30^ή Ετήσια Σύνοδος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), στην οποία συμμετείχαν οι κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Κυριάκος Χατζηγιάννης και Χρίστος Σενέκης. Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης εξελέγη εκ των Αντιπροέδρων της Συνέλευσης για τριετή θητεία και θα συμμετέχει υπό αυτή την ιδιότητα στο προεδρείο της Συνέλευσης.

Κατά τη διάρκεια της συνόδου οι Κύπριοι βουλευτές έλαβαν μέρος σε κοινές και χωριστές συνεδρίες τριών γενικών επιτροπών της Συνέλευσης, όπου συζητήθηκαν ψηφίσματα των εισηγητών των επιτροπών. Τροπολογίες που υποβλήθηκαν από την κ. Χαραλαμπίδου και τον κ. Χατζηγιάννη στα ψηφίσματα των επιτροπών της Συνέλευσης υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στην τελική Διακήρυξη της Συνόδου.

Η κ. Χαραλαμπίδου παρουσίασε στη Μόνιμη Επιτροπή της Συνέλευσης τροπολογίες που υπέβαλε στο κείμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της ΚΣ ΟΑΣΕ, οι οποίες εγκρίθηκαν.

Επιπρόσθετα, ψηφίσματα που κατέθεσαν η κ. Χαραλαμπίδου αναφορικά με τη διενέργεια τακτικών ελέγχων απόδοσης της Συνέλευσης και ο κ. Χατζηγιάννης για τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εγκρίθηκαν και ενσωματώθηκαν στην τελική Διακήρυξη της Συνόδου. Επιπλέον, ψήφισμα που συνυπέβαλε ο κ. Χατζηγιάννης με Γερμανίδα βουλευτριά και το οποίο αφορά στη συνεισφορά της επιστημονικής διπλωματίας υιοθετήθηκε επίσης.

Η κ. Χαραλαμπίδου παρουσίασε, ως Αντιπρόεδρος της Συνέλευσης και ως Ειδική Αντιπρόσωπος κατά της Διαφθοράς, τις πιο πρόσφατες δραστηριότητές της. Παρουσίασε επίσης τα συμπεράσματα της Αποστολής Παρακολούθησης Εκλογών που πραγματοποιήθηκαν τον περασμένο Μάρτιο στο Καζακστάν, για την οποία είχε οριστεί ως Ειδική Συντονίστρια του ΟΑΣΕ.

Ο κ. Χατζηγιάννης παρουσίασε, ως Ειδικός Αντιπρόσωπος για τη Συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών, τις πιο πρόσφατες δραστηριότητές του, ενώ συμμετείχε και σε συνεδρία της Ad hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Και θέλω από αυτό το βήμα να συγχαρώ ιδιαίτερος τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη. Έχει εκλεγεί Αντιπρόεδρος του ΟΑΣΕ και θεωρώ ότι αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Κύπρο να έχει δύο αντιπροέδρους στον ΟΑΣΕ, δύο εκλεκτούς συναδέλφους αντιπροέδρους στον ΟΑΣΕ από τους εννέα εις σύνολο, όταν συμμετέχουν τόσες άλλες χώρες. Οπότε, πολλά συγχαρητήρια και θερμά συγχαρητήρια στους συναδέλφους ευρύτερα που συμμετέχουν μέσω της κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας σε αποστολές. Έτσι θωρακίζουμε και τις θέσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και τις αρχές και αξίες μας και πραγματικά αξίζουν θερμά συγχαρητήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση από τον Υπουργό των Οικονομικών να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Το νομοσχέδιο τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023» και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το εν λόγω νομοσχέδιο έχει παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών. Έχουμε συνεννοηθεί με τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών, τον κ. Τορναρίτη, το εν λόγω νομοσχέδιο πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Οικονομικών και όχι Νομικών, καθότι αφορά το σύνολο των θεμάτων που άπτονται των εκπονήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Πρώτα όμως, επειδή η εισήγηση όπως έχει κατατεθεί είναι να κριθεί ως επείγον, αντιλαμβάνομαι ότι, μετά και από τη Σύσκεψη των Αρχηγών που είχαμε, κάτι τέτοιο -κύριε Παπαδόπουλε, βοηθήστε- δεν μπορεί να γίνει, θα πρέπει να πάει στην επιτροπή, άρα θα κατατεθεί κανονικά.

Ελάτε, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακριβώς, επειδή το αίτημά μας για τα θέματα υπ' αριθμόν 1 και 4 έχει σχέση με αυτό το ζήτημα, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να κηρυχθεί επείγον. Έχει σχέση, νομίζω, αυτό το ζήτημα με το επόμενο αίτημα που θα τεθεί ενώπιόν σας, που αφορά το ζήτημα της αναβολής αυτών των θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Σίγουρα, δεν μπορεί να συζητηθεί αυτό το θέμα ως κατεπείγον και να αποφασιστεί σήμερα. Και υπάρχει μια εισήγηση από την πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, για να μην κατατεθεί στην επιτροπή Νομικών αλλά στην Οικονομικών.

Και, αντιλαμβάνομαι, στη Σύσκεψη Αρχηγών θέσατε εισήγηση για από κοινού συνεδρία.

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ απλά θέλω να πω ότι είναι οξύμωρο το σχήμα να αναμένουμε βδομάδες τώρα να κατατεθούν οι προτάσεις του Υπουργού των Οικονομικών και να έρχεται σήμερα και να ζητεί κατεπειγόντως να αποφασίσει σήμερα και να ψηφίσει σήμερα η Βουλή ένα δικαστήριο! Έχω την εντύπωση ότι όλοι οι συνάδελφοι ενστερνίζονται -είμαι σίγουρος- είτε ενδόμυχα είτε και δημοσίως τούτη την άποψη.

Όσον αφορά το δεύτερο επίπεδο, συμφωνώ με την κ. Ερωτοκρίτου. Αφ' ης στιγμής όλη η δέσμη θεμάτων που αφορά τούτους τους ανθρώπους, που βεβαίως πρέπει να στηρίξουμε, βρίσκεται στην επιτροπή Οικονομικών, ευχαρίστως και το συγκεκριμένο να συζητηθεί στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεν θα υποβάλετε το αίτημά σας για από κοινού συνεδρία. Συμφωνείτε να πάει στην επιτροπή Οικονομικών, κύριε Τορναρίτη;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Υπάρχει οποιαδήποτε άλλη θέση ή ένσταση; Γιατί, αντιλαμβάνεστε, υπάρχουν και νομικές πτυχές στο συγκεκριμένο. Όμως, δεν αποφασίζω εγώ.

Ελάτε, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πραγματικά, προσπαθώ να ακούσω τους συναδέλφους, κάτι συμβαίνει πάλι με τα μικρόφωνα! Δεν ξέρω, μια δουλειά είχαμε με τα μικρόφωνα! Κάθε Πέμπτη το ίδιο θέμα!

Ελάτε, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό προς τον αγαπητό μου τον κ. Νίκο Τορναρίτη, δεν μπορώ να συμφωνήσω. Δηλαδή το λιγότερο που μπορούσαμε να αναμένουμε είναι ότι θα είναι κοινή συνεδρία επιτροπής Οικονομικών-επιτροπής Νομικών. Μιλούμε για δικαστήρια, μιλούμε για δικαιώματα πολιτών, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για νόμους! Επομένως, τουλάχιστον βάζω πρόταση για κοινή συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Κύριε Τορναρίτη.

Μετά ο κ. Δαμιανού.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θεωρώ ότι είναι θέμα ευελιξίας και είμαι σίγουρος ότι και άλλοι συνάδελφοι μπορούν να συζητήσουν νομικά θέματα. Είμαι σίγουρος ότι όλοι νομοθετούμε σε τούτη τη Βουλή, αλλά εν πάση περιπτώσει κοινή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι ορθότερο.

Ελάτε, κύριε Δαμιανού. Συμφωνείτε;

Λοιπόν, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο δεν θα κηρυχθεί επείγον, θα κατατεθεί κανονικά και θα παραπεμφθεί στις αρμόδιες επιτροπές, θα γίνει κοινή συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και της Νομικών, με την παράκληση όπως αυτές συνέλθουν, για να μελετήσουν το θέμα και να ετοιμάσουν βεβαίως τη σχετική έκθεση, όπως πολύ ορθά κάνουν πάντοτε οι επιτροπές μας. Και αυτό να το τονίσουμε και σήμερα, γιατί δεν μπορεί η Βουλή των Αντιπροσώπων είτε να «εκβιάζεται» είτε να μην ασκεί τον απαιτούμενο κοινοβουλευτικό έλεγχο, ως απαιτείται, της θεσμικής της αρμοδιότητας.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.109-2023).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
2. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.110-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.111-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.112-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.113-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.114-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.115-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.116-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
Επανακατάθεση		
9. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.001-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
10. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.002-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
11. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-

	σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.003-2023).		Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων-Παθόντων
12.	Οι περί Ιδιωτικών Κτηνιατρικών Ιατρείων, Κλινικών και Νοσοκομείων (Εγγραφή, Λειτουργία και Έλεγχος) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.005-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.035-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.093-2022).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15.	Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.099-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Σχέδιο ψηφίσματος

Καταδίκη της παράνομης προφυλάκισης και κράτησης του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές αρχές.
(Αρ. Φακ. 23.10.001).

Κατάθεση από

Πανίκο Λεωνίδου, Ευθύμιο Δίπλαρο, Μαρίνο Μουσιούττα και Ηλία Μυριάνθους

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Εξωτερικών
και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

Προτάσεις νόμου

Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.02.064.069-2023).

Κατάθεση από

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος,

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Οικονομικών
και Προϋπολογισμού

Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωράμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα τέσσερα θέματα έχουν κοινή έκθεση -θα τα βάλω ξεχωριστά, πριν με προλάβετε- και πιλοφορούνται: «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάβιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Το δεύτερο θέμα είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Το τρίτο θέμα είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023», πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ζαχαρία Κουλιά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου, Χρίστου Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή, και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητου βουλευτή. Και το τέταρτο θέμα είναι «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει πρόταση για αναβολή. Θα ξεκινήσουμε βεβαίως από το πρώτο θέμα. Παρακαλώ, διαβάστε τους σκοπούς, εκτός αν υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Για τα υπ' αριθμόν 1 μέχρι 4 θέματα υπάρχει κοινή έκθεση και είναι άποψή μας ότι πρέπει να επιστρέψουν στην αρμόδια επιτροπή Οικονομικών για περαιτέρω συζήτηση, με κάποια επιφύλαξη, που θα αναφέρω στη συνέχεια, γιατί, κατά την άποψή μας, έχουν αλλάξει τα δεδομένα, από τη στιγμή που ο Υπουργός Οικονομικών έχει αποστείλει μία επιστολή, ημερομηνίας 5 Ιουλίου, πριν από δύο μέρες και έχει ζητήσει να παρουσιάσει μία ολοκληρωμένη κυβερνητική πρόταση που θα αντιμετωπίσει πολλά από τα ζητήματα που αφορούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και το σημαντικό ζήτημα φυσικά που έχει να κάμει και με τις εκποιήσεις ακινήτων. Θεωρούμε ότι η επιτροπή Οικονομικών πρέπει να ακούσει αυτή την πρόταση, γιατί πολλές από τις εισηγήσεις της κυβέρνησης -θεωρούμε εμείς- μπορούν να αντικαταστήσουν τις προτάσεις των κομμάτων, περιλαμβανομένων και προτάσεων που βρίσκονται αυτή τη στιγμή ενώπιον της ολομέλειας. Δύο κατ' ακρίβειαν από αυτές τις προτάσεις έχουν υιοθετηθεί από την κυβέρνηση μέσα σε αυτό το πακέτο μέτρων. Αναφέρομαι στα θέματα υπ' αριθμόν 1 και 2 της ημερήσιας διάταξης. Μπορούμε ενδεχομένως αυτά να τα διαχωρίσουμε και σήμερα να τα ψηφίσουμε, καθώς είναι ομόφωνα, αν αυτό αποφασίσει η ολομέλεια.

Για τα θέματα 3 και 4 θα πρέπει να γίνει περαιτέρω συζήτηση, για τους λόγους που έχω εξηγήσει προηγουμένως, καθώς ο Υπουργός Οικονομικών έχει καταθέσει με την επιστολή του και με το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί σήμερα, αλλά και την πρόταση νόμου που έχουν καταθέσει σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα, η ΕΔΕΚ και η Δημοκρατική Παράταξη μία εναλλακτική πρόταση, η οποία περιλαμβάνει τη σύσταση ενός, όπως αποκαλείται, «ειδικού δικαστηρίου», που θα έχει ειδική αρμοδιότητα εξέτασης συγκεκριμένων υποθέσεων που αφορούν οικιστικά δάνεια, υιοθέτηση των δύο προτάσεων νόμου, που ανέφερα προηγουμένως, το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», το οποίο έχει εγκριθεί χθες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την επαναπροκήρυξη ενός νέου σχεδίου «Εστία» με αναθεωρημένα κριτήρια, με αυξημένα εισοδηματικά κριτήρια, για να είναι πιο εύχρηστο και πιο αποτελεσματικό σε ό,τι αφορά την προστασία ευάλωτων συμπολιτών μας, την επιδότηση επιτοκίων οικιστικών και επιχειρηματικών δανείων. Και θεωρούμε ακριβώς ότι όλες αυτές οι προτάσεις συναποτελούν μία ολοκληρωμένη πολιτική πρόταση διαχείρισης, αντιμετώπισης του μεγάλου και μείζονος προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που δυστυχώς ταλανίζει την κυπριακή κοινωνία και οικονομία εδώ και δέκα χρόνια.

Σέβομαι απολύτως αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, ότι ενδεχομένως οι αρχικοί σχεδιασμοί για την παρουσίαση αυτών των προτάσεων να μην τηρήθηκαν, αλλά θέλω να υπενθυμίσω ότι αυτό το πρόβλημα μας ταλαιπωρεί όλους πάνω από δέκα χρόνια. Αυτή η κυβέρνηση μέσα σε τέσσερις μήνες παρουσίασε μία πρόταση. Δεν νομίζω να είναι οι λίγες μέρες που έχουν τόση σημασία, αλλά να καταλήξουμε σε σωστές επιλογές. Απλά, καταλήγω και τονίζω ότι η εισήγησή μας είναι να επιστρέψουν οι προτάσεις αυτές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι υπ' αριθμόν 3 και 4; Ή και η υπ' αριθμόν 1 και 2;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι υπ' αριθμόν 3 και 4. Αν αποφασίσει η Βουλή οι υπ' αριθμόν 1 και 2 να ψηφιστούν, εμείς δεν έχουμε καμία απολύτως ένσταση, καθώς είναι ομόφωνες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και για πότε, κύριε Παπαδόπουλε; Για μία εβδομάδα αναβολή;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό λέω. Εμείς εισηγούμαστε να επιστρέψουν αυτές οι προτάσεις στην επιτροπή Οικονομικών να συζητηθούν. Αν αποφασίσει η επιτροπή Οικονομικών ότι έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση, να έρθουν ενώπιον του σώματος την άλλη εβδομάδα. Αν κρίνει η επιτροπή ότι πρέπει να συζητηθούν περαιτέρω, λόγω και των νέων δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί, τότε ενδεχομένως η επιτροπή Οικονομικών να πάρει άλλες αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, πολύ ξεκάθαρος.

Και θα ήθελα, όπως έχουμε συμφωνήσει, μία τοποθέτηση από κάθε πολιτικό χώρο, από κάθε κόμμα, για την αναβολή και τη χρονική διάρκεια. Δηλαδή αν συμφωνείτε με αυτό το οποίο λέχθηκε, να επιστρέψει στην επιτροπή και ενδεχομένως να είναι την ερχόμενη εβδομάδα -για μία εβδομάδα δηλαδή αναβολή- ενώπιον του σώματος.

Εκτός αν κάποιος δεν θέλουν να τοποθετηθούν, αλλά θα το θέσω σε ψηφοφορία, έτσι;

Κύριε Λουκαΐδη, ελάτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το ΑΚΕΛ τοποθετείται αρνητικά, δεν αποδέχεται να αναβληθεί η συζήτηση της υπ' αριθμόν 3 πρότασης νόμου στην ημερήσια διάταξη. Και ο λόγος που δεν αποδεχόμαστε είναι γιατί θεωρούμε ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση στην επιτροπή. Είναι πολύ καθαρή η πρόταση νόμου και το περιεχόμενό της. Επαναφέρει, κυρία Πρόεδρε -και δεν θα μπω στην ουσία του ζητήματος, αλλά έχουν λεχθεί και κάποια πράγματα- ένα αναφαίρετο, κατά την άποψή μας, δικαίωμα, το οποίο κακώς, πολύ κακώς -και πάλι κατά την ταπεινή μας άποψη- αφαιρέθηκε το 2018 με έναν τρόπο πολύ συγκεκριμένο, που σήμερα, όπως διαφαίνεται, διασφαλίζει και την πλειοψηφία. Και θεωρούμε ότι οτιδήποτε άλλο είναι να γίνει, ώστε να επαναφερθεί μια κάποια, έστω ελάχιστη, ισορροπία σε ένα πολύ ετεροβαρές κανονιστικό πλαίσιο υπέρ των τραπεζών και σε βάρος των δανειοληπτών, μπορεί να προστεθεί στη συνέχεια και στην πορεία. Δεν συντρέχει κανένας λόγος. Εκτός κι αν ο στόχος είναι πολύ απλά να αποδυναμωθεί, να υπονομευτεί το περιεχόμενο αυτής της πρότασης νόμου και να πάμε σε κάτι υποδεέστερο ή πολύ υποδεέστερο, φτάνει να μην επιτρέψουμε να εγκριθεί αυτή η πρόταση νόμου! Οπότε, είναι απλό: Στηρίζουμε ή δεν στηρίζουμε αυτή την πρόταση νόμου με αυτό το περιεχόμενο; Αν θέλουμε κάτι διαφορετικό, μπορούμε κάποια στιγμή στη συνέχεια, είτε την επόμενη βδομάδα είτε τις επόμενες πολλές εβδομάδες, να το συζητήσουμε τζαι να έρτουν οι συνάδελφοι που διαφωνούν ενδεχομένως ή προφανώς με το περιεχόμενο αυτής της πρότασης νόμου τζαι να προσπαθήσουν να φέρουν κάτι διαφορετικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Άρα, τάσσεστε εναντίον της αναβολής και για τα τέσσερα. Σωστά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πολύ σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Λουκαΐδη.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Με παρόμοιο τρόπο και εμείς διαφωνούμε με την αναβολή, ειδικά για το ζήτημα υπ' αριθμόν 3 θέμα, του οποίου είμαστε συνεισηγητές, και εξηγώ ότι είναι κάτι τελείως διαφορετικό από το νομοσχέδιο το οποίο κατέθεσε η κυβέρνηση. Αφορά άλλα ζητήματα, όπως οι καταχρηστικές ρήτρες, και είναι κάτι το οποίο θεωρώ ότι πρέπει να συζητηθεί σήμερα. Ήδη, ως Βουλή, ως κόμματα, ως πολιτεία και ως πολιτικά πρόσωπα, έχουμε υποσχεθεί πάρα πολλές φορές στους δανειολήπτες, στους εγκλωβισμένους δανειολήπτες, ότι θα υπάρξει η ανάλογη βοήθεια και στήριξη και μέχρι σήμερα βρίσκουμε προφάσεις να μην πάρουμε αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου. Άρα, αρνητικά και το ΕΛΑΜ.

Ο κ. Παπαδούρης. Ελάτε, κυρία Παπαδούρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Αρνητικά και από εμάς, Πρόεδρε. Νομίζουμε ότι η συζήτηση έχει τελειώσει. Να θυμίσω ότι υπήρχαν είκοσι μία προτάσεις, περιμέναμε συζήτηση για δύο χρόνια, καλοπροαίρετα τις είκοσι μία προτάσεις τις κάναμε τέσσερις, για να επιταχύνουμε τη διαδικασία. Είχαμε συμφωνήσει ότι σήμερα θα οδηγούνταν στην ολομέλεια. Αναφαίρετο δικαίωμα να ζητηθεί αναβολή μίας εβδομάδας -κανένα πρόβλημα- αλλά να θυμίσω το σώμα ότι, αν τελικά γίνει η επιστροφή πίσω στην επιτροπή για συζήτηση, θα έρθει ο Οκτώβρης, για να τα ξαναδούμε να συζητούνται, θα ξεκινήσουν οι προϋπολογισμοί του κράτους -και όλοι ξέρουμε τι γίνεται τον καιρό των προϋπολογισμών- και τελικά θα τα δούμε να οδηγούνται αρχές του 2024. Γι' αυτό, αν είναι αναβολή της μίας εβδομάδας, κανένα πρόβλημα, αλλά ως εκεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Μόνο για μια εβδομάδα λοιπόν οι Οικολόγοι-Συνεργασία Πολιτών.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι, από την πλευρά της ΕΔΕΚ, η θέση μας ήταν ξεκάθαρη -ή θα έπρεπε και οι τέσσερις προτάσεις να συζητηθούν ή και οι τέσσερις προτάσεις να αναβληθούν και να πάνε πακέτο, γιατί ακριβώς αυτό που έχει τη μεγαλύτερη σημασία, που πρέπει να το κατανοήσουμε, είναι με ποιο τρόπο θα μπορέσουμε να αποδώσουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα μέσα από μια εποικοδομητική συνεργασία, με βασικό στόχο να διασφαλίσουμε δύο πυλώνες, αφενός μεν τους ευάλωτους δανειολήπτες και αφετέρου να μη διαταράξουμε την οικονομική σταθερότητα και το τραπεζικό σύστημα- παρ' όλα αυτά εμείς, παρά το ότι μία από τις προτάσεις είναι και πρόταση δική μας, θα αποδεχτούμε την πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, σε μια προσπάθεια να βοηθήσουμε και να συμβάλουμε σε αυτή τη διαδικασία.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσω ότι κάποιες από τις συγκεκριμένες προτάσεις έχουν κατατεθεί από την ΕΔΕΚ, από το 2017, ως προς το περιεχόμενο. Και όμως, με διάφορα προσχήματα, αυτά που σήμερα κάποια κόμματα επικαλούνται, ότι πρέπει να ψηφιστούν σήμερα... Τρεις φορές μέχρι σήμερα ψήφισαν την αναβολή της συζήτησης των συγκεκριμένων θεμάτων! Και παράκλησή μου είναι να δούμε το περιεχόμενο, τι ακριβώς λέει. Εμείς δεν έχουμε καμία ένσταση, ακόμα και στην περίπτωση της αναστολής των εκποιήσεων λόγω προσφυγής στο δικαστήριο. Εγώ θέλω να είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε και πρόταση, για να υπάρχει και αναστολή όσον αφορά την επιβολή των τόκων και των υποχρεώσεων. Γιατί, το να καθυστερώ σήμερα για τρία και για τέσσερα χρόνια, για να εκδώσει το δικαστήριο μια συγκεκριμένη απόφαση, αντιλαμβάνεστε ότι οι τόκοι και οι επιβαρύνσεις θα είναι στο δάνειο και στο τέλος της ημέρας ο δανειολήπτης είναι που θα πληρώσει το κόστος. Άρα λοιπόν, εάν όντως θέλουμε να είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στους πολίτες, εγώ θεωρώ ότι δεν είναι ούτε η μία εβδομάδα ούτε ο ένας ή οι δύο μήνες, όταν για τόσα χρόνια καθυστερήσαμε να δώσουμε τη λύση, είτε από άγνοια είτε από σκοπιμότητα είτε για οποιουδήποτε άλλους λόγους, για να δώσουμε την καλύτερη δυνατή λύση στους πολίτες και να είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στους πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πολύ ωραία. Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και αρκετά χρόνια προσπαθούμε -προσπαθείτε, όσοι είσατε εδώ για πολλά χρόνια, κι εμείς τα τελευταία δύο χρόνια- να λύσουμε αυτό το πρόβλημα με τις εκποιήσεις, τα δικαιώματα των δανειοληπτών, αν θέλετε, την ανισομέρεια που υπάρχει και την ανισορροπία μεταξύ δανειοληπτών, τραπεζών και εταιρειών διαχείρισης.

Ναι, η πρόταση νόμου που υπάρχει ενώπιόν μας, που συνυπογράφουμε και εμείς, αυτό προσπαθούσε και προσπαθεί να κάμει, να δώσει τη δυνατότητα στον δανειολήπτη να αμφισβητεί το απαιτητό ποσό της υπερχρέωσης από τις τράπεζες και τις εταιρείες διαχείρισης. Την ίδια ώρα όμως, η κυβέρνηση και ο Υπουργός Οικονομικών, από την πρώτη μέρα που ανέλαβε τα καθήκοντά του, προσπάθησαν για το νομοσχέδιο, για την ειδική δικαιοδοσία του δικαστηρίου, και είναι σήμερα ενώπιόν μας. Μπορεί να μου πείτε άργησε κάποιους μήνες; Να δεχτώ ότι άργησε. Όμως είναι ενώπιόν μας. Ένα πράγμα που δεν γινόταν χρόνια!

Υπάρχουν κι άλλες προτάσεις που καταθέσαμε σήμερα κι άλλες προτάσεις για αύξηση των αρμοδιοτήτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, το «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», που παραλάβαμε από την προηγούμενη κυβέρνηση, και άλλα πολλά. Να δεχτώ ότι άργησε; Να το δεχτώ και αυτό, ότι άργησε η κυβέρνηση.

Όμως, έχουμε ενώπιόν μας όλα αυτά σήμερα. Τι πιο νούσιμο και φρόνιμο και πολιτικά ορθό! Και παράλληλα έχουμε και την αναστολή την οικειοθελή των εκποιήσεων από τις τράπεζες και τις εταιρείες διαχείρισης μέχρι την 31^η Οκτωβρίου. Να θυμίσω -και δεν μπορώ να μην το πω- ότι, όταν το εκάμαμεν αυτό μέσω πρότασης νόμου, ήταν ανάθεμα και η Κύπρος θα εξαφανίζετο! Έχουν πεισθεί με τον αγώνα μας όλο και οι τράπεζες και οι εταιρείες ότι κάμνουν και αυτές λάθος και πρέπει να έρθουν κοντά να συζητήσουμε. Ανέστειλαν τις εκποιήσεις οικειοθελώς, άρα έχουμε ένα τρίμηνο όλα αυτά μαζί να τα συζητήσουμε και επιτέλους, ως υπεύθυνο σώμα, η Βουλή των Αντιπροσώπων να δώσει ένα αποτελεσματικό σύστημα, που να μπορούν να αποστεινούνται οι πολίτες σε σύντομο χρονικό διάστημα, αξιόπιστο, ορθολογιστικό, αλλά και πειστικό, που να δέχεται και ο τελευταίος πολίτης

ότι μπορεί να είναι αξιόπιστο αυτό το σύστημα, να αποτεινόνται οι πολίτες, ούτως ώστε, αν θέλετε, να βρίσκουν το δίκαιό τους. Άρα, με μία αναβολή, για να τα δούμε όλα αυτά, πιστεύω ότι δεν κάμνομεν κανένα χατίρι στην κυβέρνηση και σε κανέναν.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Σε κανέναν, φίλε μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, ολοκληρώστε.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Εγώ θα καλέσω τις τράπεζες και τις εταιρείες διαχείρισης αυτό το τρίμηνο που έκαναν την αναστολή να μη χρεώσουν τόκους, επιτόκια στους πολίτες. Άρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλομε ένα σύστημα αποτελεσματικό, που μπορούμε όλοι μαζί να το φτιάξομε, για να φέρομε την ισορροπία μεταξύ των δανειοληπτών και των τραπεζών και των εταιρειών διαχείρισης, μπορούμε να το κάνομε. Όχι σε μια βδομάδα, αν θέλετε, με τόση βιασύνη, αλλά έχομε αυτό το διάστημα. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζομε την αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσπαθώ να καταλάβω, κύριε Τρυφωνίδη. Μου λέτε ότι εσείς ουσιαστικά στηρίζετε ποια εισήγηση, του κ. Παπαδόπουλου, που συμφωνεί και ο κ. Σιζόπουλος;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για αναβολή της τρίτης και τέταρτης πρότασης νόμου για μία εβδομάδα -αυτή ήταν η εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου- τζιαι να δει η επιτροπή Οικονομικών.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ναι, για μία εβδομάδα, ναι, να τα δει η επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Επειδή μιλάτε για τρεις μήνες. Εσείς λέτε... Άρα, συμφωνείτε. Για να καταλάβω.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, είπα ότι εντός τριών μηνών μπορούμε να δούμε όλες τις προτάσεις και να κτίσομε ένα σύστημα αποτελεσματικό για τους πολίτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία, ευχαριστώ πολύ, τώρα αντιλήφθηκα.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ήθελα να το ξεκαθαρίσω ακόμα μια φορά, κυρία Πρόεδρε. Επειδή τζιαι ο κ. Παπαδόπουρος, νομίζω, προηγουμένως είπε, αν ήταν μία εβδομάδα αναβολή, θα εδεχόντουσαν. Επειδή εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής έναντι του σώματος και των συναδέλφων, εμείς αυτό που εισηγούμαστε είναι να πάει πίσω στην επιτροπή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να αποφασίσει η επιτροπή.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...εάν η επιτροπή κρίνει ότι έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση και δεν χρειάζεται περαιτέρω επεξεργασία οποιαδήποτε πρόταση βρίσκεται αυτή τη στιγμή ενώπιον της ολομέλειας, τότε να πάει ενώπιον της ολομέλειας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μπορεί να κρίνει ότι τούτες τες προτάσεις, κυρίες Κυπριανού, δεν χρειάζεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, εγώ θα θέσω σε λίγο το αίτημα υπέρ ή εναντίον της αναβολής, για να τελειώνουμε, μετά την τοποθέτηση και του κ. Γεωργιάδη.

Κύριε Παπαδόπουρη, θέλετε κάτι να προσθέσετε;

Ναι, ελάτε, σας ακούμε. Σύντομα, σας παρακαλώ, γιατί δεν θα προλάβουμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, να γίνει ξεκάθαρο ότι αυτό που λέγεται αυτή τη στιγμή, η πρόταση που υπάρχει αυτή τη στιγμή, δεν αφορά πλέον ούτε μία εβδομάδα ούτε τρεις μήνες. Η εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου είναι να επιστρέψει στην επιτροπή και, όποτε αποφασίσει η επιτροπή ότι ετελείωσε η συζήτηση... Έχω την εντύπωση, με την πολύ μικρή εμπειρία των δύο χρόνων ως βουλευτής, ότι, αν επιστρέψει στην επιτροπή για συζήτηση, να ετοιμαστούμε τον Ιανουάριο να το ξανασυζητήσουμε. Αυτό λέω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Γεωργιάδη.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ησυχία, παρακαλώ!

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτ' απ' όλα, εάν αυτά που έχει καταθέσει η κυβέρνηση συνιστούν...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Παπαδούρη)

(Αστειευόμενος)

Επαρέσυρén με ο κ. Παπαδούρης!

Έλεγα λοιπόν, αν συνιστούν μία ολοκληρωμένη πρόταση, όπως ο κ. Παπαδόπουλος έχει αναφέρει, ή αν είναι κάτι πολύ κατώτερο των περιστάσεων και των προσδοκιών που οι ίδιοι οι κυβερνώντες έχουν δημιουργήσει, είναι θέμα άποψης. Και δεν θα παρασυρθώ σε αυτό το διαδικαστικό στάδιο της συζήτησης, θα τοποθετηθώ επί της ουσίας.

Δεύτερον, να πω ότι αυτά που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας έχουν συζητηθεί για μήνες, από τις αρχές του έτους, σε μια απίστευτη, άνευ προηγουμένου λεπτομέρεια και επανάληψη. Διερωτώμαι πραγματικά τι θα προσθέσει ή οποία αναβολή. Σίγουρα, κυρία Πρόεδρε, για τη δική μας την πρόταση -από κοινού, οφείλω να πω, με το Δημοκρατικό Κόμμα- δεν δεχόμαστε καμία αναβολή. Είναι μια πρόταση επωφελής για τους δανειολήπτες, έχει συζητηθεί εν εκτάσει, θέλουμε να τεθεί προς ψήφισι σήμερα. Κατ' ακρίβειαν και η υπ' αριθμόν 2 πρόταση, του ΑΚΕΛ, θεωρούμε ότι είναι εξίσου ξεκάθαρη, εξίσου επωφελής για τους δανειολήπτες. Και θεωρούμε ότι επίσης θα ήταν αδιανόητη η όποια αναβολή προτάσεων -επαναλαμβάνω- που έχουν συζητηθεί για μήνες.

Οφείλω να πω, κυρία Πρόεδρε, πως ούτε για το υπ' αριθμόν 3 ούτε για το υπ' αριθμόν 4 θέμα εμείς χρειαζόμαστε περισσότερο χρόνο. Έχουμε απόλυτα ξεκάθαρη άποψη, διαμορφωμένη άποψη, αρνητική οφείλω να πω, και είμαστε πανέτοιμοι να ψηφίσουμε και σήμερα και τώρα. Στο κάτω κάτω, την έχουμε μελετήσει αυτή την πρόταση εδώ και μήνες. Στους εισηγητές εναπόκειται να αποφασίσουν αν θέλουν να την αποσύρουν, να τη στείλουν στις ελληνικές καλένδες ή να ζητήσουν μια αναβολή. Νιώθω και λίγο άβολα, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, διαπιστώνοντας ασυμφωνία μεταξύ των εισηγητών της πρότασης, ακόμα και για την αναβολή, να πρέπει ο Δημοκρατικός Συναγερμός να κρίνει για μια πρόταση, επαναλαμβάνω, που ολίγον μας αφορά, ολίγον μας απασχολεί. Την απορρίπτουμε, αλλά, επειδή πρέπει η Βουλή να προχωρήσει, το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ακολουθήσουμε την κοινοβουλευτική πρακτική για αναβολή μίας εβδομάδας. Και, για να μην υπάρχει αμφιβολία για το τι θα πράξει τουλάχιστον ο Δημοκρατικός Συναγερμός στην επιτροπή Οικονομικών, μία εβδομάδα, ακούγοντας και τις απόψεις των συναδέλφων, η θέση μας, όπως εκφράζεται και σήμερα, αλλά και στην επιτροπή Οικονομικών, θα είναι για μία εβδομάδα, επειδή ακριβώς δεν θεωρούμε ότι συντρέχει οποιοσδήποτε λόγος οποιασδήποτε περαιτέρω συζήτησης για αυτές τις προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοούμε, κύριε Γεωργιάδη, μία εβδομάδα για την τρίτη και τέταρτη πρόταση νόμου; Για να το ξεκαθαρίσουμε.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Ασφαλώς, ασφαλώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Λοιπόν, νομίζω ότι, έτσι όπως έχουν έρθει τα πράγματα, καθηκόντως θα πρέπει να βάλω ξεχωριστά για μία μία πρόταση το αίτημα για αναβολή και μετά για μία εβδομάδα.

Ωραία!

Να ξεκινήσουμε. Παρακαλώ μέσα στο σύστημα να ετοιμαστούν έκτακτες ψηφοφορίες.

Πόσες, πόσοι συμφωνούν για αναβολή της πρώτης πρότασης νόμου; Ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, η πρόταση που αφορά τη συζήτηση για σήμερα των δύο πρώτων προτάσεων νόμου και την αναβολή των άλλων δύο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να τις βάλουμε μία μία, ξεχωριστά, γιατί άκρη δεν μπορώ να βγάλω!

Οπότε, για την πρώτη πρόταση νόμου... Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις, τριάντα οκτώ εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή*.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και καμία αποχή, το αίτημα για αναβολή απορρίπτεται.

Είναι εναντίον, όπως βλέπετε, η ετυμηγορία. Δεν συμφωνούν να αναβληθεί.

Το ίδιο θα κάνω και για τη δεύτερη...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μια μια πρόταση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία μία, για να πάμε στην τρίτη, την τέταρτη, για να δούμε αν θα αναβληθούν. Να βάλουμε ξεχωριστά όμως τις συζητήσεις, ε;

Άρα, να προχωρήσουμε με την πρώτη. Προχωράμε με την πρώτη πρόταση νόμου. Δεν εγκρίνεται το αίτημα για αναβολή. Προχωράμε στη συζήτηση.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Παπαδούρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, απλά επιτρέψτε μου, για την τρίτη πρόταση νόμου θέλω να είμαστε ξεκάθαροι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν πάμε στην τρίτη, θα μας πείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, για την πρώτη πρόταση νόμου, θα τη θυμίσω...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μπορώ να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, μπορείτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Εγώ νομίζω, αφ' ης στιγμής γνωρίζουμε όλοι τις προτάσεις, να προχωρήσουμε στις ψηφοφορίες, κατά πόσο θα αναβληθεί ή όχι η όποια πρόταση, τζιαι στο τέλος συνολικά να τοποθετηθούν οι ομάδες, όπως έχουμε συμφωνήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, βεβαίως. Άρα, η πρώτη πρόταση νόμου δεν αναβάλλεται.

Προχωράμε στη δεύτερη πρόταση νόμου, «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022».

Πόσοι, πόσες συμφωνούν για την αναβολή, υπέρ ή εναντίον της αναβολής, για τη δεύτερη πρόταση νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Υπέρ έξι, εναντίον σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, δεν εγκρίνεται το αίτημα για αναβολή, θα συζητηθεί σήμερα.

Ναι, κύριε Παπαδούρη, για την τρίτη;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Παπαδούρη)

Για την τρίτη θα ψηφίσουμε τώρα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Θέλω να πω κάτι, πριν να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ακούμε. Ελάτε, σας ακούμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Για την τρίτη πρόταση νόμου θέλω να είμαστε ξεκάθαροι. Όταν λέτε -για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε- αίτημα αναβολής μίας εβδομάδας, είναι για να οδηγηθεί πίσω στην επιτροπή ή για να την έχουμε στις δεκατρείς του μήνα; Τούτο θέλω να ξεκαθαριστεί, να είναι ξεκάθαρο προς όλους μας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Θα είναι δέσμευση ότι θα την έχουμε την ερχόμενη Πέμπτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλουν όμως να γνωρίζουν εκ των προτέρων. Άρα, αυτό που θα θέσω σε ψηφοφορία, γιατί αντιλαμβάνομαι τι θέλει να πει ο κ. Παπαδούρης, είναι κατά πόσο θα αναβληθεί για μία εβδομάδα και την ερχόμενη Πέμπτη θα είναι στην ολομέλεια.

Αυτό θέλετε να γνωρίζετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ακριβώς, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού.

Ποιος ζήτησε τον λόγο;

Ο κ. Λουκαΐδης, συγγνώμη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νομίζω έχει διαφανεί μέσα από τις τοποθετήσεις ότι, πέραν της διαφωνίας της δικής μας ή τζιαι κάποιων -δεν ξέρω- που δεν θέλουμε να υπάρξει αναβολή, αν θα υπάρξει αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θα είναι για μία εβδομάδα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...θα είναι για μία εβδομάδα, μετά τζιαι την τοποθέτηση από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού.

Εμείς απορρίπτουμε την αναβολή -εννοείται- και, αν και εφόσον η πλειοψηφία θέλει αναβολή, προφανώς δεν θα θέλαμε με τίποτε να πάει στις ελληνικές καλένδες και να μην ξέρουμε πότε πλέον θα επανέλθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, θα το θέσω σε ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οπότε, να ψηφίσουμε για την αναβολή, κατά πόσο γίνεται αποδεκτή η όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για μία εβδομάδα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αφού γίνει αποδεκτή η αναβολή, τότε στη συνέχεια ψηφίζουμε μέχρι πότε θα πάει η αναβολή. Δύο ξεχωριστές ψηφοφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, το έχω αντιληφθεί.

Κύριε Παπαγιάννη.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς είμαστε «οι άλλοι» που είπε ο κ. Λουκαΐδης, διαφωνούμε με την αναβολή και από σήμερα δηλαδή. Απλώς, θέλω να κάνω μια ερώτηση στους εισηγητές του αιτήματος της αναβολής: Εάν ψηφιστεί σήμερα και ενδεχομένως, εφόσον έχουμε πλειοψηφία, περάσει αυτή η πρόταση, σε τι μας εμποδίζει να συζητήσουμε το νομοσχέδιο της κυβέρνησης σε μεταγενέστερο στάδιο; Ακόμα και αν αποδειχθεί ότι αυτή η πρόταση δεν είναι ολοκληρωμένη ή οτιδήποτε άλλο, θα μπορούμε -όπως έχει συμβεί και στο παρελθόν- να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο σε μεταγενέστερο στάδιο.

Αρα, δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος για αίτημα αναβολής, ειδικά από τους εισηγητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαγιάννη, αν και, αντιλαμβάνομαι, είναι πολιτικό το ζήτημα, δεν είναι τόσο ουσίας.

Ελάτε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, από τη στιγμή που ζητείται αναβολή για μία εβδομάδα -και είναι η πρώτη φορά που ζητείται αναβολή- με βάση τον Κανονισμό της Βουλής, είμαστε υποχρεωμένοι να τη δώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είμαστε υποχρεωμένοι, αποφασίζει το σώμα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι όμως -έχετε δικαίω- μια πρακτική η οποία ακολουθείται.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η πρακτική αυτή είναι. Αν είναι να είναι κατά το δοκούν, όποτε μας βολεύει, ναι, πάμε και όποτε μας βολεύει δεν πάμε, δεν γίνεται! Εάν αυτή τη στιγμή η αναβολή ήταν για πέραν της μίας εβδομάδας, ενδεχομένως, ναι, να τοποθετηθεί η ολομέλεια. Από τη στιγμή που είναι για μία εβδομάδα, δεν χρειάζεται καν να μπει σε ψηφοφορία. Δίνεται η αναβολή για μία εβδομάδα και για το τρία και για το τέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα το θέσω σε ψηφοφορία, κύριε Σιζόπουλε, γιατί αυτό θα ίσχυε και για την πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 1 και για την πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 2. Και, νοουμένου ότι έχουμε μία μόνο άλλη συνεδρία, στις 13 Ιουλίου, και μετά οδηγούμαστε στον Σεπτέμβρη, οφείλουμε να λειτουργήσουμε και ως σώμα δημοκρατικά και να αναλάβουμε ευθύνη να τοποθετηθεί ο καθένας δημοσίως, να ξέρουν και οι πολίτες τι ψηφίζουν.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 1 και το υπ' αριθμόν 2 δεν ζητήθηκε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητήθηκε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λοιπόν, μη συζητούμε άλλο επί της διαδικασίας. Προχωράμε τώρα στην πρόταση υπ' αριθμόν 3. Δύο ξεχωριστές ψηφοφορίες. Η πρώτη: πόσοι, πόσες συμφωνούν για την αναβολή. Τζιαι μετά για τη μία εβδομάδα.

Άρα, πρώτα ψηφίζουμε. Πόσοι, πόσες τάσσονται υπέρ ή εναντίον της αναβολής της πρότασης υπ' αριθμόν 3 και 4;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Πρώτα η αναβολή τζιαι μετά το για μια εβδομάδα. Θέλετε να τα βάλουμε μαζί;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει, μου είπατε πριν δύο ξεχωριστές ψηφοφορίες. Οπότε, να παν μαζί.

Πόσες, πόσοι τάσσονται υπέρ ή εναντίον της αναβολής για μία εβδομάδα και να επιστρέψει στην επιτροπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ είκοσι οκτώ, εναντίον είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμία αποχή, οι προτάσεις υπ' αριθμόν 3 και 4 αναβάλλονται για μία εβδομάδα και θα είναι ενώπιον της επόμενης ολομέλειας του σώματος στις 13 Ιουλίου 2023.

Πάμε ξανά λοιπόν στις προτάσεις υπ' αριθμόν 1 και 2 για ενιαία συζήτηση.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 1 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση υπερήμερίας ή απαίτησης για πληρωμή ενυπόθηκου χρέους, μαζί με την ειδοποίηση που αποστέλλεται από ενυπόθηκο δανειστή προς τους δανειολήπτες, τους εγγυητές και τους παρόχους εξασφάλισης να αποστέλλεται και τυποποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με την πιστωτική διευκόλυνση.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 2 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση που ενυπόθηκος οφειλέτης επιλέξει να προχωρήσει στην ανταλλαγή ενυπόθηκου ακινήτου έναντι εξόφλησης χρέους προς ενυπόθηκο δανειστή και το ακίνητο συνιστά κύρια κατοικία ή επαγγελματική στέγη, ως αξία ανταλλαγής να ορίζεται η αγοραία αξία που προκύπτει από την υφιστάμενη διαδικασία εκτίμησης ακινήτου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Σταύρος Παπαδούρης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 24 Απριλίου και 3 Ιουλίου 2023. Ειδικότερα, μελέτησε την πρώτη και τη δεύτερη πρόταση νόμου σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 24 Απριλίου και 3 Ιουλίου 2023, την τρίτη πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 2023, και την

τέταρτη πρόταση νόμου σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29 Μαΐου και 3 Ιουλίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), του Κινήματος Ενάντια στις Εκποιώσεις, του Συνδέσμου Προστασίας Πρώτης Κατοικίας, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ), του Κινήματος Προστασίας και Δικαιωμάτων Δανειοληπτών, του κινήματος «ΕνΕργώ», του Συνασπισμού Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων (ΣΥΜΕΑ), του Συνδέσμου κατά της Ασυδοσίας των Τραπεζών και του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων και Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου παρευρέθηκαν επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και το μέλος της κ. Σωτήρης Ιωάννου, καθώς και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς, Μαρίνος Σιζόπουλος και Μαρίνος Μουσιούππας.

Η επιτροπή σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου και στις 8 Μαΐου 2023, εξέτασε μεγάλο αριθμό προτάσεων νόμου που κατατέθηκαν στη Βουλή, οι οποίες αφορούν στη ρύθμιση θεμάτων εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, και αποφάσισε όπως στο παρόν στάδιο προχωρήσει με την εξέταση της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος.

Σημειώνεται ότι αριθμός προτάσεων νόμου που εμπίπτουν στο εν λόγω πλαίσιο, των οποίων ο σκοπός για τον οποίο κατατέθηκαν έχει εκλείψει ή κατέστησαν άνευ ουσίας, αποσύρθηκε με τη σύμφωνη γνώμη των εισηγητών τους, κατόπιν απόφασης της ολομέλειας του σώματος.

Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής, καθώς και μη μέλη της αποφάσισαν στο στάδιο αυτό όπως καταθέσουν από κοινού την τρίτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, με την οποία ενοποιήθηκαν πρόνοιες από αριθμό κατατεθεισών προτάσεων νόμου που είχαν ως κοινό στόχο την παραχώρηση του δικαιώματος στους δανειολήπτες για προσφυγή στα δικαστήρια, ενώ παράλληλα οι εν λόγω προτάσεις νόμου παραμένουν κατατεθειμένες για περαιτέρω εξέταση σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο.

Σε σχέση με την τέταρτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, η επιτροπή προέβη στη συζήτησή της στις 29 Μαΐου 2023, στο πλαίσιο εξέτασης εναρμονιστικού νομοσχεδίου, και αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή της, όπως αυτή εξεταστεί περαιτέρω μαζί με τις τρεις προτάσεις νόμου που αναφέρονται πιο πάνω.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάββια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση υπερημερίας ή απαίτησης για πληρωμή ενυπόθηκου χρέους, μαζί με την ειδοποίηση που αποστέλλεται από ενυπόθηκο δανειστή προς τους δανειολήπτες, τους εγγυητές και τους παρόχους εξασφάλισης να αποστέλλεται και τυποποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με την πιστωτική διευκόλυνση.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση που ενυπόθηκος οφειλέτης επιλέξει να προχωρήσει στην ανταλλαγή ενυπόθηκου ακινήτου έναντι εξόφλησης χρέους προς ενυπόθηκο δανειστή και το ακίνητο συνιστά κύρια κατοικία ή επαγγελματική στέγη, ως αξία ανταλλαγής να ορίζεται η αγοραία αξία που προκύπτει από την υφιστάμενη διαδικασία εκτίμησης ακινήτου.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Χρίστο Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Παύλο Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή, και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητο βουλευτή, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων να προσφύγουν σε αρμόδιο δικαστήριο για την αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακινήτου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται σχετικά και περιλαμβάνουν την αμφισβήτηση του ύψους του οφειλόμενου ποσού και την επίκληση ύπαρξης καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις δανείων ή υποθηκών.

Σκοπός της τέταρτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, είναι η τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθή εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τιτλοφορείται «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010».

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την τέταρτη πρόταση νόμου, προβλέπεται ειδικότερα όπως κατά τη διαδικασία διακανονισμού οφειλών και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας προς είσπραξη οφειλών, στην περίπτωση που η τιμή που λαμβάνεται για ακίνητο, είτε σε περίπτωση πώλησης σε τρίτους είτε σε περίπτωση μεταβίβασης στον πιστωτή, επηρεάζει το ποσό που εξακολουθεί να οφείλει ο καταναλωτής, εκτός εάν συναινέσουν διαφορετικά ο πιστωτής, ο καταναλωτής και οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ως τιμή να θεωρείται η αξία την οποία ο πιστωτής αποδέχθηκε κατά την αρχική συμφωνία πιστωτικής διευκόλυνσης και η οποία αποτελεί όρο της συναφθείσας σύμβασης μεταξύ πιστωτή και οφειλέτη. Επιπροσθέτως, παρέχεται το δικαίωμα στον ενυπόθηκο οφειλέτη να ζητά τη διενέργεια εκτίμησης ενυπόθηκου ακινήτου με βάση την προβλεπόμενη στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Νόμο διαδικασία, εάν εύλογα πιστεύει ότι, σε περίπτωση διενέργειας της νέας εκτίμησης, η αξία του ενυπόθηκου ακινήτου θα είναι υψηλότερη από την αξία που αποδέχθηκε κατά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής των προτάσεων νόμου ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ύπαρξη και διατήρηση αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή κρίνεται πολύ σημαντική για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως αυτό αναφέρεται και στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και των διεθνών οίκων αξιολόγησης.
2. Νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες τροποποιούν το πλαίσιο αυτό και δημιουργούν χρονοβόρες διαδικασίες και κουλτούρα μη αποπληρωμής συμβατικών υποχρεώσεων συμβάλλουν στην αύξηση του ιδιωτικού χρέους, δημιουργώντας παράλληλα μακροοικονομικές ανισορροπίες και κίνδυνο υποβάθμισης της κυπριακής οικονομίας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Επιπροσθέτως, ρυθμίσεις οι οποίες ενθαρρύνουν μαζικές προσφυγές σε δικαστήρια για αναστολή διαδικασιών εκποίησης ακινήτου δεν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθότι τα δικαστήρια δεν είναι σε θέση να προβούν στην ταχεία εκδίκασή τους.
3. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ετοιμάσει νομοσχέδιο στο οποίο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την παραχώρηση ειδικής δικαιοδοσίας στα δικαστήρια, ώστε να επιλαμβάνονται υποθέσεων δανειοληπτών που έχουν ως εξασφάλιση κύρια κατοικία της οποίας η αξία δεν υπερβαίνει τις €350.000, για σκοπούς ταχύτερης εκδίκασης.
4. Η εκτελεστική εξουσία έχει ήδη προχωρήσει στην εφαρμογή τριών σχεδίων στήριξης των ευάλωτων ομάδων δανειοληπτών, όπως είναι το σχέδιο «Εστία», το σχέδιο «Οικία» και το σχέδιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ενώ παράλληλα αναμένει την τελική έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΕ αναφορικά με το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», προκειμένου να προχωρήσει στην εφαρμογή του.

Τοποθετούμενος ειδικότερα επί της πρώτης πρότασης νόμου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις ρυθμίσεις που προτείνονται, αναφέροντας ότι η προτεινόμενη αποστολή τυποποιημένης πληροφόρησης στα επηρεαζόμενα πρόσωπα αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων. Παράλληλα, δήλωσε ότι οι πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου πρέπει να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας και ενδεχομένως να τροποποιηθούν ως προς ορισμένα σημεία τους που αφορούν μεταξύ άλλων στο περιεχόμενο και στη διαδικασία παροχής της τυποποιημένης πληροφόρησης, καθώς και στην ισχύ της εφαρμογής τους, ώστε οι προτεινόμενες ρυθμίσεις να αφορούν τόσο τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων όσο και τις χειριστρίες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.

Περαιτέρω, ο ίδιος αρμόδιος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της δεύτερης πρότασης νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις που προτείνονται κριθούν συνταγματικά ορθές και δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του σχεδίου «Ενοίκιο Έναντι Δόσης».

Αναφορικά με την τρίτη και την τέταρτη πρόταση νόμου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών διαφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δηλώνοντας ειδικότερα ότι οι πρόνοιες της τρίτης πρότασης νόμου ανατρέπουν πλήρως το υφιστάμενο πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή, με όλους τους συνεπαγόμενους κινδύνους για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την κυπριακή οικονομία. Επιπροσθέτως, η προώθηση τέτοιων νομοθετικών ρυθμίσεων αναμένεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ ως προς την υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σε ό,τι αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν κρίνονται ορθολογικές, καθότι η τιμή του ακινήτου κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείου πρέπει να ανταποκρίνεται στα τρέχοντα δεδομένα. Επιπροσθέτως, επισήμανε ότι τέτοιες ρυθμίσεις δυνατόν να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις για τον δανειολήπτη, ενώ παράλληλα προκύπτουν θέματα συνταγματικότητας, αφού δυνατόν να επηρεάζουν την ελευθερία στη σύμβαση μεταξύ δύο μερών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε με τα όσα δήλωσε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, τοποθετούμενος επί της αρχής των προτάσεων νόμου, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι για την καλύτερη δυνατή προστασία των δανειοληπτών πρέπει να εξευρεθούν άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής, καθώς και να γίνουν βελτιώσεις στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, οι οποίες να διευκολύνουν τη δικαιοκρατική και ορθολογική διεκπεραίωση της διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία πλήρους βάσης δεδομένων (relational database), στην οποία να καταγράφονται ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία σε σχέση με το μέγεθος και την πορεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των εκποιήσεων ακίνητης ιδιοκτησίας, για σκοπούς εξαγωγής ασφαλέστερων συμπερασμάτων και αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης του προβλήματος.

Ειδικότερα, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος συμφώνησε με τις πρόνοιες της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, καθώς και με την εισήγηση του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών για τροποποίηση του κειμένου της πρώτης πρότασης νόμου, ώστε οι πρόνοιές της να καλύπτουν και την πληροφόρηση που παρέχεται από τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και τις διαχειρίστριες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.

Σε σχέση με την τρίτη πρόταση νόμου, ο ίδιος αξιωματούχος εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δηλώνοντας ότι, παρ' όλο που διαπιστώνει σοβαρά προβλήματα στη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείων και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, το όφελος που αναμένεται να προκύψει για τον μέσο δανειολήπτη, ο οποίος έχει αγώγιμο δικαίωμα, θα είναι είτε αρνητικό είτε ελάχιστο. Περαιτέρω, οι πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου αποτελούν ουσιαστικά μορφή κατάργησης της εξασφάλισης έναντι της πιστωτικής διευκόλυνσης, γεγονός που αναμένεται να αυξήσει τις απαιτήσεις των πιστωτών έναντι των δανειοληπτών και να δημιουργήσει περιορισμούς στις νέες δανειοδοτήσεις.

Σε ό,τι αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος διαφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δηλώνοντας ότι αυτές θα ωθήσουν τα πιστωτικά ιδρύματα και τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων να προχωρούν ταχύτερα στην εκποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας αντί σε λειτουργικές αναδιρθρώσεις των πιστωτικών διευκολύνσεων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη επί των προτάσεων νόμου, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η πρώτη πρόταση νόμου δεν δημιουργεί οποιοδήποτε ζήτημα συνταγματικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι στις πρόνοιες αυτής θα επέλθουν ορισμένες τροποποιήσεις σε σχέση με το περιεχόμενο της παρεχόμενης πληροφόρησης, καθώς και βελτιώσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα.
2. Η δεύτερη πρόταση νόμου θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη συνταγματικότητά της, καθότι οι πρόνοιές της δυνατόν να επηρεάζουν συμβάσεις μεταξύ δύο μερών. Σύμφωνα με σχετική νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου τέτοιες ρυθμίσεις δυνατόν να δικαιολογηθούν μόνο στις περιπτώσεις σαφούς αιτιολόγησής τους και συναφώς το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου χρήζει σχετικής τροποποίησης, ώστε να καθοριστεί με σαφήνεια ο επιδιωκόμενος σκοπός.
3. Η τρίτη πρόταση νόμου αντιμετωπίζει θέματα συνταγματικότητας, καθότι επηρεάζει τις εξουσίες και τη δικονομία των δικαστηρίων, η οποία ρυθμίζεται με δικαστικούς κανονισμούς.
4. Η τέταρτη πρόταση νόμου περιλαμβάνει πρόνοιες που αφορούν σε καταχρηστικές ρήτρες και επίσης αντιμετωπίζει θέματα συνταγματικότητας, καθότι έχει προηγηθεί σχετική γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με άλλη συναφή πρόταση νόμου που προνοούσε για καταχρηστικές ρήτρες σε επιχειρηματικές συμβάσεις, η οποία κρίθηκε ως αντισυνταγματική. Επιπροσθέτως, οι σχετικές πρόνοιες της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ έχουν ορθώς μεταφερθεί στην κείμενη νομοθεσία χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση και συναφώς οποιαδήποτε πρόσθετη τροποποίηση αντίκειται στο κοινοτικό κεκτημένο.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης πρότασης νόμου και δήλωσε ότι αυτή ενισχύει τη διαφάνεια κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης ή ρύθμισης πιστωτικών διευκολύνσεων. Επιπροσθέτως, ο ίδιος αρμόδιος υπέβαλε εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου αυτής ως προς τα στοιχεία που θα περιλαμβάνονται στην τυποποιημένη πληροφόρηση που θα αποστέλλεται στους δανειολήπτες, τους εγγυητές και τους παρόχους εξασφάλισης.

Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου, ο ίδιος εκπρόσωπος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, νοουμένου ότι δεν προσκρούουν στις διατάξεις του Συντάγματος και ειδικότερα στο δίκαιο των συμβάσεων.

Αναφορικά με τις άλλες προτάσεις νόμου, ο ίδιος αρμόδιος διαφώνησε με τις ρυθμίσεις που προτείνονται, σημειώνοντας ειδικότερα ότι με την τρίτη πρόταση νόμου δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα με αρνητικές συνέπειες για τη Δημοκρατία, τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης πρότασης νόμου, επισημαίνοντας ότι σε αυτή θα πρέπει να περιληφθούν μεταβατικές διατάξεις, ώστε να παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος στα πιστωτικά ιδρύματα να προσαρμόσουν τα συστήματά τους και να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους, για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος διαφώνησε με τις άλλες προτάσεις νόμου.

Οι εκπρόσωποι της ΚΕΔΙΠΕΣ, του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων και Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων και της ΟΕΒ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου και διαφώνησαν με τις άλλες προτάσεις νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ΓΣ ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου, ενώ σε σχέση με τις άλλες προτάσεις νόμου δήλωσε ότι αυτές θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας, ώστε να εξευρεθεί η κατάλληλη διαδικασία με την οποία να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των δανειοληπτών κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης είτε πρόκειται για κύρια κατοικία είτε για μικρή επαγγελματική στέγη.

Οι εκπρόσωποι του Κινήματος Ενάντια στις Εκποιήσεις, του Συνδέσμου Προστασίας Πρώτης Κατοικίας, του ΣΥΠΡΟΔΑΤ, του Κινήματος Προστασίας και Δικαιωμάτων Δανειοληπτών, του κινήματος «ΕνΕργώ», του ΣΥΜΕΑ και του Συνδέσμου κατά της Ασυδοσίας των Τραπεζών κατέθεσαν σωρεία απόψεων και υπέβαλαν εισηγήσεις αναφορικά με τη διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή, οι οποίες συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη προώθησης νομοθετικών ρυθμίσεων οι οποίες να αποκαθιστούν την ισορροπία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων, εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων και δανειοληπτών κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείων και εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και ρυθμίσεων που να ευνοούν τις βιώσιμες και αποτελεσματικές αναδιρθρώσεις πιστωτικών διευκολύνσεων.
2. Στη διασφάλιση του δικαιώματος του δανειολήπτη να προσφύγει στο δικαστήριο, αμφισβητώντας το ύψος το οφειλόμενου ποσού της σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, και στην αναστολή της εκποίησης του ακινήτου κάτω από τέτοιες συνθήκες.
3. Στην ανάγκη ενίσχυσης των δικαστηρίων με σκοπό την ταχεία και επί της ουσίας εκδίκαση υποθέσεων αμφισβήτησης του ύψους του οφειλόμενου ποσού της σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, ειδικότερα στις περιπτώσεις που ως εξασφάλιση έναντι του δανείου τίθεται η κύρια κατοικία ή η μικρή επαγγελματική στέγη.
4. Στην ανάγκη παραχώρησης στους δανειολήπτες, στους εγγυητές και στους παρόχους εξασφάλισης εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων, χωρίς την επιβολή χρέωσης, της απαραίτητης πληροφόρησης σε σχέση με την πιστωτική διευκόλυνση, ώστε ο δανειολήπτης να δύναται να χρησιμοποιήσει τέτοια πληροφόρηση στο δικαστήριο.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου κατατέθηκε από τους εμπλεκόμενους φορείς σωρεία υπομνημάτων, στα οποία αναλύονται περαιτέρω οι θέσεις και οι εισηγήσεις τους επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης των προτάσεων νόμου, η επιτροπή εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, μελετήσει τα όσα διαμείφθηκαν και καταθέσει τις τελικές του θέσεις επ' αυτών.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε τις εισηγήσεις του για τροποποίηση των κειμένων της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου, για τις οποίες είχε εκφράσει την επί της αρχής σύμφωνη γνώμη του.

Ειδικότερα, οι εισηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Την υποχρέωση παροχής της προτεινόμενης τυποποιημένης πληροφόρησης και από τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και τις διαχειρίστριες εταιρείες πιστωτικών διευκολύνσεων.
2. Την υποχρέωση των πιστωτών να δηλώνουν την ημερομηνία αποστολής επιστολών προς τους δανειολήπτες, όπως αυτές αναφέρονται στον Κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

3. Την υποχρέωση των πιστωτών να συνοδεύουν την πληροφόρηση και με υπεύθυνη δήλωση από νόμιμο ελεγκτή που να επιβεβαιώνει το ύψος του οφειλόμενου ποσού χρέους στις περιπτώσεις κύριας κατοικίας αξίας μέχρι €250.000.
4. Το περιεχόμενο και τη διαδικασία παροχής της τυποποιημένης πληροφόρησης.

Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου, το Υπουργείο Οικονομικών εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την εισαγωγή προοιμίου, ώστε να ενισχυθεί και διασφαλιστεί η συνταγματικότητα αυτής, νομοτεχνικής φύσεως βελτιώσεις, περίληψη προνοιών που αφενός να διασφαλίζουν τον μη επηρεασμό της εφαρμογής του σχεδίου «Ενοίκιο Έναντι Δόσης» και αφετέρου να ρυθμίζουν τη διαδικασία εκτίμησης ενυπόθηκου ακινήτου, καθώς και τον διορισμό εκτιμητών στο πλαίσιο ανταλλαγής ενυπόθηκου ακινήτου έναντι εξόφλησης χρέους.

Στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων, η επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως προβεί στην τροποποίηση των κειμένων της πρώτης και δεύτερης πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο αυτό ο εκ των εισηγητών της τρίτης πρότασης νόμου κ. Άριστος Δαμιανού εισηγήθηκε όπως τροποποιηθεί το κείμενο αυτής, ώστε να ενσωματωθεί σχετικό προοίμιο για σκοπούς νομικής πληρότητας.

Συναφώς η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση, αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως προβεί σε σχετική τροποποίηση του κειμένου της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
3. Σε σχέση με την τρίτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
4. Σε σχέση με την τέταρτη πρόταση νόμου:
 - α. ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος και
 - β. το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί της πρώτης, της δεύτερης και της τέταρτης πρότασης νόμου του επισυνημένου παραρτήματος στο στάδιο της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος και κατά πλειοψηφία των μελών της τάσσεται υπέρ της ψήφισης της τρίτης πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)
2. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)
3. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου)
4. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι, ποιες θέλουν να τοποθετηθούν επί θέματος αρχής;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Πολύ ωραία, προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση...

Δεν υπάρχει καμία τοποθέτηση για τις υπ' αριθμόν 1 και 2; Ζητά ο κ. Καυκαλιάς;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχουμε δύο και είναι ενιαία η συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έχω πει ήδη...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...από το πιο μικρό κόμμα στο πιο μεγάλο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποιοι θέλουν να τοποθετηθούν, κύριε Τορναρίτη. Μπορεί να μη θέλει κάποιο κόμμα να τοποθετηθεί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν δεν θέλει κάποιο κόμμα, πάμε στο επόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, μόλις είδα κάποιους στον κατάλογο.

Κύριε Μυλωνά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κάτι διαδικαστικό, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαδικαστικό.

Και μετά ο κ. Δαμιανού.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Συγγνώμη, γιατί στη δεύτερή μου θητεία έχω συγχιστεί εντελώς. Δύο μέτρα, δύο σταθμά, οι κανονισμοί ερμηνεύονται έτσι, άλλως πως! Να σας παρακαλέσω θερμά η πολύ σπουδαία υπηρεσία της Βουλής μας -και το εννοώ- που είναι από τις λίγες υπηρεσίες του δημοσίου που εργάζονται έτσι, πυρετωδώς, να μας προμηθεύσει με τους κανονισμούς της Βουλής, τους οποίους έχουμε τυπωμένους και που μας δώσατε στην πρώτη μου θητεία.

Αν άλλαξαν οι κανονισμοί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε τι αναφέρεστε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Αναφέρομαι στην προηγούμενη συζήτηση με τον κ. Σιζόπουλο, κυρία Πρόεδρε. Εγώ ήξερα μέχρι σήμερα ότι υπήρχε ένας άγραφος κανόνας, ζητούσε ένα κόμμα αναβολή και δινόταν. Εσείς με μια χαρά μάς είπατε «όι, εννά αποφασίσουμε με ψηφοφορία».

Την προηγούμενη εβδομάδα ήταν ο κ. Κυπριανού. Κάποιοι χειροκροτούσαν. Εγώ ήξερα από τους παλιούς και ως δημοσιογράφος ότι απαγορεύεται το χειροκρότημα. Χειροκροτούσαν! Δεν γίνεται κατά το δοκούν, οπότεν στείλτε μας το βιβλιάριο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας έχουν δοθεί από την αρχή...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Το δικό σας βιβλιάριο να ξέρουμε, κυρία Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την αρχή έχουν δοθεί στον κάθε βουλευτή οι κανονισμοί μαζί με τον κώδικα δεοντολογίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ισχύουν εκείνοι οι κανονισμοί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνοι οι κανονισμοί ισχύουν.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ισχύουν αυτοί οι κανονισμοί που έχουμε εμείς από το 2016.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, τους οποίους οφείλατε να είχατε μελετήσει!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Τους έχω μελετήσει, κυρία Πρόεδρε. Από εσάς όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, γράφουν ότι δεν χειροκροτούμε για παράδειγμα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Δεν μπορώ να παρακολουθώ την Πρόεδρο της Βουλής να χρησιμοποιεί δύο μέτρα και δύο σταθμά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού είδατε τα δύο μέτρα και τα δύο σταθμά;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μα, δεκάδες φορές, εξαρτάται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, πάντα σηκώνεστε να μας πείτε αυτό το πράγμα!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού είδατε; Η εισήγηση τέθηκε σε ψηφοφορία και ήταν εισήγηση του προέδρου σας. Διαφωνείτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μην σας ενοχλεί το «image» σας στην κοινωνία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν με ενοχλεί καθόλου!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Αφήστε με να ολοκληρώσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς προσπαθείτε τώρα να εξασφαλίσετε εντυπώσεις και δεν θα επιτρέψω αυτή τη συζήτηση! Αν έχετε κάτι που αφορά τους κανονισμούς, είμαι εδώ να με ρωτήσετε πολύ ευχαρίστως!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν είμαι ο κ. Θεμιστοκλέους, που νευριάζει εύκολα! Αν με αφήσετε να τελειώσω τη σκέψη μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, θα σας αφήσω. Να πείτε ό,τι θέλετε!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Έχω παρατηρήσει ότι ερμηνεύετε κατά καιρούς... Όπως, κατά την άποψή σας, ως πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού πρέπει να συμπεριφέρεστε. Είναι δικαίωμά μου να το εκφράσω. Αν δεν μου το επιτρέπεται να το εκφράσω, ζητώ συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

...αλλά δεν μπορείτε να λέτε σε έναν πρόεδρο κόμματος που ζητά αναβολή για μια εβδομάδα... Την προηγούμενη φορά ο κ. Λουκαΐδης, ο κ. Τορναρίτης, μπορώ να σας πω δεκάδες περιπτώσεις. Και λέγαμε όλοι «βεβαίως, αφού ζητά ένα κόμμα αναβολή μια εβδομάδα, να τη δώσουμε». Και σήμερα με μία χαρά μεγάλη μάς λέτε: «Όχι, θα το βάλω σε ψηφοφορία».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό εναπόκειται στα κόμματα και αυτή ήταν η συμφωνία που είχαμε στη Σύσκεψη Αρχηγών.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτή την απόφαση, κύριε Μυλωνά, δεν την έχω λάβει ως πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, αν και ανέμεσα αυτή την επίθεση, αλλά ως Πρόεδρος του σώματος...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και παρακαλώ και τους συναδέλφους... Όφειλε να σας ενημερώσει και ο πρόεδρος του κόμματός σας. Αλλά, ξέρετε, πολλές φορές αυτές οι προσωπικές επιθέσεις θεωρώ ότι θα πρέπει να αποφεύγονται, αν και έχω συνηθίσει και μπορώ πολύ καλά να υπερασπιστώ και τον θεσμό και τον εαυτό μου.

Ελάτε, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω εσυνεννοηθήκαμε στην αρχή τι θα κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ψηφίζουμε αν θα αναβληθούν τα θέματα τζαι ποια. Εψηφίσαμε ως δαμαί που εψηφίσαμε, να προχωρήσουμε, να ξέρουμε ποια αναβάλλονται -να μείνουν την άλλη εβδομάδα- ποια μεινίσκουν πάνω στην ατζέντα να συζητήσουμε, να τελειώνουμε. Αυτό έχουμε να κάμουμε τωρά, κατά την άποψή μου, να μην τρώμε με χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Στεφάνου.

Κύριε Λουκαΐδη, κάτι θέλατε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, απλώς δημιουργείται παρεξήγηση. Εγώ νομίζω καλοπροαίρετα ο φίλος ο Παύλος βάλλει ζήτημα. Όμως, δεν είναι η πρώτη φορά όντως που έγινε αυτό που έγινε, επειδή είχαμε δουλέψει, για να ετοιμαστεί η τροποποίηση των κανονισμών. Και ξέρουμε πολύ καλά τι περιλαμβάνουν, αγαπητέ Παύλο. Ναι, μπορεί ένα κόμμα να θέσει ζήτημα, έστω τζιαι για την καθιερωμένη πρακτική τζιαι τη δυνατότητα για μια εβδομάδα, μπορεί να συντρέχουν λόγοι που ένα κόμμα ή άλλα κόμματα θέτουν ζήτημα ακόμα και γι' αυτή τη μια εβδομάδα αναβολής. Μπορεί να κρίνονται σημαντικά ζητήματα, εάν δοθεί ή όχι αυτή η μια εβδομάδα. Σε κάθε περίπτωση, όλα αυτά τα ζητήματα, με βάση τον Κανονισμό της Βουλής, τα λύνει η ολομέλεια δημοκρατικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι τόσο απλά τα πράγματα! Η ολομέλεια δημοκρατικά αποφασίζει και έτσι αποφασίσαμε εξ υπαρχής, έτσι εκάμαμεν και τώρα, είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι, γιατί μετά θα με κατηγορούσατε ότι λειτουργώ δικτατορικά τζιαι αποφασίζω εγώ για την ολομέλεια! Είμαι σίγουρη ότι δεν έγινε κακοπροαίρετα από τον συνάδελφο. Αντιλαμβάνεστε ότι γι' αυτό πρέπει να ξέρουν και οι πολίτες πώς τοποθετούμαστε κάθε φορά, για να μην υπάρχει καμία απολύτως παρεξήγηση. Έληξε το ζήτημα.

Και τώρα προχωράμε στην ουσία των προτάσεων, την ενιαία συζήτηση για την υπ' αριθμόν 1 και την υπ' αριθμόν 2.

Πρώτα να ξεκινήσουμε με τον κ. Παπαδόρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, απλά να θυμίσω ότι έχουμε και τροπολογία στο πρώτο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, να μιλήσετε και επί της τροπολογίας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Να μιλήσω μαζί και για την τροπολογία και για το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια, όπως κάνουμε πάντα, δεν θα κάνουμε κάτι διαφορετικό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, κυρία Πρόεδρε. Πολύ σύντομα να πω ότι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, συνάδελφε, σας ακούμε με ενδιαφέρον!

Συνάδελφοι, προσπαθεί να μιλήσει ένας συνάδελφος!

Ελάτε, σας ακούμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Να πω ότι με την πρόταση -προερχόμενη από τον Δημοκρατικό Συναγερμό- για θέματα διαφάνειας συμφωνούμε απόλυτα. Αν μη τι άλλο απορρέουν από υφιστάμενες δικαστικές αποφάσεις -όπου περιγράφονται- αυτά που προτείνονται -κάποια από αυτά που προτείνονται- στην πρόταση νόμου.

Όμως, κρίνουμε ότι, όσον αφορά τα στοιχεία τα οποία θα εμπεριέχει αυτή η επισυναπτόμενη επιστολή στην επιστολή τύπου «Θ» πρέπει να προστεθούν κάποια επιπρόσθετα πράγματα, τα οποία κρίνουμε ότι είναι σημαντικά, όσον αφορά το ιστορικό του κάθε δανειολήπτη. Και ο λόγος που λέω ότι πρέπει να τα συμπεριλάβουμε είναι γιατί αυτή η επιπρόσθετη επιστολή, που θα επισυνάπτεται μαζί με την επιστολή καθυστερήσεων, τη λεγόμενη «τύπου "Θ"», μπορεί τελικά να αποτελέσει τεκμήριο σε δικαστήριο.

Ένας ο οποίος θα διαβάσει την επιστολή αυτή, τα στοιχεία τα οποία παρέχονται, δηλαδή τότε δόθηκε το δάνειο, το ποσό του δανείου, τα επιτόκια κ.ο.κ., ναι μεν θα είναι σωστά στοιχεία, όμως κρίνουμε ότι υπάρχουν επιπρόσθετα στοιχεία, όπως τότε έχει τερματιστεί ένα δάνειο, κατά πόσο έχει εκδοθεί απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ειδικά στις περιπτώσεις που η απόφαση αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή από την εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων, κατά πόσο έχει εκδοθεί απόφαση διαιτησίας, μια διαδικασία που ακολουθούσε μόνο ο Συνεργατισμός και τελικά αυτές οι αποφάσεις διαιτησίας στις πλείστες περιπτώσεις εγγράφονταν ως αποφάσεις δικαστηρίου. Και επίσης, κάτι πολύ σημαντικό για μας είναι αν υπάρχει αλλαγή στις εξασφαλίσεις, από την πρώτη μέρα που δόθηκε το δάνειο με υφιστάμενες εξασφαλίσεις, αν υπάρχουν επιπρόσθετες εξασφαλίσεις, που έχουν δοθεί μέσω τροποποιητικής συμφωνίας.

Θεωρούμε ότι είναι σημαντικά στοιχεία και, επιτρέψτε μου, κυρία Πρόεδρε, να πω ότι το τι είχαμε συμφωνήσει είναι τέσσερα σημεία, τα οποία ή θα πρέπει να μπουν ξεχωριστά ή τουλάχιστον το κάθε κόμμα θα πρέπει να εκφράσει αν στηρίζει κάποιο από τα τέσσερα, να μην μπουν και τα τέσσερα ταυτόχρονα.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Πρώτα απ' όλα να πω ότι από την τροπολογία του κ. Παπαδούρη εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, συμφωνούμε και θα υπερψηφίσουμε μόνο το πρώτο σημείο, που αφορά την προσθήκη στην εν λόγω πληροφόρηση της ημερομηνίας τερματισμού του δανείου, σε περίπτωση που αυτό έχει τερματιστεί, και θα καταψηφίσουμε όλα τα υπόλοιπα.

Όσον αφορά, κυρία Πρόεδρε, το περιεχόμενο της πρότασης νόμου, κατά τη δική μας άποψη και κρίση, πρόκειται για ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, υποβοηθεί και ενισχύει και τις αναδιαρθρώσεις, υποβοηθεί και ενισχύει και τη διαφάνεια, θέτει τους δανειολήπτες σε πολύ καλύτερη θέση να διαπραγματευτούν και να πετύχουν αναδιάρθρωση ή να προχωρήσουν στη διαπραγμάτευση μαζί με το πιστωτικό ίδρυμα και νομίζω ότι είναι μία πρόταση νόμου η οποία ενδεχομένως, αν ενίνετο ενωρίτερα, θα είχε και πολύ μεγαλύτερη επενέργεια.

Γι' αυτό τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, προφανώς, εφόσον είμαστε συνεισηγητές, θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου. Είναι εξαντλητικά πάνω στην πρόταση, αναφέρονται όλα τα στοιχεία τα οποία θα πρέπει να δίνει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή μία εταιρεία εξαγοράς ή εταιρεία διαχείρισης πιστώσεων, όλο το δανειακό στην ουσία ιστορικό του υπολοίπου, ο τρόπος με τον οποίο καταλήγει το ίδρυμα να αναζητεί αυτό το ποσό από τον δανειολήπτη, οι χρεώσεις, οι τόκοι, οι καθυστερήσεις, οι δόσεις που έχουν πληρωθεί, έτσι ώστε όλη η δανειστική ιστορία να είναι στα χέρια του δανειολήπτη, την ώρα που παραλαμβάνει τη σχετική επιστολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Όσον αφορά την πρώτη πρόταση, εμείς θα την υπερψηφίσουμε. Θεωρούμε ότι κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, όπως θα ψηφίσουμε και τις τροπολογίες από πλευράς των Οικολόγων.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η πρόταση αυτή ουσιαστικά περιορίζεται όσον αφορά την αξία του ακινήτου σε δύο περιπτώσεις: στην κύρια κατοικία και στην επαγγελματική στέγη. Όμως, υπάρχει ακόμα ένα ζητούμενο, το οποίο δημιουργεί αμφιβολίες: η νέα εκτιμημένη αξία, που σε καμιά περίπτωση δεν μας διασφαλίζει ότι η νέα εκτιμημένη αξία θα είναι αυτή ή μεγαλύτερη από αυτήν που υπάρχει στο ενυπόθηκο δάνειο την οποία αποδέχθηκε τότε η τράπεζα, για να το παραχωρήσει, με εκτιμητές τους οποίους η ίδια όρισε.

Να υπενθυμίσω ότι υπάρχει ευρωπαϊκή Οδηγία του 2014 που σε αυτές τις περιπτώσεις τονίζει ότι ακριβώς τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν την καλύτερη δυνατή τιμή προς όφελος του δανειολήπτη και προνοεί ακριβώς ότι, εάν δεν γίνει αποδεκτή η τιμή του ακινήτου όπως αυτή καθορίστηκε στο έγγραφο παραχώρησης του δανείου και ο δανειολήπτης θεωρεί ότι η αξία είναι μεγαλύτερη, μπορεί να συμφωνηθεί να γίνει νέα εκτίμηση του ακινήτου και, αν η νέα εκτίμηση καταγράψει μεγαλύτερη αξία από αυτήν που είναι στο έγγραφο, τότε οφείλουν να αποδεχθούν τη μεγαλύτερη αξία.

Ως εκ τούτου, εμείς θεωρούμε ότι η πρόταση αυτή υπερκαλύπτεται κατά καλύτερο τρόπο και πιο αποτελεσματικά από την πρόταση την οποία έχουμε καταθέσει, την υπ' αριθμόν 4, η οποία θα συζητηθεί την επόμενη φορά.

Επίσης, να υπενθυμίσω ότι αυτή την πρόταση την είχαμε καταθέσει και τον Απρίλιο του 2015 στο Πλαίσιο Αφερεγγυότητας, τότε που ψηφίστηκε. Να υπενθυμίσω ότι υπήρξαν κόμματα τα οποία τότε την αποδέχτηκαν, αλλά στη συνέχεια ποτέ δεν δέχτηκαν να γίνει συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής, παρά το γεγονός ότι και η κυβέρνηση τότε αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη πρόταση.

Ως εκ τούτου, εμείς θα τηρήσουμε αποχή όσον αφορά την πρόταση υπ' αριθμόν 2, γιατί θεωρούμε ότι υπερκαλύπτεται από την πρόταση τη δική μας, που θα συζητηθεί την ερχόμενη βδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα στηρίξουμε και την πρώτη και τη δεύτερη πρόταση, θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες του κ. Παπαδούρη και ένα μικρό σχόλιο που ήθελα να κάνω είναι ότι αυτά τα πολύ μικρά βήματα που, κατά τη δική μου ταπεινή άποψη, δεν θα είναι και τόσο αποφασιστικά, για να διορθωθεί αυτό το χάος που υπάρχει ανάμεσα στις τράπεζες και τους δανειολήπτες, οφείλουμε έστω αυτά τα μικρά βήματα να τα στηρίξουμε.

Το σχόλιό μου αφορά κυρίως την αντιμετώπιση αυτού του σώματος γι' αυτά τα θέματα, που έχουν καταλήξει να είναι ιδιαίτερα παράξενα και να τα περιτριγυρίζουν σύννεφα! Δεν μπορούμε να θεωρούμε ότι είμαστε ένα ευρωπαϊκό κράτος, να ξέρουμε ότι υπάρχουν παράλογες αποφάσεις και εκτελέσεις από τες τράπεζες και εμείς να λειτουργούμε σαν να μην ακούμε σαν να μη βλέπουμε!

Σήμερα σε έναν ο οποίος θα πάει να ζητήσει από την τράπεζα και θα πληρώσει για μια νέα εκτίμηση, δεν θα του παραδοθεί η εκτίμηση, εκτός κι αν πας να τη ζητήσεις. Δεν μπορούν συνεχώς οι πολίτες να θεωρούν ότι είναι κατά κάποιο τρόπο υπόλογοι στις τράπεζες! Οι συμβάσεις που υπάρχουν επ' ουδενί λόγω δεν καθιστούν όμηρο τον οποιοδήποτε και υπογράφουν συμβάσεις οι δανειολήπτες. Σήμερα βλέπουμε καταστρατήγηση αυτών των συμβάσεων και θεωρώ ότι, αν κάποιος συνάδελφοι θεωρούν ότι θα αναγκάσουμε μέσα από αυτές τις προτάσεις τες τράπεζες να έρθουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, θα αποδειχτούμε λάθος. Μακάρι να είμαι εγώ λάθος! Δεν κάνω τον προφήτη, αυτή είναι η πρόβλεψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Πολύ καλή η πρόταση, αλλά γι' αυτό το σώμα και γι' αυτή την πολιτεία είναι κατάντια να νομοθετούμε - έτσι, να το διαβάσω να το ακούσει ο κυπριακός λαός- «να χρειάζεται να νομοθετήσουμε, ώστε, σε περίπτωση υπερημερίας ή απαίτησης για πληρωμή του ενυπόθηκου ακινήτου, μαζί με την ειδοποίηση να αποστέλλεται στον ενυπόθηκο δανειστή και στους δανειολήπτες και εγγυητές και παρόχους εξασφάλισης τυποποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με την πιστωτική διευκόλυνση». Δηλαδή ήρταμεν στο σημείο να νομοθετούμε για το πιο απλό πράγμα που πρέπει να κάμουν οι τράπεζες! Είναι ντροπή γι' αυτό το κράτος που ήρθαμε σε τούνο σημείο και το κάμνομεν νόμο! Πολύ καλά το φέρνει, συνάδελφοι, αλλά δεν αναλογίζεστε τελικά ποιοι μας κυβερνούν; Άμα αναγκαζόμαστε να νομοθετήσουμε για τα αυτονόητα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ κι εγώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Να ξεκινήσω λέγοντας ότι θα υπερψηφίσουμε και την πρόταση που προέρχεται από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και το Δημοκρατικό Κόμμα και ασφαλώς τη δική μας την πρόταση. Σε ό,τι αφορά στις τροπολογίες που κατατίθενται από το Κίνημα Οικολόγων, θα στηρίξουμε τις τρεις από τις τέσσερις, δεν θα στηρίξουμε την

τροπολογία που αφορά στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο.

Από 'κεί και πέρα, επιτρέψτε μου πάρα πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε, να αναφερθώ στον σκοπό της δικής μας πρότασης νόμου, η οποία πρόταση προβλέπει ότι, σε περίπτωση μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας που συνιστά κύρια κατοικία ή επαγγελματική στέγη για ανταλλαγή έναντι χρέους, ως αξία ανταλλαγής να ορίζεται η αγοραία αξία και όχι η καταναγκαστική αξία πώλησης, η οποία κατά κανόνα καθορίζεται μονομερώς από τις τράπεζες και είναι πολύ χαμηλότερη από την εκτιμημένη αξία του συγκεκριμένου ακινήτου.

Θεωρούμε ότι με αυτή μας την πρόταση νόμου διευκολύνουμε σε σημαντικό βαθμό τις αναδιρθρώσεις - ειρήσθω εν παρόδω, είναι πολύ έντονες στα αυτιά μας οι αναφορές που έρχονται και από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας που λένε ότι οι τράπεζες, οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, οι εταιρείες διαχείρισης δανείων δεν εφαρμόζουν τον κώδικα αναδιάρθρωσης της Κεντρικής Τράπεζας- και θεωρούμε ότι με αυτό τον τρόπο ενισχύουμε τη θέση των δανειοληπτών απέναντι στην οικονομική ισχύ που διαθέτουν οι τράπεζες. Αυτή είναι η ουσία της πρότασής μας, κυρία Πρόεδρε, την οποία παρουσιάζουμε στην ολομέλεια.

Και επιτρέψτε μου να κάνω και ένα πάρα πολύ σύντομο σχόλιο σε σχέση με την προηγούμενη συζήτηση, διότι ακούσαμε πράγματα και θάματα! Αναφέρομαι συγκεκριμένα στην αναφορά του συναδέλφου του κ. Τρυφωνίδη, ο οποίος περίπου μας μετέφερε ένα πανηγυρικό κλίμα, μήνυμα σε σχέση με τη συμφωνία της κυβέρνησης με τις τράπεζες, τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων για την αναστολή των εκποιήσεων. Να θυμίσω ότι η πλειοψηφία αυτής της Βουλής, η κυβέρνηση, όταν επιχειρούσαμε να νομοθετήσουμε την αναστολή των εκποιήσεων, μας λέγατε ότι τούτο ήταν εις βάρος των δανειοληπτών -η δική σας η επιχειρηματολογία- και ότι, αν επιχειρούσαμε με νομικό τρόπο να ρυθμίσουμε το ζήτημα, θα καταστρέφαμε την οικονομία. Ο ορισμός της μεθόδευσης και της σκοπιμότητας!

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ πολύ.

Δευτερολογία, κύριε Τρυφωνίδη, μετά. Να μιλήσει ο κ. Γεωργιάδης, τελευταίος ομιλητής. Δευτερολογία μετά, έχετε μιλήσει ήδη. Ξέρω τους κανονισμούς, κύριε Τρυφωνίδη...

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ε, καλά, επειδή μου είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...επιτρέψτε μου και έχω και αντίγραφο για όσους θέλουν τώρα να τους μάθουν. Εάν θέλετε, κύριε Παπαδόπουλε, να το προμηθεύσετε στον βουλευτή σας!

Ελάτε, κύριε Γεωργιάδη.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Και διαδικτυακά υπάρχουν, αλλά, επειδή κάποιοι παραδίδουν μας μαθήματα, δεν έμειναν ούτε καν μέσα στην αίθουσα να παρακολουθήσουν την ολομέλεια!

Ελάτε, κύριε Γεωργιάδη.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Επειδή ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Αλέκος Τρυφωνίδης μάς εκάλεσε να αναλογιστούμε ποιοι μας κυβερνούν, να υποδείξω ότι μας κυβερνά το κόμμα του και, όσον περνά ο καιρός, το αναλογιζόμαστε, έτσι, περισσότερο.

Επί της ουσίας, κυρία Πρόεδρε, και αποφεύγοντας να συζητήσω ζητήματα που δεν είναι σήμερα στην ημερήσια διάταξη, να πω το εξής: Έχουν γίνει τεράστια βήματα σε σχέση με τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία του κυπριακού τραπεζικού συστήματος. Τα πράγματα έχουν διορθωθεί σε έναν μεγάλο βαθμό. Δεν θεωρούμε όμως ότι είτε οι τραπεζικές πρακτικές είτε οι νομοθεσίες μας είναι τέλειες. Πρώτα απ' όλα, οι πρακτικές -κυρίως, θα έλεγα, των εταιρειών- χρειάζονται πράγματι μεγάλη προσοχή. Υπάρχει και αρμόδιος που πρέπει να παρακολουθεί και να ελέγχει τη συμπεριφορά είτε των τραπεζών είτε των εταιρειών. Είναι ο επόπτης, είναι η Κεντρική Τράπεζα. Και στέλνω σήμερα και ένα μήνυμα, έτσι, αυστηρό προς τους επόπτες, να εποπτεύουν, να επιτελούν δηλαδή τον ρόλο τους. Επαναλαμβάνω πως ούτε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την τραπεζική λειτουργία θεωρούμε ότι είναι το τέλειο και δεν επιδέχεται καμία αλλαγή. Αντιθέτως, πρέπει να το παρακολουθούμε, να αξιολογούμε την εφαρμογή του στην πράξη και να μη διστάζουμε να προβαίνουμε σε βελτιώσεις.

Αυτό πράττουμε, θεωρώ, σήμερα με την κοινή πρόταση με το Δημοκρατικό Κόμμα, αλλά τζιαι την πρόταση του ΑΚΕΛ. Δεν θα ήθελα να την περιγράψω την πρόταση, έχει ήδη γίνει από τους συναδέλφους. Να τονίσω

μόνο ένα σημείο πολιτικής. Επιχειρούμε αλλαγές με μεγάλη προσοχή, φροντίζοντας πάντοτε, όταν πρόκειται για τραπεζικά ζητήματα, να έχουμε τη συναίνεση και τη συνεννόηση όλων των αρμοδίων αρχών. Η δική μας η πρόταση -όπως τζιαι η πρόταση του ΑΚΕΛ- έχει εξασφαλίσει τη σύμφωνο γνώμη της κυβέρνησης, της Κεντρικής Τράπεζας, του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Έχει γίνει μια σοβαρή συνεργασία και οφείλω να ευχαριστήσω μάλιστα τις υπηρεσίες του υπουργείου και της Κεντρικής Τράπεζας για τις θετικές παρεμβάσεις τους.

Κυρία Πρόεδρε, εμείς έτσι λειτουργούμε στα τραπεζικά μας ζητήματα, όχι πρόχειρα, όχι χωρίς συνεννόηση, αλλά νούσιμα, προσεκτικά, σε συνεννόηση με τις αρχές.

Το δεύτερο που θέλω να υποδείξω είναι τη στήριξή μας εις την πρόταση του ΑΚΕΛ. Έστω και αν μας χωρίζουν πολλά με το κόμμα της αριστεράς, εκεί που συμφωνούμε, εκεί που το κόμμα της αριστεράς κινείται με τον ίδιο τρόπο που έχουμε κι εμείς κινηθεί, καταθέτοντας προτάσεις που εξασφαλίζουν τη σύμφωνο γνώμη των αρχών, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να υποστηρίξουμε.

Τα υπόλοιπα, κυρία Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι θα τα συζητήσουμε την ερχόμενη εβδομάδα. Απλώς, να διευκρινίσω ότι σε σχέση με τις προτεινόμενες τροπολογίες του αγαπητού συναδέλφου τού κ. Παπαδούρη, όπως έχει αναφέρει η κ. Ερωτοκρίτου, έτσι και εμείς θα στηρίξουμε την πρώτη. Άρα, θα σας παρακαλούσα να διασφαλίσετε ή να φροντίσετε, ούτως ώστε η ψηφοφορία επί των τροπολογιών του κ. Παπαδούρη να μας επιτρέψει να κάνουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τω μεταξύ μια είναι η τροπολογία.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Ναι, μία είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά έχετε συγκεκριμένο σημείο που θέλετε να κάνετε τοποθέτηση;

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Μία είναι, αλλά, όπως και το Δημοκρατικό Κόμμα ανέφερε, θα στηρίξουμε το πρώτο σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Ωραία, θα κάνετε τοποθέτηση, εντάξει.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι και το ΑΚΕΛ ανέφερε ότι συγκεκριμένα σημεία της μίας κατά τα άλλα τροπολογίας θα στηρίξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ωραία, θα τα βάλω ξεχωριστά.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Άρα, σας ζητώ να φροντίσετε να διευκολυνθεί αυτή η επιλογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ πολύ.

Δευτερολογία, κύριε Τρυφωνίδη. Σύντομα, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Αναφορικά με την τοποθέτηση του φίλου μου του Αντρέα του Καυκαλιά, αντιθέτως, αγαπητέ συνάδελφε, δεν πανηγύρισα και, αν θέλετε, ήμουν και από εκείνους που είπαν ότι, παρ' όλων ότι έρχονται τώρα οι προτάσεις της κυβέρνησης -τρεις μήνες μετά- που δεν ήρταν εδώ και δέκα χρόνια, εδώ είπα να δεχτώ ότι άργησε. Άρα, δεν είχε κανένα πανηγυρικό κλίμα και ούτε πανηγυρίσαμε, επειδή οι τράπεζες έκαναν από μόνες τους... Σημειώσαμε το γεγονός και αναδείξαμε ότι αυτή την περίοδο, που υπάρχει οικειοθελής αναστολή εκποιήσεων, θα μπορούμε να χτίσουμε όλα αυτά που δεν κάναμε τόσα χρόνια.

Όσον αφορά την τοποθέτηση του συναδέλφου του κ. Γεωργιάδη.

Ε, αγαπητέ Χάρη,

Όταν μετά από δέκα χρόνια διακυβέρνησης και όντας και εσείς υπουργός, καλείτε σήμερα τους επόπτες να εποπτεύουν -και εγώ δεν θα μηδενίσω τη δουλειά σας, γιατί ξέρετε ότι δεν είμαι ο άνθρωπος ή η παράταξη

που μηδενίζει τις προσπάθειες- είπα το εξής: «Αναγκαζόμαστε για κάτι αυτονόητο». Και πολύ σωστά τη θέσατε, αλλά, όταν εσείς ως πρώην υπουργός Οικονομικών και οι συναδέλφοι όλοι αναγκαζόμαστε για τα πιο αυτονόητα, τα τυπικά που έχουν υποχρέωση οι τράπεζες να κάνουν προς τους δανειολήπτες, να νομοθετούμε, για να τα κάνουν, ναι, είπα ότι είναι κατάντια αυτό το πράγμα. Και θα ψηφίσουμε την πρότασή σας, αλλά δεν νιώθετε αυτό το πράγμα εσείς που την εβάλετε και ως πρώην υπουργός; Ότι για την ενημέρωση του δανειολήπτη από εκείνους που πρέπει να ενημερώνονται αναγκαζόμαστε μετά από δέκα χρόνια και διακυβέρνησής σας και υπουργίας σας να νομοθετήσουμε, ε, δεν περιποιεί τιμή!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Μεγάλη η δευτερολογία σας, κύριε Τρυφωνίδη!

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

(Αστειευόμενος)

Έχει και εκτόπισμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γέλια)

Έχει και εκτόπισμα!

Να και κάποιος που λέει και κάτι θετικό!

Ευχαριστώ, κύριε Καρογιάν, γιατί εκαταντήσαμε εδώ να μας πιάνει το ψυχοπλάκωμα σε κάθε ολομέλεια!

Λοιπόν, πάμε για ψήφιση.

Κανονικά είναι τέσσερα σημεία στην τροπολογία του κ. Παπαδούρη. Θα τα βάλω ξεχωριστά αναγκαστικά, γιατί κάποιος, κάποιες θέλουν να τοποθετηθούν διαφορετικά. Οπότε, σύντομα, παρακολουθήστε τη διαδικασία, τέσσερις έκτακτες ψηφοφορίες, πάμε για την τροπολογία ως την έχουμε μπροστά μας.

Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου, ώστε στο άρθρο 2 αυτής, με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 44B του βασικού νόμου, να προστεθούν, αμέσως μετά την παράγραφο (ιη), οι ακόλουθες νέες παράγραφοι:

- «(ιθ) η ημερομηνία τερματισμού του δανείου, στην περίπτωση που αυτό έχει τερματιστεί·
- (κ) κατά πόσο έχει εκδοθεί απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως Νόμου·
- (κα) κατά πόσο έχει εκδοθεί απόφαση επί διαιτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου· και
- (κβ) τα στοιχεία επικαιροποίησης που προκύπτουν από οποιεσδήποτε τροποποιητικές συμφωνίες δανειακής σύμβασης, με ρητή αναφορά στις εκάστοτε εν ισχύ εξασφαλίσεις και στην ημερομηνία λήξης του δανείου.».

Σημειώσεις:

- α. Περίληψη πρόσθετων στοιχείων στην προτεινόμενη με την πρόταση νόμου τυποποιημένη πληροφόρηση που θα αποστέλλεται από ενυπόθηκο δανειστή στους δανειολήπτες, εγγυητές και παρόχους εξασφάλισης, σε περίπτωση υπερημερίας ή απαίτησης για πληρωμή ενυπόθηκου χρέους.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σημείο (ιθ) για την ημερομηνία τερματισμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ ή εναντίον του σημείου (ιθ), όπως είναι στην τροπολογία του κυρίου Παπαδούρη

και αφορά την ημερομηνία τερματισμού;

Είμαστε υπέρ ή εναντίον; Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ, είναι ομόφωνο, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το σημείο (ιθ) ομόφωνα εγκρίνεται.

Σημείο (κ), παρακαλώ, για την απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου.

Ψηφίζουμε. Υπέρ ή εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα επτά. Δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και καμία αποχή, το σημείο (κ) απορρίπτεται.

Το σημείο (κα), παρακαλώ, για την απόφαση επί διαιτησίας. Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, το σημείο (κα) εγκρίνεται.

Και το σημείο (κβ) για τα στοιχεία επικαιροποίησης.

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα επτά. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ και δεκαεννέα εναντίον, το σημείο (κβ) εγκρίνεται.

Έχει διαμορφωθεί συγκεκριμένα η τροπολογία και θα ενσωματωθεί ως τέτοια στην πρόταση νόμου.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 θέματος.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 44ΓΑ. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Αποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Σαράντα οκτώ υπέρ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Μέρους VIΓ. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, τρεις αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, τρεις αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα αναβάλλονται, σύμφωνα με την ετυμηγορία του σώματος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Αποχή: ΕΔΕΚ-Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση απουσίας του Εφόρου Ασφαλίσεων ή κένωσης της θέσης αυτού και μέχρι την πλήρωσή της, να δύναται να διοριστεί, εκτός από τον Βοηθό Έφορο Ασφαλίσεων, και Ανώτερος Λειτουργός Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών για την άσκηση αναπληρωματικών καθηκόντων του Εφόρου Ασφαλίσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Άριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 8^{ης} Μαΐου και της 3^{ης} Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών (ΠΣΕΑΔ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και το μέλος της κ. Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε, σε περίπτωση απουσίας του Εφόρου Ασφαλίσεων ή κένωσης της θέσης αυτού και μέχρι την κανονική πλήρωσή της, να δύναται να διοριστεί, εκτός από τον Βοηθό Έφορο Ασφαλίσεων, και Ανώτερος Λειτουργός Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, για την άσκηση αναπληρωματικών καθηκόντων του Εφόρου Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν και όσα δήλωσε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας, ο Έφορος Ασφαλίσεων προϊστάται της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και επικουρείται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του από Βοηθούς Εφόρους, οι οποίοι υπάγονται διοικητικά στον Έφορο. Συναφώς, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2008, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονταν, αποφάσισε να διορίσει δύο Ανώτερους Λειτουργούς Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών ως Βοηθούς Εφόρους Ασφαλίσεων, βάσει του κατά την περίοδο του διορισμού ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Σημειώνεται ότι στο παρόν στάδιο η θέση του Εφόρου Ασφαλίσεων είναι κενή λόγω αφυπηρέτησης του κατόχου της και παράλληλα ο ένας εκ των δύο Ανώτερων Λειτουργών Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, ο οποίος διορίστηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω από το Υπουργικό Συμβούλιο ως Βοηθός Έφορος Ασφαλίσεων, έχει αποσπαστεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων σχετικά με τα θέματα εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το Υπουργικό Συμβούλιο δεν δύναται να πληρώσει το κενό που έχει δημιουργηθεί διορίζοντας ξανά Βοηθό Έφορο Ασφαλίσεων, καθότι η νομοθεσία ως ισχύει σήμερα, και ειδικότερα το άρθρο 30 του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, προβλέπει ότι η πλήρωση της θέσης του Βοηθού Εφόρου Ασφαλίσεων διενεργείται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι, παρ' όλο που στην Υπηρεσία Ασφαλιστικών Εταιρειών στο παρόν στάδιο υπηρετούν δύο Ανώτεροι Λειτουργοί Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, πέραν του λειτουργού που έχει αποσπαστεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, εντούτοις μόνο ένας εξ αυτών δύναται να ασκεί καθήκοντα Αναπληρωτή Εφόρου Ασφαλίσεων, ήτοι ο λειτουργός ο οποίος είχε διοριστεί βάσει του προηγούμενου νομικού καθεστώτος από το Υπουργικό Συμβούλιο ως Βοηθός Έφορος Ασφαλίσεων.

Δεδομένων των πιο πάνω, η εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου δήλωσε ότι, για σκοπούς πλήρωσης του κενού που έχει δημιουργηθεί, αλλά και για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, κρίνεται σκόπιμη η προώθηση και ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Οι εκπρόσωποι του ΣΑΕΚ και του ΠΣΕΑΔ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και τόνισαν την ανάγκη πλήρωσης της θέσης του Εφόρου Ασφαλίσεων το ταχύτερο δυνατόν, καθώς και της περαιτέρω στελέχωσης της υπηρεσίας για σκοπούς ενίσχυσης της εποπτείας και αποτελεσματικότερης λειτουργίας του ασφαλιστικού τομέα, ο οποίος συμβάλλει σημαντικά στην εθνική οικονομία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, την επιτροπή απασχόλησε επίσης το θέμα δέσμης νομοσχεδίων, τα οποία εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, με ευρύτερο σκοπό τη θέσπιση νομοθεσίας για τη σύσταση Ενιαίας Εποπτικής Αρχής Ασφαλιστικών Εταιρειών και Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, ζητώντας από το αρμόδιο υπουργείο τη θέση του ως προς τη βούληση της παρούσας κυβέρνησης για προώθησή τους, καθότι αυτά είχαν κατατεθεί επί της προηγούμενης διακυβέρνησης.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι υπάρχει πρόθεση για απόσυρση των εν λόγω νομοσχεδίων, ενώ σχετική είναι και η επιστολή του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2023, με την οποία ενημερώνει τη Βουλή ότι θα πληροφορηθεί γραπτώς για τις τελικές αποφάσεις της κυβέρνησης.

Συναφώς, με δεύτερη επιστολή του, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2023, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ζήτησε από τη Βουλή την απόσυρση τεσσάρων νομοσχεδίων, που αποτελούν το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο για τη σύσταση Ενιαίας Εποπτικής Αρχής.

Επιπρόσθετα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος στο παρόν στάδιο ασκεί καθήκοντα Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, κατά τη συνεδρία ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2023 ενημέρωσε την επιτροπή ότι σε συνέχεια της απόσυρσης των εν λόγω νομοσχεδίων πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας είναι η δημιουργία ξεχωριστής υπηρεσίας εντός του υπουργείου, η οποία θα έχει την ευθύνη εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών και θα στελεχωθεί κατάλληλα με προσωπικό του υπουργείου αντί με αποσπασθέντες από άλλες υπηρεσίες υπαλλήλους.

Συναφώς, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι η θέση για δημιουργία Ενιαίας Εποπτικής Αρχής έχει εγκαταλειφθεί και πρόθεση είναι η λειτουργία δύο διαφορετικών εποπτικών αρχών, ήτοι της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών στο Υπουργείο Οικονομικών και αντίστοιχης υπηρεσίας για την εποπτεία των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες, που δεν υπάρχουν, κύριε Γεωργίου, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τους σκοπούς, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) Νόμου, ώστε να καθοριστεί ρητά ότι υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου ο οποίος έχει καταστεί ή και καθίσταται δικαιούχος της ειδικής χορηγίας για την αγορά ή ανέγερση κατοικίας υπόκειται στην προβλεπόμενη από τον βασικό νόμο υποχρέωση επιστροφής του μέρους της εν λόγω ειδικής χορηγίας που αναλογεί στη χρονική περίοδο για την οποία δεν έχει χρησιμοποιήσει την κατοικία για σκοπούς ιδιοκατοίκησης, σε περίπτωση που αυτός παύσει να χρησιμοποιεί την κατοικία ως κύριο και μόνιμο χώρο διαμονής πριν από την πάροδο δέκα ετών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε:

1. να καταργηθεί το δικαίωμα παροχής ειδικής χορηγίας για αγορά ή ανέγερση κατοικίας έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου,
2. να ρυθμιστούν παρεμφερή ζητήματα που αφορούν στην επανεξέταση και υποβολή ελλιπών στοιχείων σχετικά με αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί ή βρίσκονται υπό εξέταση και
3. να διασαφηνιστεί ότι οι διατάξεις του περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) Νόμου που αφορούν στην επιστροφή της ειδικής χορηγίας συνεχίζουν να ισχύουν για πρόσωπα που έχουν λάβει ειδική χορηγία, σε περίπτωση τερματισμού της διαμονής τους στην κατοικία πριν από τη συμπλήρωση δέκα ετών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαΐου, καθώς και στις 19 και 26 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου παρευρέθηκε επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) Νόμου, ώστε να καθορίζεται ρητά ότι υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου ο οποίος έχει καταστεί ή και καθίσταται δικαιούχος της ειδικής χορηγίας για την αγορά ή ανέγερση κατοικίας υπόκειται στην προβλεπόμενη

από τον βασικό νόμο υποχρέωση επιστροφής του μέρους της εν λόγω ειδικής χορηγίας που αναλογεί στη χρονική περίοδο για την οποία δεν έχει χρησιμοποιήσει την κατοικία για σκοπούς ιδιοκατοίκησης, σε περίπτωση που αυτός παύσει να χρησιμοποιεί την κατοικία ως κύριο και μόνιμο χώρο διαμονής πριν από την πάροδο δέκα ετών.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε:

1. να καταργηθεί το δικαίωμα παροχής ειδικής χορηγίας για αγορά ή ανέγερση κατοικίας, λαμβανομένων υπόψη αφενός του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει για την αξιοποίησή του από τους πολίτες και αφετέρου της νομοθετικής ρύθμισης της επιβολής μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για την αγορά και απόκτηση κατοικίας στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο,
2. να ρυθμιστούν παρεμφερή ζητήματα που αφορούν στην επανεξέταση και υποβολή ελλειπόν στοιχείων σχετικά με αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί ή βρίσκονται υπό εξέταση και
3. να διασαφηνιστεί ότι οι διατάξεις του περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) Νόμου που αφορούν στην επιστροφή της ειδικής χορηγίας συνεχίζουν να ισχύουν για πρόσωπα που έχουν λάβει ειδική χορηγία, σε περίπτωση τερματισμού της διαμονής τους στην κατοικία πριν από τη συμπλήρωση δέκα ετών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των προτεινόμενων νόμων οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, καθότι, λόγω της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, οι υπήκοοι αυτού δεν θεωρούνται πλέον δικαιούχοι της ειδικής χορηγίας και συνεπώς δεν υπόκεινται στην υποχρέωση επιστροφής της ειδικής χορηγίας, με αποτέλεσμα να υφίσταται κίνδυνος απώλειας δημόσιων εσόδων.

Στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το ζήτημα, καθώς και για τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) Νόμος θεσπίστηκε το 2006 ως αντιστάθμισμα της επιβολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), με σκοπό την παροχή ειδικής χορηγίας σε Κυπρίους πολίτες και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ για την αγορά ή ανέγερση κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή χρησιμοποιείται ως κύριος και μόνιμος χώρος διαμονής για περίοδο δέκα ετών.
2. Από την 1^η Οκτωβρίου 2011 ο εν λόγω νόμος καταργήθηκε από τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ. 3) Νόμο του 2011, με τον οποίο εισάχθηκε το νομοθετικό πλαίσιο για την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για την αγορά και ανέγερση κατοικίας, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν στην κατ' αναλογία επιστροφή του ποσού της χορηγίας που λαμβάνει δικαιούχος, σε περίπτωση που παύσει να χρησιμοποιεί την κατοικία πριν από την πάροδο δέκα ετών, και στο δικαίωμα συμψηφισμού του εν λόγω ποσού με οποιοδήποτε άλλο ποσό ειδικής χορηγίας δυνατόν να δικαιούται στη βάση της υποβολής νέας αίτησης.
3. Για σκοπούς διασφάλισης της συνέχισης και ολοκλήρωσης της εξέτασης διαδικασιών που βρίσκονταν σε εξέλιξη, καθώς και αιτήσεων για παροχή ειδικής χορηγίας που υποβλήθηκαν μετά την κατάργηση του περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση) Νόμου, περιλήφθηκαν το 2011 στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο σχετικές μεταβατικές διατάξεις.
4. Συνεπεία των υπό αναφορά μεταβατικών διατάξεων, το Τμήμα Φορολογίας λαμβάνει περιορισμένο αριθμό αιτήσεων για την παραχώρηση ειδικής χορηγίας για περιπτώσεις που η αγορά ή ανέγερση κατοικίας πραγματοποιήθηκε πριν από την 1^η Οκτωβρίου 2011 και για τις οποίες η σχετική αίτηση υποβλήθηκε με καθυστέρηση, λόγω κυρίως ελλιπούς πληροφόρησης των αιτητών αναφορικά με την ακολουθούμενη διαδικασία ή καθυστέρησης στην έναρξη της διαμονής τους στην κατοικία.
5. Η πλήρης κατάργηση του δικαιώματος της ειδικής χορηγίας κρίνεται επιβεβλημένη, καθότι η διατήρηση της μεταβατικής ρύθμισης για περίοδο δώδεκα ετών δημιουργεί προβλήματα στους ελέγχους των αιτήσεων για την παροχή της ειδικής χορηγίας από το Τμήμα Φορολογίας, αφού δεν είναι δυνατό να ελεγχθεί αποτελεσματικά κατά πόσο αιτητής χρησιμοποιούσε ως κύριο και μόνιμο χώρο διαμονής την κατοικία του για την ελάχιστη προβλεπόμενη περίοδο των δέκα ετών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του θέματος μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν την περιλήψη μεταβατικών προνοιών, ώστε να παρασχεθεί επαρκής χρόνος για ενημέρωση του κοινού σε σχέση με την προωθούμενη κατάργηση του δικαιώματος ειδικής χορηγίας.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, αφού μελέτησε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας την πιο πάνω εισήγηση, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής την 31^η Μαΐου 2023 αναθεωρημένο κείμενο του δεύτερου νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκε μεταβατική πρόνοια η οποία προβλέπει την κατάργηση του δικαιώματος παροχής ειδικής χορηγίας για την αγορά ή ανέγερση κατοικίας έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ, του υπ' αριθμόν 6 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 64. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 8, 9 και 10 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023» και «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 8 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να εισαχθούν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν οι προβλεπόμενες σε αυτόν διατάξεις οι οποίες αφορούν στην αντιμισθία των αντιδημάρχων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του ενόψει της προωθούμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος η τροποποίηση του περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμου, ώστε να εισαχθούν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των προέδρων των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του όσον αφορά στη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος και στη διαχείριση των αποβλήτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Νίκος Σύκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ξενέκης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Σωτήρης Ιωάννου

Μαρίνος Μουσιούπας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 1^{ης} και 26^{ης} Ιουνίου 2023. Επιπροσθέτως, πέραν των εν λόγω συνεδριάσεων, η επιτροπή μελέτησε το πρώτο και το δεύτερο νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Μαΐου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Μαρίνα Νικολάου, Βαλεντίνος Φακοντής, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Νίκος Γεωργίου και Πανίκος Λεωνίδου, καθώς και το μη μέλος της κ. Κωστής Ευσταθίου. Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση από το έτος 2024, ύστερα από τη διενέργεια των επερχόμενων εκλογών για την ανάδειξη των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν οι προβλεπόμενες διατάξεις οι οποίες αφορούν στην αντιμισθία των αντιδημάρχων.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω προτεινόμενο νόμο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Μείωση του προβλεπόμενου αριθμού των δημοτικών συμβούλων στους δήμους που τελούν υπό τουρκική κατοχή, ύστερα από την υποβολή σχετικού αιτήματος της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων.
2. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με τον καθορισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα.
3. Καθορισμός της διαδικασίας εκλογής από το οικείο δημοτικό συμβούλιο των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι δεν αποτελούνται από δημοτικά διαμερίσματα, καθώς και στους κατεχόμενους δήμους.
4. Διασαφήνιση της διαδικασίας εκλογής των δημοτικών συμβούλων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου και στους κατεχόμενους δήμους.
5. Αναθεώρηση της διάταξης η οποία αφορά στον καθορισμό ανώτατου ορίου θητειών για την εκλογή των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, ώστε αυτή να τυγχάνει εφαρμογής για σκοπούς διενέργειας εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης από το έτος 2029 και εντεύθεν.
6. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων οι οποίες αφορούν στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των δημάρχων, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων.
7. Εισαγωγή ρυθμίσεων για σκοπούς διασαφήνισης της άσκησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι από πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι κατοικούν στη Δημοκρατία.
8. Μείωση της προθεσμίας υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων από τους υποψηφίους για εκλογή στον οικείο Έφορο Εκλογής από τρεις μήνες, που ισχύει σήμερα, σε έναν μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης του αποτελέσματος των εκλογών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ύστερα από εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.
9. Εξαίρεση των υποψηφίων για το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου από την υποχρέωση υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων στον οικείο Έφορο Εκλογής ύστερα από εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.
10. Εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με την πλήρωση κενωθείσας θέσης αντιδημάρχου στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, καθώς και στους κατεχόμενους δήμους.
11. Εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με την κένωση θέσης δημοτικού συμβούλου, ώστε αναπληρωματική εκλογή να διεξάγεται μόνο όταν ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων περιοριστεί κάτω από το ήμισυ του αριθμού των συμβούλων του οικείου δημοτικού διαμερίσματος.
12. Καθορισμός νέου πλαισίου αντιμισθίας για τους αντιδημάρχους.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του ενόψει της προωθούμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή ειδικής διάταξης, ώστε οι προβλεπόμενες διατάξεις που αφορούν στην παροχή κοινών υπηρεσιών από ορισμένες κοινότητες μέσω της σύστασης και λειτουργίας τοπικών συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών να τεθούν σε εφαρμογή από την ημερομηνία έναρξης της θητείας των κοινοτικών συμβουλίων τα οποία θα εκλεγούν στις επερχόμενες εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, ώστε οι ισχύουσες ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν στο ανώτατο όριο θητειών, στην ύπαρξη ασυμβίβαστου όσον αφορά στην εκλογή των κοινοταρχών και των κοινοτικών συμβούλων και στην υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων να συνάδουν με τις αντίστοιχες προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των προέδρων των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του όσον αφορά στη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος και στη διαχείριση των αποβλήτων.

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση των διατάξεων οι οποίες προβλέπουν τη σύνθεση των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης, ώστε αφενός να αυξηθεί ο αριθμός των μελών τους κατά ένα μέλος και

αφετέρου ο αντιπρόεδρος εκάστου συμβουλίου να εκλέγεται από τα μέλη του οικείου συμβουλίου αντί με ψηφοφορία από γενική συνέλευση, στην οποία θα εκπροσωπούνται οι οικείες κοινότητες.

2. Εισαγωγή ρυθμίσεων κατόπιν συνεννόησης με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ώστε να περιέλθουν στη δικαιοδοσία των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης τα υφιστάμενα αποχετευτικά συστήματα σε οικισμούς με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού κάτω των δύο χιλιάδων (2 000), οι οποίοι δεν εμπίπτουν σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί ως ευαίσθητες ζώνες με βάση τις διατάξεις του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου ή των Κανονισμών που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού.
3. Εισαγωγή ειδικής διάταξης, ώστε οι διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας οι οποίες αναφέρονται στην ανάληψη άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης σε σχέση με τα απόβλητα να τεθούν σε εφαρμογή μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ εν ευθέτω χρόνω με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με τα νομοσχέδια τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες κατόπιν διεξοδικής μελέτης από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας του νέου νομοθετικού πλαισίου το οποίο αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τα ίδια στοιχεία, συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα και τις τροπολογίες οι οποίες υιοθετήθηκαν στο στάδιο της συζήτησης του νομοθετικού πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ολομέλεια της Βουλής, επεξεργάστηκε τις προτεινόμενες με τα νομοσχέδια ρυθμίσεις, οι οποίες συμπληρώνουν το εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή του, στη βάση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, καθώς και να διορθωθούν ορισμένες στρεβλώσεις και να διασαφηνιστούν ζητήματα τα οποία αφορούν στη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συναφώς, το Υπουργείο Εσωτερικών επεξεργάστηκε μια νέα δέσμη νομοσχεδίων, τα οποία αφορούν κυρίως ζητήματα τα οποία πρέπει είτε να ρυθμιστούν περαιτέρω πάραυτα είτε να αναθεωρηθούν σε χρόνο που απέχει επαρκώς από τη διεξαγωγή των επερχόμενων εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν επιμέρους τροποποιήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση και δεν αλλοιώνουν την αρχιτεκτονική, τη φιλοσοφία και τις αρχές της πρόσφατης μεταρρύθμισης στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, τα εν λόγω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων ή/και δυσλειτουργιών που ενδέχεται να παρακωλύουν την ομαλή λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμανε μεταξύ άλλων ότι επίκειται πριν από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, κατόπιν διαβούλευσης με την Ελεγκτική Υπηρεσία, την Ένωση Δήμων Κύπρου, την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου και τα συμβούλια υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων, η κατάθεση επιπρόσθετων νομοσχεδίων για σκοπούς περαιτέρω αναθεώρησης του νομοθετικού πλαισίου που αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα οποία θα ρυθμίζουν επιμέρους θέματα νομοτεχνικής φύσεως, αλλά και θα επιφέρουν επί της ουσίας βελτιώσεις, ώστε το εν λόγω πλαίσιο να καταστεί πιο αποτελεσματικό. Όπως ο ίδιος ανέφερε, τα εν λόγω νομοσχέδια μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνουν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διαχείριση των επικίνδυνων οικοδομών, την κοινωνική πολιτική των δήμων και τις αρμοδιότητες των κοινοτήτων όσον αφορά στη δημιουργία συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου συμφώνησαν με τις προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για περαιτέρω ρύθμιση των ζητημάτων τα οποία αφορούν στη σύσταση και λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο μέχρι το έτος 2029.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για μείωση της αντιμισθίας των αντιδημάρχων σε ορισμένες περιπτώσεις εν συγκρίσει με την προβλεπόμενη αντιμισθία αυτών στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία. Επιπροσθέτως, διαφώνησαν με τον ήδη προβλεπόμενο στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία περιορισμό των θητειών των εκλεγμένων προσώπων, δεδομένου ότι αντίστοιχη πρόνοια δεν υιοθετήθηκε για όλους τους εκλεγμένους αξιωματούχους στη Δημοκρατία.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν τη σύσταση προσωρινών συντονιστικών συμβουλίων στο πλαίσιο της εφαρμογής του περί Κοινοτήτων Νόμου, τα οποία θα λειτουργούν κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη σύσταση των συμπλεγμάτων υπηρεσιών κοινοτήτων. Τέλος, πρότειναν όπως εκλέγονται δύο αντιπρόεδροι σε έκαστο συμβούλιο επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης, ώστε με έκαστο εξ αυτών να διασφαλίζεται η δέουσα εκπροσώπηση στο οικείο συμβούλιο τόσο των δήμων όσο και των κοινοτήτων.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με τις πρόνοιές τους και τα μέλη της υπέβαλαν σωρεία απόψεων και εισηγήσεων με γνώμονα την

ανάγκη διασφάλισης της επιτυχούς εφαρμογής της προτεινόμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας στη λειτουργία του όλου θεσμού.

Τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερου προβληματισμού στην επιτροπή στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στο χρονικό σημείο καθορισμού του ακριβούς αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκλογικός κατάλογος θα οριστικοποιηθεί για σκοπούς εκλογής στις 2 Απριλίου πριν από τις εκλογές του έτους 2024, ήτοι χωρίς να παρέχεται επαρκές χρονικό περιθώριο στα πολιτικά κόμματα για τον καθορισμό των υποψηφίων με τους οποίους θα κατέλθουν στις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Στον τρόπο εκλογής των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι δεν αποτελούνται από δημοτικά διαμερίσματα, δεδομένου ότι δεν συνενώνονται με άλλες τοπικές αρχές.
3. Στην ανάγκη διασαφήνισης της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας για καθορισμό ανώτατου ορίου θητειών όσον αφορά στην εκλογή των αιρετών αξιωματούχων των τοπικών αρχών.
4. Στην αντιμισθία των αντιδημάρχων ανά δημοτικό διαμέρισμα με βάση τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων και στον ενδεχόμενο καθορισμό διά νόμου της αντιμισθίας των κοινοταρχών.
5. Στο ενδεχόμενο αναθεώρησης του ύψους των προβλεπόμενων εκλογικών εξόδων των υποψηφίων αντιδημάρχων.
6. Στην προβλεπόμενη εξαίρεση των υποψηφίων για το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου από την υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων στον οικείο Έφορο Εκλογής.
7. Στη λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο πριν από τη μεταφορά στους δήμους των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους το έτος 2029.
8. Στη σύνθεση της επιτροπής διαμερίσματος σε έκαστο δημοτικό διαμέρισμα, η οποία θα δύναται να εκφράζει γνώμη και να διατυπώνει προτάσεις αναφορικά με ζητήματα τα οποία αφορούν στο οικείο διαμέρισμα.
9. Στη σύνθεση των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης και στην προβλεπόμενη εκπροσώπηση των δήμων και των κοινοτήτων στα εν λόγω συμβούλια.
10. Στις αρμοδιότητες των γενικών διευθυντών των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης σε συνάφεια με τις αρμοδιότητες των εκλεγμένων προέδρων τους, ώστε να έχουν μεταξύ τους διακριτό ρόλο και αρμοδιότητες.
11. Στην προτεινόμενη ρύθμιση η οποία προβλέπει την άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου.
12. Στην ανάγκη διασαφήνισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναφορικά με τον καθορισμό της ημερομηνίας των εκλογών, ώστε να είναι σαφές ότι οι εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης θα διενεργούνται ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές.
13. Στις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχει κώλυμα εκλογιμότητας ή υπάρχει ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των αιρετών αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συναφώς, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι σε όλες τις περιπτώσεις κοινοτήτων οι οποίες θα ενταχθούν σε δήμους ως δημοτικά διαμερίσματα θα αυξηθεί η αντιμισθία των κοινοταρχών, οι οποίοι με την υλοποίηση της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης πλέον θα αποτελούν τους αντιδημάρχους των νέων δήμων.

Επιπροσθέτως, όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή, ο εκλεγμένος πρόεδρος εκάστου επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης προβλέπεται ότι θα έχει διευρυμένες αρμοδιότητες, οι οποίες θα είναι εν μέρει εκτελεστικής φύσεως, ενώ ο γενικός διευθυντής των εν λόγω οργανισμών θα πρέπει να έχει διακριτές αρμοδιότητες προς αποφυγή τυχόν επικάλυψης ή σύγκρουσης καθηκόντος. Περαιτέρω, η αντιμισθία των προέδρων των υπό αναφορά οργανισμών αναμένεται να καθορισθεί σε μεταγενέστερο στάδιο σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις και απόψεις που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής και τις ενδιαφερόμενες πλευρές, προέβη στην υποβολή εισηγήσεων για τροποποίηση των κειμένων των νομοσχεδίων αναφορικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Τον καθορισμό του ακριβούς αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα, σύμφωνα με τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων εκάστου δημοτικού διαμερίσματος, όπως προκύπτει σύμφωνα με τον εκλογικό κατάλογο στον οποίο ενσωματώθηκε ο συμπληρωματικός εκλογικός κατάλογος της 2^{ας} Οκτωβρίου του προηγούμενου της εκλογής έτους.

2. Την άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, εξαιρουμένων των αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών αναφορικά με τη λειτουργία των πράσινων σημείων συλλογής αποβλήτων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη επί του ζητήματος το οποίο τέθηκε από μέλη της επιτροπής όσον αφορά στη διαφοροποίηση του τρόπου εκλογής των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι προβλέπεται ότι θα εκλέγονται από τα οικεία δημοτικά συμβούλια, σε αντίθεση με την εκλογή αντιδημάρχων στους υπόλοιπους δήμους, στους οποίους αυτοί θα εκλέγονται από τους ψηφοφόρους, δήλωσε ότι, παρότι κατά κανόνα πρέπει να επιδιώκεται ομοιομορφία στις ρυθμίσεις και όμοιες περιπτώσεις να τυγχάνουν όμοιου χειρισμού, δύναται να υιοθετηθεί διαφορετική προσέγγιση, σε περιπτώσεις για τις οποίες ο νομοθέτης κρίνει ότι αυτό δικαιολογείται ενδεχομένως λόγω ειδικών συνθηκών. Στην προκειμένη δε περίπτωση των εν λόγω δήμων δεν τίθεται θέμα συνένωσης τοπικών αρχών και ως εκ τούτου οι υφιστάμενες διαδικασίες που ακολουθούνται σήμερα σε αυτούς δεν διαφοροποιούνται σημαντικά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε στα κείμενα των νομοσχεδίων τροποποιήσεις, ώστε μεταξύ άλλων να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Υιοθέτηση της εισήγησης που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, στη βάση της συζήτησης που προηγήθηκε ενώπιον της επιτροπής, αναφορικά με τον καθορισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα.
2. Εκλογή των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου με άμεση εκλογή από το εκλογικό σώμα, αντί με έμμεση εκλογή που θα πραγματοποιείται μεταξύ των μελών των συμβουλίων, όπως προβλέπεται στο πρώτο νομοσχέδιο.
3. Αύξηση του ανώτατου ποσού το οποίο θα δύναται υποψήφιος αντιδήμαρχος να δαπανήσει για σκοπούς εκλογής από τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000), που ισχύει σήμερα, σε πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000).
4. Αναθέωση του προτεινόμενου με το πρώτο νομοσχέδιο πλαισίου αντιμισθίας των αντιδημάρχων σύμφωνα με τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων στο οικείο δημοτικό διαμέρισμα ή στον οικείο δήμο, ανάλογα με την περίπτωση.
5. Αναθέωση του προβλεπόμενου κωλύματος εκλογιμότητας, το οποίο αφορά στην καταδίκη για ποινικό αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή/και ηθική αισχρότητα εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή, ώστε το εν λόγω χρονικό διάστημα να αυξηθεί σε δέκα (10) έτη.
6. Κατάργηση του προβλεπόμενου κωλύματος εκλογιμότητας, σύμφωνα με το οποίο δεν δύνανται υπό ορισμένες προϋποθέσεις να εκλεγούν σε οποιοδήποτε αξίωμα πρόσωπα τα οποία συνδέονται με την οικεία αρχή με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ύψους άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000) ετησίως, οι οποίες είναι ενεργές, κατά τη χρονική περίοδο των τελευταίων τριών (3) ετών πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή.
7. Αναθέωση της ειδικής διάταξης που προβλέπει την ανάληψη άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά από την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, ώστε οι σχετικές διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας να τεθούν σε εφαρμογή εντός τριών (3) ετών από την εν λόγω ημερομηνία, εξαιρουμένων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών αναφορικά με τη λειτουργία των πράσινων σημείων συλλογής αποβλήτων.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή αποφάσισε όπως επιμέρους ζητήματα τα οποία τέθηκαν στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων ενώπιόν της και χρήζουν περαιτέρω ρύθμισης συζητηθούν εκ νέου σε μεταγενέστερο στάδιο, με γνώμονα την ανάγκη όπως αυτά μελετηθούν διεξοδικά, παρέχοντας ταυτόχρονα χρόνο στις ενδιαφερόμενες πλευρές να εκθέσουν τις απόψεις τους. Τα εν λόγω ζητήματα αφορούν στα ακόλουθα:

1. Στην αναθέωση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των γενικών διευθυντών των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης, δεδομένου ότι στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία προβλέπεται όπως οι πρόεδροι των εν λόγω οργανισμών εκλέγονται από το εκλογικό σώμα και επιπροσθέτως έχουν διευρυμένες και εν μέρει εκτελεστικής φύσεως αρμοδιότητες.
2. Στον ενδεχόμενο καθορισμό πλαισίου αντιμισθίας για τους κοινοτάρχες και τους κοινοτικούς συμβούλους.

Πέραν των πιο πάνω, αναφορικά με τη λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, η επιτροπή προέβη στη διαπίστωση της ύπαρξης κενών τόσο στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία όσο και στον περί Σχολικών Εφοριών Νόμο, τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν αφενός την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών και αφετέρου την απαιτούμενη προετοιμασία για την ομαλή μετάβαση των σχολικών εφοριών υπό την τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι το έτος 2029.

Στη βάση όλων των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε τις απαιτούμενες τροποποιήσεις επί του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να επέλθουν σε αυτό οι δέουσες νομοτεχνικές και επί της ουσίας βελτιώσεις και να επιτευχθούν κατά το δυνατόν οι απαραίτητες συγκλίσεις επί των θεμάτων για τα οποία εκφράστηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις από μέρους των ενδιαφερόμενων πλευρών.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

Ταυτόχρονα, επιφυλάχθηκαν να καταθέσουν ενώπιον του σώματος τροπολογίες με απώτερο στόχο την περαιτέρω βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του δεύτερου και του τρίτου νομοσχεδίου σε νόμους θα τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
3. Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 8 θέμα υπάρχει μία τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αντιλαμβάνομαι, κυρία Ατταλίδου, θέλετε να δηλώσετε άλλη ή να υποβάλετε εισήγηση για άλλη προφορική τροπολογία;

Ωραία, στο τέλος.

Και για το υπ' αριθμόν 9 θέμα υπάρχει μια τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Τα λέω όλα μαζί, γιατί θα είναι ενιαία η συζήτηση.

Για το υπ' αριθμόν 10 θέμα υπάρχει μια τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και μια τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Η συζήτηση των πιο πάνω θεμάτων θα διεξαχθεί με βάση τους καθορισμένους χρόνους ως εξής: οκτώ λεπτά στα δύο μεγάλα κόμματα, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, έξι λεπτά στο ΔΗΚΟ -γραμματείς, σημειώνετε έτσι;- τέσσερα λεπτά στους ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ και Οικολόγους και τρία λεπτά στον ανεξάρτητο και στον μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή.

Κυρία Ατταλίδου, να μας πείτε σε ποιο θέμα είναι το αίτημά σας για προφορική τροπολογία;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Είναι στο υπ' αριθμόν 1, για τον περί Δήμων (Τροποποιητικό) Νόμο.

Κοιτάξετε, έχουμε εξηγήσει σε όλους τους συναδέλφους και έχουμε διανείμει την επιστολή που έχουμε πάρει από τον Υπουργό Εσωτερικών. Εμείς θεωρούμε ότι η μη συμμετοχή των μικρών κομμάτων ή των πρωτοβουλιών των πολιτών, επειδή δεν θα έχουν σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα υποψηφίους, περιορίζει πραγματικά τη δημοκρατία. Και μάλιστα την περιορίζει στην τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία τοπική αυτοδιοίκηση θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι πολύ κοντά στους πολίτες. Οι συνάδελφοι ξέρουν ότι η ψήφιση της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης έγινε με πάρα πολλούς συμβιβασμούς. Είχαμε πολλές φορές τονίσει ότι διαφωνούσαμε με πάρα πολλές από τις πρόνοιες, αλλά ψηφίσαμε τη μεταρρύθμιση, γιατί πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει ένα βήμα ακριβώς το οποίο θα βοηθήσει, θα εξισορροπήσει, θα κάνει πιο ορθολογιστική τη διακυβέρνηση σε τοπικό επίπεδο. Όμως, το νομοσχέδιο που έρχεται τώρα, το οποίο στην πραγματικότητα δεν δίνει το δικαίωμα είτε σε πρωτοβουλίες πολιτών είτε στα μικρά κόμματα, θεωρούμε ότι αντιβαίνει στη φιλοσοφία και το πνεύμα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μπορεί να εξυπηρετεί τα μεγάλα κόμματα, αλλά στην πραγματικότητα στο τέλος θα μας βλάψει όλους. Γιατί, ενώ ξέρουμε ότι οι πολίτες απομακρύνονται από την πολιτική, ενώ οι πολίτες γυρίζουν την πλάτη, ενώ έχουμε να ακούμε για συστημικά κόμματα, θα έρθουμε και θα τιμωρήσουμε τις πρωτοβουλίες τις τοπικές.

Θεωρώ ότι όλοι οι συνάδελφοι -στους οποίους εξηγήσαμε, και θεωρώ ότι κατανόησαν οι περισσότεροι τη θέση αυτή ως θέμα αρχής- πρέπει να υπερψηφίσουν αυτή την τροπολογία σήμερα, γιατί η ιστορία μάς δείχνει ότι

πρωτοβουλίες -να σας φέρω παράδειγμα- όπως η Ανεξάρτητη Κίνηση Δημοτών Αγλαντζιάς ή οι Ανεξάρτητοι Δημότες Αγίου Δομετίου είχαν εξασφαλίσει μεγάλη στήριξη στις προηγούμενες εκλογές. Με αυτή την τροπολογία θα πετάξουμε έξω αυτές τις πρωτοβουλίες, αλλά θα πετάξουμε έξω και κόμματα που μπορεί να μην έχουν έναν υποψήφιο σε ένα δημοτικό διαμέρισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Βοηθήστε όμως λίγο για το τι ακριβώς εισηγήστε, για να μπορέσουμε να θέσουμε ενώπιον του σώματος την προφορική σας τροπολογία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Λοιπόν... Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

...γιατί έχαθηκα μέσα στις σημειώσεις μου. Να τη βρω την τροπολογία μου. Η τροπολογία η συγκεκριμένη λέει το εξής:

«Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 12 του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με τη διαγραφή από την παράγραφο (α) αυτού της φράσης σε εισαγωγικά “που διεκδικούν εκλογή σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα του οικείου δήμου” και
2. Με την προσθήκη στην υποπαράγραφο (iii) της παραγράφου (β) του νέου εδαφίου (3), μετά τη φράση “νοουμένου ότι υπάρχει τέτοια αδιάθετη θέση”, της νέας φράσης “και ο συνδυασμός έχει υποψήφιο στο διαμέρισμα αυτό”».

Δηλαδή, πρέπει να έχει έναν υποψήφιο σε αυτό το διαμέρισμα που θα πάρει την έδρα. Κατανοούμε το πρόβλημα που υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πολύ ωραία, θα κυκλοφορήσει άτυπα, αν και δεν συνηθίζω αυτή τη λέξη, για να βοηθηθούν οι συνάδελφοι και βεβαίως εγκρίνεται, θα τεθεί ενώπιον του σώματος, κυρία Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Απλά, να πω ότι εμείς ως Οικολόγοι θα ψηφίσουμε τις υπόλοιπες τροπολογίες των άλλων συναδέλφων και των άλλων κομμάτων, αλλά, σε περίπτωση που η τροπολογία αυτή απορριφθεί, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Σας ευχαριστώ πολύ.

Βλέπω μόνο τον κ. Ευσταθίου, τον κ. Γεωργίου.

Δεν υπάρχουν άλλες τοποθετήσεις; Γιατί είπαμε να πάμε με σειρά κομμάτων ή...

Ο κ. Μουσιούττας επίσης, ο κ. Λεωνίδου... Ωραία. Τζαι είμαι σίγουρη κάποιος θα τοποθετηθεί και από το ΑΚΕΛ, έτσι;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Κάποιος θα τοποθετηθεί και από εσάς. Ωραία. Άρα, θα ξεκινήσουμε με τον κ. Ευσταθίου.

Ναι, ποιος; Ποια;

Ναι, ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έναν προβληματισμό προς εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι θέλετε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν διεκδικήσαμε ως επιτροπή για ένα κεφαλαιώδες ζήτημα να κάμουμε μια αδρομερή τοποθέτηση ως

επιτροπή. Θα το περιλάβουμε στον χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...της κοινοβουλευτικής μας ομάδας. Απλά, να παρακαλέσω να τηρηθούν οι χρόνοι, διότι έχουμε πάρα πολλά να πούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκιο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...και θα μιλήσω κυρίως με την ιδιότητα του προέδρου τζιαι εννά αδικήσω και το κόμμα μου στο τέλος. Οπότεν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε απόλυτο δίκιο και θα τηρήσουμε αυστηρά τους χρόνους, όπως ακριβώς συμφωνήσαμε.

Οπότεν, ο κ. Ευσταθίου, που πάντα είναι και λακωνικός -ελάτε- και βοηθητικός, ευτυχώς. Ελάτε, κύριε Ευσταθίου, σας ευχαριστώ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Συμφωνώ και υιοθετώ πλήρως τα όσα έχει αναφέρει η κ. Ατταλίδου. Δεν ξέρω πραγματικά πού κατευθύνεται η περίφημη αυτή μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο παρελθόν, ακόμα και σε συνθήκες, υποτίθεται, μιας πιο στενής έννοιας της τοπικής αυτοδιοίκησης, μπορούσε σε μια εννορία, σε μια γειτονιά, σε μια περιοχή ενός δήμου, μιας κοινότητας να κατέβει ένας συνδυασμός, να διεκδικήσουν, όπως έγινε στο Δάλι με την εννορία του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Ξαφνικά όλα αυτά καταργούνται εν ονόματι... Δεν ξέρω πραγματικά για ποίον λόγο θα πρέπει να υπερισχύουν πάντοτε τα μεγάλα κόμματα, οι μεγάλοι συνδυασμοί έναντι του πολίτη, του δημότη, του κάτοικου της κοινότητας. Επομένως, πάνω σ' αυτή τη βάση και έχοντας υπόψη τελικά ότι κάπου αποπροσανατολίστηκε η τοπική αυτοδιοίκηση, θα υποστηρίξω τις τροπολογίες και την προφορική τροπολογία της κ. Ατταλίδου και των υπόλοιπων μικρών κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Τώρα σειρά έχει ο κ. Σιζόπουλος; Ο κ. Μουσιούττας; Αν βλέπω και καλά, ο κ. Μουσιούττας.

Ελάτε, βοηθήστε μας, κύριε Μουσιούττα, ευχαριστώ πολύ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Καταφέραμε μετά από τις δικές μας προσπάθειες και την πραγματική βοήθεια του προέδρου της επιτροπής να φτάσουμε, πριν κλείσει η Βουλή, όπως είχαμε υποσχεθεί, να έχουμε το δεύτερο πακέτο των θεμάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Να θυμίσω ότι πριν ενάμιση χρόνο ψηφίσαμε τη μεταρρύθμιση, υπήρχαν κάποια θέματα -άλλα μείζονος και άλλα ελάσσονος σημασίας- τα οποία θα έπρεπε να δούμε, ούτως ώστε να προχωρήσει η διαδικασία προς τις εκλογές του ερχόμενου Ιουνίου ομαλά. Θεωρώ ότι έγινε πολύ καλή δουλειά στην επιτροπή, θεωρώ επίσης ότι η άτυπη δέσμευση που είχαν τα κόμματα όλα στην επιτροπή ότι δεν θα ανοιχτούν καινούργια θέματα τα οποία μπορεί να μας άνοιγαν τους ασκούς του Αιόλου έχει τηρηθεί από όλους. Κάθε κόμμα μπορεί να έχασε κάτι ή να κέρδισε κάτι, όμως έμειναν πιστοί σε αυτό που είχαν δεσμευτεί από την αρχή.

Τώρα, όσον αφορά τις τροπολογίες, θεωρώ ότι πιστοί ακριβώς σε αυτό που είχαμε πει, ότι αυτό που είχαμε, αυτό πρέπει να ψηφίσουμε, θα καταψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αρχικά θέλω να συγχαρώ τον πρόεδρο της επιτροπής, τα μέλη της επιτροπής και τους υπηρεσιακούς για την πραγματικά μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλαν στον βαθμό που μπορεί να διορθωθεί ένα νομοσχέδιο που

ψηφίστηκε πέρσι, που δεν μεταρρυθμίζει την τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά την απορρυθμίζει. Και αυτό θα διαφανεί πάρα πολύ σύντομα, τον Ιούνιο του 2024, όταν θα γίνουν οι εκλογές.

Να υπενθυμίσω ότι η ΕΔΕΚ ήταν το μόνο κόμμα που καταψήφισε αυτό το νομοσχέδιο και κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Εσωτερικών για κάποιες βελτιώσεις οι οποίες επιχειρήθηκαν έχουν διαφανεί τα τεράστια προβλήματα τα οποία υπάρχουν και με τον αριθμό των ψηφοδελτίων και με την κατανομή των δημοτικών συμβούλων σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα -που μέχρι την τελευταία στιγμή δεν θα ξέραμε ποιος θα ήταν ο αριθμός- και με το γεγονός ότι δημιουργείται μια τεράστια εμπλοκή και με το θέμα των σχολικών εφοριών -και θα το δούμε και αυτό πάρα πολύ σύντομα- αλλά και γενικά με τον τρόπο με τον οποίο επιχειρήθηκε να δομηθεί η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση, που στην ουσία ακόμα και το θέμα της απλής αναλογικής το έχουμε παρακάμψει και εισαγάγουμε στην ουσία το πλειοψηφικό από την πίσω πόρτα.

Νομίζω ότι σε όποιον πούμε ότι θα έχουμε δήμο που θα έχει δύο δημοτικούς συμβούλους και δεκατέσσερις αντιδημάρχους, σαφώς θα γελά. Και δυστυχώς είναι σε πολλές περιπτώσεις που θα έχουμε στην ουσία ενδεχομένως επτά δημοτικούς συμβούλους, θα έχουμε εννιά αντιδημάρχους. Ενώ, εάν υιοθετείτο η πρόταση που είχαμε καταθέσει από τότε, να γίνεται ενιαία η εκλογή στον ενιαίο δήμο, αφού θέλουμε νέα ανάπτυξη, και οι αντιδήμαρχοι των διαμερισμάτων να εκλέγονται λογικά εις την πρώτη συνεδρία του δημοτικού συμβουλίου, σαφώς τα πράγματα θα ήταν πολύ καλύτερα, θα ήταν πολύ πιο εύκολα, πολύ πιο απλοποιημένα και οπωσδήποτε και με μικρότερο αριθμό ψηφοδελτίων.

Απλά, να υπενθυμίσουμε ότι τώρα με τη διαδικασία κάθε ψηφοφόρος θα πρέπει να ψηφίσει από έξι διαφορετικά ψηφοδέλτια και στη συνέχεια όσοι προέρχονται από κατεχόμενους δήμους, θα πρέπει να μετακινηθούν, να πάν' σε άλλο εκλογικό κέντρο, για να ψηφίσουν με άλλα τρία ψηφοδέλτια. Θα περάσουμε στο βιβλίο των ρεκόρ «Γκίνες» για αυτό το πράγμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μόνο σίγουρο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι η πρώτη φορά που είμαστε στο βιβλίο των ρεκόρ «Γκίνες», αλλά είμαστε για όλα τα αρνητικά, εν είμαστε και κάπου που εν' θετικό. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι η ώρα να αναλύσουμε όλα τα ζητούμενα. Εμείς θα στηρίξουμε τις αλλαγές που έχουν γίνει και θέλω απλά να δικαιολογήσω και την τροπολογία την οποία καταθέτουμε, που αφορά το θέμα του συμβουλίου του επαρχιακού οργανισμού.

Ο στόχος μας είναι για αυτούς τους δεκαέξι, που θα εκλέγονται δέκα από τη συνέλευση των δημαρχευόμενων περιοχών και έξι από τη συνέλευση των κοινοτήτων, να μην είναι πάλι το πλειοψηφικό σύστημα. Αν κάποιος συνεργαστούν και έχουν, ας πούμε, το 52% των συνέδρων, να εκλέγουν και τους δέκα και τους έξι ενδεχομένως εκπροσώπους εις το συμβούλιο. Να υπάρχει μία λογική διαδικασία που να δίνει τη δυνατότητα σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό που προέρχεται από διάφορους χώρους να εκπροσωπούνται στον επαρχιακό οργανισμό.

Γι' αυτό και εμείς λέμε -και είναι κάτι που το εφαρμόσαμε και στο δικό μας το κόμμα όσον αφορά την εκλογή των συλλογικών μας οργάνων- για τους δέκα που θα προέρχονται από τις δημαρχευόμενες περιοχές, ο κάθε ένας σύνεδρος να δικαιούται να ψηφίσει τέσσερις υποψηφίους, ούτως ώστε να εκλέγονται από διάφορες κατευθύνσεις, και στην περίπτωση των κοινοτήτων να εκλέγονται δύο από τους έξι. Θεωρούμε ότι είναι μια δημοκρατική διαδικασία, που θα είναι ομοιόμορφη. Και επειδή έχω ακούσει από συναδέλφους ότι αυτό ενδεχομένως πρέπει να ρυθμίζεται από την Ένωση Δήμων και από την Ένωση Κοινοτήτων... Καλά, αν αύριο η Ένωση Δήμων αποφασίσει διαφορετική διαδικασία εκλογής για να παραπέμψει τους εκπροσώπους της στο συμβούλιο και η Ένωση Κοινοτήτων διαφορετική, αυτό το πράγμα θα είναι σωστό, θα είναι λογικό;

Άρα λοιπόν, πρέπει να υπάρχει ενιαία διαδικασία. Λοιπόν. Απ' εκεί και πέρα σε μας επαφίεται να αποφασίσουμε. Από πλευράς της ΕΔΕΚ, εμείς θα ψηφίσουμε τις καινούργιες ρυθμίσεις οι οποίες έχουν γίνει, αλλά θα τηρήσουμε αποχή όσον αφορά το τελικό κείμενο, δεδομένου ακριβώς ότι εμείς είχαμε καταψηφίσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...τη λεγόμενη «μεταρρύθμιση» ή καλύτερα τη λεγόμενη «απορρυθμίση» της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κυρία Ατταλίδου, έχετε σειρά εσείς; Και να πάμε στα μεγαλύτερα κόμματα στη συνέχεια. Για έξι λεπτά... Τέσσερα λεπτά, συγγνώμη. Δεν υπολόγισα την αρχική τοποθέτησή της, συνάδελφοι, γιατί επεξήγησε την

προφορική τροπολογία στην αρχή...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ψηφίσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...οπότεν, θα ολοκληρώσετε τώρα στον χρόνο που έχετε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κρίνει κάποτε ορθά και η Πρόεδρος, κύριε Λεωνίδου, έτσι;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ψηφίσαμε τη μεταρρύθμιση, δυστυχώς όμως ήταν, όπως είπα και προηγουμένως, είτε ένας πολύ μεγάλος συμβιβασμός κομματικών σκοπιμοτήτων είτε εκβιασμός από τοπικούς άρχοντες, οι οποίοι ήθελαν να διατηρήσουν κάποιες εξουσίες ή τις εξουσίες των μικρών βασιλείων. Το εκλογικό σύστημα, όπως είχε διαμορφωθεί, εκ φύσεως του ισχυροποιεί τα μεγάλα κόμματα. Έγινε προσπάθεια, για να βελτιωθεί, αλλά νομίζουμε ότι δεν ευδόωσε.

Πριν ένα μήνα το νομοσχέδιο κατατέθηκε και όπως μας εξήγησαν ήταν γιατί υπήρξαν κάποια νομοτεχνικά προβλήματα, που έπρεπε να τα διορθώσουμε. Τελικά, εμείς νιώθουμε ότι επιχειρείται μία πολύ μεγάλη αλλαγή που δεν ψηφίσαμε πέρσι, δηλαδή, ενώ είχαμε πει να μην αγγίζουμε θέματα ουσίας, φιλοσοφίας της μεταρρύθμισης, εντούτοις αυτή τη στιγμή θα περάσει μία προϋπόθεση που θα λέει ότι μικρά κόμματα ή συνδυασμοί που δεν έχουν σε όλα τα διαμερίσματα υποψηφίους δεν θα δικαιούνται να είναι στη δεύτερη κατανομή. Αποκλείει δηλαδή από τη διεκδίκηση έδρας τα μικρά κόμματα και κάθε ανεξάρτητη πρωτοβουλία πολιτών, που εκ φύσεως της δραστηριοποιείται στην τοπική κοινωνία.

Έχουμε δοκιμάσει αρκετά μοντέλα, τα οποία παρουσιάσαμε στους συναδέλφους, και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι πολλά κόμματα θα μείνουν έξω από τη δεύτερη κατανομή, μικρά κόμματα, και αυτό αντιβαίνει στην αρχή της κατά το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες αντιπροσώπευσης στην τοπική αυτοδιοίκηση. Θεωρούμε ότι μπορεί να οδηγήσει σε δικομματισμό και πιστεύουμε ότι αυτό θα οδηγήσει και σε μεγαλύτερη απαξίωση από τους πολίτες, αδιαφάνεια, αλλά και πολλά άλλα προβλήματα τα οποία βλέπουμε σήμερα.

Θεωρούμε ότι σε μια εποχή γενικής απαξίωσης αρκετών αξιωματούχων και εν γένει κάθε εκλογικής διαδικασίας δεν πρέπει να πάρουμε αυτό το ρίσκο. Και θεωρούμε ότι οι φίλοι του ΑΚΕΛ, που κάνουν άνοιγμα προς την κοινωνία, θεωρώ ότι, όπως και το ΔΗΣΥ, το οποίο στο παρελθόν είχε επιτύχει να προωθήσει πρόταση νόμου για εφαρμογή οριζόντιας ψηφοφορίας, τον Ιούλιο του '20, θα έπρεπε να στηρίξουν αυτή την τροπολογία και ότι ήταν μια μεγάλη ευκαιρία αυτή.

Έχουμε εργαστεί πολύ και έχουμε κάνει και εμείς πάρα πολλούς συμβιβασμούς, γιατί θεωρούμε ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων, για να ετοιμαστεί η κοινωνία και τα κόμματα για αυτές τις πολύ σημαντικές πρώτες εκλογές. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να σκεφτούμε ξανά μετά τις εκλογές και να βρούμε τις αδυναμίες και να τις διορθώσουμε, αλλά θεωρώ ότι δεν πρέπει να προωθούμε προτάσεις νόμου οι οποίες αντί να εξυπηρετούν τους πολίτες, αντί να εξυπηρετούν τη διαφάνεια και τη δημοκρατία, στην πραγματικότητα εμποδίζουν τους πολίτες από το αναφαίρετο δικαίωμά τους εκεί που θέλουν να μπορούν να συμμετέχουν και να διεκδικούν την εκπροσώπηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

...των τοπικών κοινωνιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ, κυρία Ατταλίδου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν πρόκειται να τοποθετηθώ επί της ουσίας, αλλά νιώθω την ευθύνη, ως πρόεδρος της επιτροπής, να υπερασπιστώ αυτό το κοινοβούλιο. Θα παρακαλέσω θερμά τους συναδέλφους του Κινήματος Οικολόγων να ακριβολογούν στις αναφορές τους και θα προκαλέσω φιλικότατα να μου πουν πού στη νομοθεσία αναφέρεται ότι απαγορεύεται στα μικρά κόμματα, που είναι ακριβώς το αντίθετο που συμβαίνει με τη νομοθεσία, και επικαλούμαι το σύνολο των μελών της επιτροπής μου να με διαψεύσουν.

Γι' αυτό να παρακαλέσω να περιοριστούμε σε αυτά που όντως καταγράφονται στα κείμενα που είναι ενώπιόν μας, γιατί μπορώ και εγώ πολύ άριστα να κάνω τη δική μου προπαγάνδα, αλλά θεωρώ ειλικρινά ότι είναι ατυχής αυτή η προσπάθεια που καταβάλλεται αυτή τη στιγμή και αναθεματίζει μια συλλογική δουλειά, στην οποία συμμετείχε πολύ ενεργά και η συνάδελφος. Εξήγησα πάμπολλες φορές ότι έχουν αντιληφθεί από την ανάποδη αυτό που γίνεται σήμερα και, όταν έχω τον χρόνο μου, θα τοποθετηθώ, αλλά παρακαλώ θερμά ειδικά η αναφορά ότι στα νομοσχέδια περιλαμβάνεται πρόνοια που αποκλείει τα μικρά κόμματα να αποσυρθεί, διότι είναι όντως θέμα τάξης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Αποσύρεται.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Αποσύρεται. Συγγνώμη. Ήθελα να πω «στη δεύτερη κατανομή».

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεκτό, Αλεξάνδρα, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ, συνάδελφοι.

Τουλάχιστον είστε και ειλικρινείς και χαίρομαι που μέσα από τον διάλογο ακριβώς βγαίνει και το ζητούμενο και σας συγχαίρω και τους δύο και μακάρι να ήταν και οι υπόλοιποι έτσι.

Λοιπόν, ο κ. Μουσιούττας δευτερολογία;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ναι, μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά, δευτερολογία, κύριε Μουσιούττα, αναμένετε.

Έχουμε τρεις τελευταίους ομιλητές. Έχουμε δύο ομιλητές από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, βεβαίως ο πρόεδρος της επιτροπής αναμένει, οπότε, κύριε Λεωνίδου, ο λόγος σε εσάς.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εγώ θα έρθω στο βήμα. Επιτρέπεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως επιτρέπεται. Λέει το ο Κανονισμός.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Θέλω να τηρήσω τον Κανονισμό, δύο λεπτά από τη θέση μας.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Εκείνοι οι κανονισμοί που μας έδωσαν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Εσείς πήρατε αντίγραφο του Κανονισμού;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Θα το συζητήσουμε κατ' ιδίαν στη Σύσκεψη Αρχηγών, νομίζω, για να κλείσει αυτό το κεφάλαιο. Ξέρω ότι στεναχωρηθήκατε, κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθόλου. Άλλοι εκτίθενται με τη συμπεριφορά τους, όχι εγώ. Να είστε βέβαιος.

Ελάτε, σας ακούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Στεναχωρηθήκατε, είπα, κυρία Πρόεδρε. Λοιπόν, κάποια πράγματα θα συμβαίνουν δυστυχώς, έτσι είναι η συζήτηση, ο διάλογος. Εν πάση περιπτώσει, κάποια πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επίθεση προς τους θεσμούς δεν είναι συζήτηση και διάλογος και εδώ δεν είμαι ως Αννίτα Δημητρίου, κύριε Λεωνίδου, είμαι ως Πρόεδρος της Βουλής και ως θεσμός και αναμένω και σεβασμό σε ό,τι συζητάμε, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο απευθυνόμαστε στους θεσμούς. Για να μην αναμένουμε μετά από τους πολίτες να σέβονται τους θεσμούς.

Όμως, τα ακούτε εσείς που δεν πρέπει, γιατί πάντοτε είστε συνεργάσιμος και ευγενέστατος.

Ελάτε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήστε λίγο, γιατί έχουμε λίγο θέμα με τα μικρόφωνα μας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Δεν ξέρω, το ένα λειτουργεί από τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, δεν σας ακούμε. Θα σας επιτρέψω να επιστρέψετε στη θέση σας, να μιλήσετε από τη θέση σας, νομίζω, για περισσότερο από δύο λεπτά. Έχει θέμα το μικρόφωνο, νομίζω, συνάδελφοι, να μην τον αδικήσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ελάτε, κύριε Λεωνίδου, σας ακούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πάρα πολύς κόσμος είμαι σίγουρος ότι θα διερωτάται γιατί πάλι άρχισε συζήτηση για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρέπει να εξηγήσουμε στον κόσμο ότι συζητάμε κάποια κενά, κάποιες παραλείψεις, κάποιες ασάφειες που υπήρχαν κατά την ψήφιση και των τριών νομοθεσιών και καθυκόντως η επιτροπή Εσωτερικών, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών, για να είμαστε δίκαιοι, ξεκίνησε μια συζήτηση, για να δούμε αυτές τις αδυναμίες που είχαν τα νομοσχέδια.

Πρέπει να σημειώσω από την αρχή, κυρία Πρόεδρε, ότι σε καμία φάση δεν μπήκαμε σε ουσιαστικά θέματα τα οποία είχαν βρει τον δρόμο τους -ομόφωνα τα πλείστα- κατά την ψήφιση των βασικών νομοσχεδίων. Μετά την ψήφιση διαπιστώθηκαν, όπως έχω πει, αρκετά σημεία. Ανέμενα ότι θα δινόταν ο λόγος στον πρόεδρο της επιτροπής, για να κάνει μια ανάλυση περιληπτική του τι περιλαμβάνει η έκθεση, η οποία είναι πολύ κατατοπιστική, και είναι προς πίστιν και της υπηρεσίας, η οποία κατέγραψε με σαφήνεια όλα ακριβώς τα ζητήματα, λεπτομερώς, το τι μέλλει γενέσθαι.

Εμείς θα ψηφίσουμε όλες τις αλλαγές που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο σήμερα. Θέλω να επισημάνω δυο-τρία σημεία, γιατί είμαι σίγουρος ότι ο κ. Δαμιανού -ο οποίος δούλεψε πάρα πολύ και με την υπηρεσία, αλλά και με τους συναδέλφους- θα παρουσιάσει, φαντάζομαι, αρκετά από τα σημεία που είναι καλά να ξέρουν και οι συνάδελφοι, αλλά και η κοινωνία.

Το πρώτο που φαίνεται ξεκάθαρα είναι η εκλογή των αντιδημάρχων στον Στρόβολο και στην Πάφο. Ένα θέμα το οποίο ήταν κενό. Ενώ θα γίνεται ψηφοφορία για όλα τα διαμερίσματα για την εκλογή αντιδημάρχων, στην Πάφο και στον Στρόβολο, επειδή δεν υπάρχουν περισσότερα από ένα διαμερίσματα, έμεινε κενό. Και ξεκαθάρισε ότι και εκεί θα υπάρχει τήρηση της αρχής της ισότητας, για να υπάρχει ίση μεταχείριση.

Δεύτερον, υπήρχαν σημεία για τα ασυμβίβαστα των αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή των δημάρχων, των συμβούλων κ.λπ. Έχουν διασαφηνιστεί ποια είναι αυτά τα εμπόδια και τα ασυμβίβαστα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις υπηρεσίες τις εκλογικές.

Επίσης, υπήρχαν θέματα ουσίας όσον αφορά την αρμοδιότητα των θεμάτων της υπηρεσίας αποβλήτων, που θα υπαχθεί κάποια στιγμή στους επαρχιακούς οργανισμούς. Με νέα απόφαση ξεκαθαρίζει και αυτό το θέμα.

Ένα θέμα το οποίο προκάλεσε πολλή συζήτηση και απορίες ήταν αυτό με τις θητείες, με τον περιορισμό των θητειών. Οφείλουμε να το ξεκαθαρίσουμε, για να ακούσουν οι πάντες. Από την αρχή είχαμε αποφασίσει ότι πρέπει να υπάρξει περιορισμός. Ξέρω ότι κάποιοι κοινοτάρχες, κάποιοι δήμαρχοι θα λένε: «Γιατί δεν αποφασίζουν οι βουλευτές και για τους εαυτούς τους;». Επειδή σήμερα έχουμε ενώπιόν μας αυτό, θα αρκεστώ σε αυτό το σημείο. Όταν θα έρθει τέτοιο θέμα, θα το συζητήσουμε στην ώρα του. Όμως, αυτό που αποφασίσαμε τότε ήταν να υπάρξει περιορισμός τριών θητειών, αλλά υπήρχε μία ασάφεια: από πότε ξεκινούν οι τρεις θητείες. Γι' αυτό αποφασίσαμε να το διευκρινίσουμε ρητά και οι τρεις θητείες θα ξεκινούν από την επόμενη εκλογή. Δηλαδή, όσοι έχουν δύο, τρεις, τέσσερις, πέντε, δέκα θητείες, θα δικαιούνται να είναι υποψήφιοι για ακόμα μία. Ακόμα μία υποβολή υποψηφιότητας θα δικαιούνται. Από το 2029 και μετά δεν θα δικαιούνται όσοι έχουν συμπληρώσει την τρίτη θητεία.

Υπάρχει τροπολογία όμως σε αυτή τη ρύθμιση από πλευράς του ΑΚΕΛ και από πλευράς των Οικολόγων. Εμείς διαφωνούμε, γιατί η απόφαση τότε ήταν τέτοια και ήταν ομόφωνη. Μόνο το ΑΚΕΛ είχε άλλη άποψη, ναι, απολογούμαι, Άριστε, απ' ό,τι θυμάμαι όμως. Εν πάση περιπτώσει, η απόφαση της πλειοψηφίας ήταν τέτοια και μάλιστα θεωρήθηκε και ως ουσιαστική, γι' αυτό δεν συναινούμε. Κανονικά δεν έπρεπε να υπάρξει ούτε τροπολογία, γιατί κάναμε μία συμφωνία –«gentlemen's agreement»- μεταξύ μας που λέγαμε ότι ουσιαστικά θέματα δεν πρέπει να έρθουν να συζητηθούν ενώπιον αυτής της διαδικασίας. Εμείς το τηρήσαμε.

Μια και αναφέρθηκα στις τροπολογίες, θέλω να αναφέρω ότι για την άλλη τροπολογία που έχει κατατεθεί από το ΑΚΕΛ που αφορά τα απόβλητα, πιθανόν να συμφωνήσουμε για αυτήν. Εντός τριών χρονών, άρα υπάρχει μια λογική.

Τώρα, όσον αφορά την τροπολογία του κ. Σιζόπουλου, της ΕΔΕΚ, συμφωνούμε απόλυτα, γιατί πρέπει να βοηθήσουμε και να συνδράμουμε όλοι στο να υπάρξει μια συναινετική λύση μέσα από αυτές τις πρώτες εκλογές, για να στείλουμε και το μήνυμα ότι, εφόσον ψηφίσαμε κάποιους θεσμούς, πρέπει να τους στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι.

Και κλείνω με την άλλη τροπολογία που έχει η συνάδελφος από τους Οικολόγους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ατταλίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Η κ. Ατταλίδου.

Εμείς διαφωνούμε, γιατί θεωρούμε ότι είναι ουσιαστικό θέμα. Συζητήθηκε, τέθηκε τότε που συζητούσαμε πριν την ψήφιση των νόμων, απορρίφθηκε κατά κόρον και επανέρχεται τώρα, και με προφορική τροπολογία μάλιστα, για ένα πάρα πολύ ουσιαστικό θέμα που ανατρέπει κάποια ζητήματα. Επομένως, τέτοια ώρα, τέτοια λόγια. Οφείλουμε να ψηφίσουμε εναντίον, για να υπάρξει και μια ισορροπία στα πράγματα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Άριστος Δαμιανού, τον οποίο οφείλω να συγχαρώ και προσωπικά, αλλά και τα μέλη της επιτροπής γι' αυτή τη διεξοδική, θα έλεγα, και επίπονη δουλειά η οποία έχει γίνει στην επιτροπή γι' αυτό το ζήτημα.

Πρόεδρε της επιτροπής, κύριε Δαμιανού, έχετε τον λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Μπορεί να μη φαίνεται δόκιμο να ευχαριστούμε εαυτούς και αλλήλους, αλλά νιώθω την ανάγκη να πω ότι και σε αυτή την αναθεωρητική προσπάθεια της μεταρρύθμισης υπήρχε αρκετή συλλογικότητα από το σύνολο των κομμάτων και συναδέλφων στην επιτροπή, η οποία διευκόλυνε πάρα πολύ τη δουλειά, και μια πολύ ισχυρή ομάδα συνεργατών από πλευράς του κοινοβουλίου, η οποία είναι αναπόσπαστο μέλος της δουλειάς μας και επίσης τους ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα ήθελα να ξεκινήσω λίγο ανάποδα, για να εξηγήσω πολύ σύντομα κάποια ζητήματα που ανεφύησαν με βάση τη συζήτηση για τις τροπολογίες και μετά να μπω στην ουσία. Θα προσπαθήσω στον χρόνο που έχω στη διάθεσή μου.

Σε ό,τι αφορά στις τροπολογίες, η κοινή τροπολογία που έχουμε με το Κίνημα Οικολόγων, τη συνάδελφο την κ. Ατταλίδου, ουσιαστικά έχει ως στόχο να παραμείνει η ρύθμιση για τα απόβλητα ως αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως ψηφίστηκε τον Μάρτιο του 2022. Δηλαδή, αν και κατανοούμε τα προβλήματα για την προετοιμασία, ούτως ώστε να περιέλθει αυτή η αρμοδιότητα στις τοπικές αρχές, θεωρούμε λανθασμένο να αρχίσουμε πριν από την εφαρμογή του Ιουλίου του 2024 να δίνουμε παρατάσεις, γιατί ελλοχεύει ο κίνδυνος η μία παράταση να διαδέχεται την άλλη και εν τέλει να αλλοιώσουμε τη φιλοσοφία της μεταρρύθμισης. Γι' αυτό έχουμε πει ότι θέλουμε να παραμείνει ως έχει, δηλαδή άμα τη ψηφίσει, άρα με την εφαρμογή του Ιουλίου του 2024 να περιέλθουν και τα απόβλητα στις αρμοδιότητες των τοπικών αρχών.

Για τη δεύτερη τροπολογία, η οποία ενδεχομένως να έχει παρερμηνευθεί, που αφορά τις θητείες, πρέπει να πω ότι όντως εμείς είχαμε διαφωνήσει με τη χαρακτηριστική θητεία που είχε δοθεί. Κατανοούμε τη λογική των συναδέλφων, αλλά είχαμε διαφωνήσει. Εκτιμούμε ότι με την αναφορά στο 2029 ελλοχεύει ο κίνδυνος να παρερμηνευθεί, ούτως ώστε κάποιοι να θεωρήσουν ότι πιθανόν να έχουν και μια επιπρόσθετη θητεία, ανεξαρτήτως του πλαφόν των τριών θητειών που υπάρχει από σήμερα. Επομένως, αυτό που κάνουμε είναι να υιοθετήσουμε αυτό που τυπικά δεν ψηφίσαμε τον περασμένο Μάρτιο, αλλά είναι ήδη μέσα στον νόμο. Αυτή είναι η ρύθμιση, εμείς ξεκαθαρίζουμε την πρόθεση του νομοθέτη, για να μην παρερμηνευτεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο, ότι από τρεις θητείες και άνω, αν εν τέλει ψηφιστεί αυτό που σήμερα είναι ενώπιον της ολομέλειας, θα υπάρχει απαγορευτικό στο δικαίωμα του εκλέγεσθαι. Έτσι; Δηλαδή, μαζί με τις χαρακτηριστικές θητείες, από το 2029 και μετά όσοι αθροιστικά συμπλήρωσαν τις θητείες, δεν θα δικαιούνται να διεκδικήσουν. Αυτό πρέπει να είναι ξεκάθαρο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Αθροιστικά, χωρίς την...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ωραία.

Τρίτο ζήτημα, το οποίο όντως έχει ξεκαθαρίσει, αφού έχω πει για τις τροπολογίες. Είναι σεβαστή η άποψη του κ. Σιζόπουλου, απλώς νιώθουμε κάπως εκτεθειμένοι για ένα ζήτημα που δεν είχαμε την ευκαιρία... Και είναι κατανοητή η προβληματική που τίθεται, να τεθεί ενώπιον των επηρεαζόμενων φορέων της Ένωσης Κοινοτήτων και της Ένωσης Δήμων, να επέμβουμε σε αυτό το ζήτημα. Εγώ εκτιμώ ότι είναι ένα από τα θέματα που, ανεξαρτήτως αν καταψηφιστεί σήμερα ή υπερψηφιστεί, με βάση τη δέσμευση ότι τον Σεπτέμβριο για άλλα ζητήματα που δεν αφορούν αποκλειστικά τις εκλογές θα επανέλθει το υπουργείο με μια σειρά προτάσεων, ίσως εκεί με περισσότερη άνεση χρόνου, πιο συγκροτημένα να κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Γι' αυτό δεν απορρίπτεται κατ' ανάγκη επί της φιλοσοφίας, αλλά δεν είχαμε την ευκαιρία να το επεξεργαστούμε επαρκώς.

Και έρχομαι στα συγκεκριμένα ζητήματα που είναι ενώπιόν μας. Πολύ ολοκληρωμένα τα έχει παραθέσει ο συνάδελφος ο κ. Λεωνίδου. Πέραν των ζητημάτων που έχω ήδη αναφέρει, ξεκαθαρίζει ότι για σκοπούς συνταγματικότητας, ίσης μεταχείρισης και στους δύο δήμους που είναι μονοδιαμερισματικοί, ο Στρόβολος και η Πάφος, επίσης θα εκλέγονται αντιδήμαρχοι. Ξεκαθαρίζει με έναν τρόπο εξορθολογισμού το ζήτημα της αντιμισθίας των αντιδημάρχων. Μετά από τις αλλαγές που επιφέραμε αντιλαμβανόμαστε ότι και για λόγους δημοσίου συμφέροντος, αλλά και μη διασπάθισης δημοσίου χρήματος έπρεπε να υπάρξει μια κλιμακωτή αντιμισθία με βάση τους εκλογείς. Οπότε, έχουμε εισαγάγει κατηγορίες, λέγοντας ότι μέχρι 300 εκλογείς η αντιμισθία των αντιδημάρχων θα είναι στο 20% εκείνης του δημάρχου, μέχρι 500 θα είναι στο 30%, μέχρι 1 000 στο 40% και από 1 000 και άνω θα είναι η ρύθμιση που υπάρχει και σήμερα, δηλαδή η αντιμισθία των αντιδημάρχων θα είναι το 50% εκείνης των δημάρχων.

Ρυθμίζονται ζητήματα για τον τρόπο εκλογής του προέδρου του Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης, ως αποτέλεσμα του τι ψηφίσαμε πέρσι τον Μάρτιο. Υπήρχε ένα κενό, όπως κενό εξακολουθεί να υφίσταται για τις αρμοδιότητες αυτού του θεσμού, για τον οποίο, ως ΑΚΕΛ, έχουμε εκφράσει πολύ έντονες επιφυλάξεις, πλην όμως, παρά τις διαφωνίες μας, είναι νόμος της Δημοκρατίας και, με βάση τη συμφωνία που έχουμε κάμει, δεν θέλουμε να αγγίξουμε εκ νέου ζητήματα τα οποία έχουν κριθεί από την ολομέλεια της Βουλής.

Ένα ζήτημα πολύ σημαντικό, το οποίο παραμένει ανοικτό -και εδώ θέλω να εκφράσω την κριτική μας σε ό,τι αφορά χειρισμούς που έπρεπε να είχαν γίνει από την απερχόμενη κυβέρνηση- είναι αυτό των σχολικών εφοριών. Εντοπίσαμε πολύ έγκαιρα ότι υπάρχει νομοθετικό κενό για τον εξής λόγο: Ενώ υπάρχει η πρόνοια στη νομοθεσία ότι οι σχολικές εφορίες θα περιέλθουν στην τοπική αυτοδιοίκηση το '29, η ρύθμιση για τις εκλογές αφορά το 2024, με αποτέλεσμα ζητήματα όπως τα κληροδοτήματα, η μεταφορά προσωπικού, η ενοποίηση αρχείων, που έπρεπε να είχαν προηγηθεί, δεν έχουν γίνει, αλλά επιτακτικά καθορίζει ότι οι εκλογές πρέπει να γίνουν το 2024 με βάση τον νέο σχηματισμό των είκοσι νέων δήμων. Εντοπίσαμε το πρόβλημα, το συζητήσαμε κατ'επανάληψη με τα συναρμόδια υπουργεία, το Παιδείας και το Εσωτερικών, και αναμένουμε έναν οδικό χάρτη για το πώς προτίθενται να προχωρήσουν. Είναι κοινή θέση των κομμάτων ότι υπάρχει κενό το οποίο πρέπει σύντομα να ρυθμιστεί.

Επί της ουσίας, κυρία Πρόεδρε, να πω το αυτονόητο, ότι και αυτή τη φορά προσπαθήσαμε να βελτιώσουμε το υφιστάμενο πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Όσο καλό και αν είναι, όσα ψεγάδια και αν έχει, η ουσία είναι αυτό το άψυχο χαρτί που είναι νόμοι της Δημοκρατίας να γίνει ζωή και πράξη, για να επωφεληθούν στο τέλος οι πολίτες, γιατί θεωρούμε ότι όντως η τοπική αυτοδιοίκηση είναι η πιο άμεση μορφή δημοκρατίας που υπηρετεί τον πολίτη ή καλύτερα που πρέπει να υπηρετεί τον πολίτη και τις ανάγκες του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά.

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σύκας ο τελευταίος ομιλητής;

Δευτερολογία ο κ. Μουσιούπτας.

Σας ακούμε, κύριε Σύκα.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης να θυμίσω ότι χρονολογείται από το 2010. Και η προηγούμενη κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ως πρωταγωνιστής των μεταρρυθμίσεων... Και να θυμίσω ότι η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης ήταν προαπαιτούμενο για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της τάξεως των 140 εκατομ. Ναι, η επιτροπή Εσωτερικών και η κυβέρνηση προχώρησαν να κάνουν μια μεταρρύθμιση, διότι μέχρι πρότινος, κύριε Σιζόπουλε, το 2010, υπήρχε απορρύθμιση. Και θεωρώ ότι θα πρέπει τουλάχιστον τις προσπάθειές μας να τις τιμούμε καλή τη πίστι. Εγώ δεν δέχομαι ότι κάθισα σε ένα τραπέζι, για να απορρυθμίσω τη μεταρρύθμιση -και είναι θέμα σεβασμού- απλώς, σας δίνω άλλοθι, διότι είσαστε νέος στην επιτροπή Εσωτερικών και ίσως να μην αντιληφθήκατε την προσπάθεια που εκάμαμεν, και εγώ είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ τους συναδέλφους μου. Από 'κει και πέρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ακριβώς, διότι πρέπει να σεβόμαστε την προσπάθεια των συναδέλφων!

Από 'κει και πέρα, κυρία Πρόεδρε, θέλω να πω ότι τα νομοσχέδια έχουν ψηφιστεί τον Μάρτιο του 2022· εννά το θυμάστε όλοι. Σήμερα, δεκαπέντε μήνες μετά, ερχόμαστε, ακριβώς ως απόρροια των τροπολογιών που είχαν γίνει καλή τη πίστι από συναδέλφους, να ρυθμίσουμε, εν τω μέτρω του δυνατού και εν τω μέτρω της σοφίας μας, αυτά τα οποία χρειάζεται, κατά την άποψή μας, υπό τις περιστάσεις, να συνθέσουμε και να συναινέσουμε, διότι η μεταρρύθμιση είναι ένας συμβιβασμός!

Ούτε εμάς, ως Δημοκρατικό Συναγερμό, ίσως μας αρέσκουν κάποια πράγματα. Να θυμίσω ότι το νομοσχέδιο τότε αφορούσε δεκαεπτά δήμους, καταλήξαμε στους είκοσι, όπως και άλλες πρόνοιες, αλλά, σε σχέση με το τι προϋπήρχε, εμείς νιώθουμε την ανάγκη να αισθανθούμε ότι έχουμε κάμει τα σωστά βήματα συναινετικά όλες οι πολιτικές παρατάξεις. Να θυμίσω επίσης ότι η μεταρρύθμιση δεν είναι κάτι στατικό, είναι κάτι που κινείται. Και γι' αυτό τον λόγο, όπως πολύ ορθά ανέφερε και ο πρόεδρος της επιτροπής, τον Σεπτέμβρη θα έχουμε στα πλαίσια άλλων νομοθεσιών να ρυθμίσουμε θέματα που άπτονται της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Από 'κει και πέρα, σε αυτή τη μεταρρύθμιση, κυρία Πρόεδρε, υπάρχει και ένα μελανό σημείο, το οποίο θεωρώ ότι είναι μια πρόδηλη αδιαφορία από το Υπουργείο Παιδείας, όχι από την απερχόμενη κυβέρνηση,

αγαπητέ μου φίλε Άριστε. Απλά, θα συναινέσω στο εξής: Τον Απρίλιο του 2022 όντως το Υπουργείο Εσωτερικών έστειλε επιστολή προς το Υπουργείο Παιδείας, καλώντας το ουσιαστικά να έρθει στο τραπέζι, για να μπορέσουμε για αυτή την προσπάθεια που έγινε, που άπτεται της νομοθεσίας των σχολικών εφοριών, να δούμε τι δέον γενέσθαι.

Έγιναν προσπάθειες και από τον νυν Υπουργό Εσωτερικών -ανοίγω παρένθεση, αξίζει να ευχαριστήσουμε και τον πρώην Υπουργό Εσωτερικών για την όλη προσπάθεια που έγινε, αλλά και τον νυν Υπουργό Εσωτερικών, γιατί στο κάλεσμά μας είχε θετική ανταπόκριση- αλλά και πάλι το Υπουργείο Παιδείας δεν άκουσε τίποτε. Και, παρ' όλο που ξέρω ότι έγιναν προσπάθειες από συναδέλφους, εγώ το θεωρώ ασέβεια προς την προσπάθεια, αλλά και προς το νομοθετικό σώμα που το Υπουργείο Παιδείας, που, ειρήσθω εν παρόδω, διαλαλούσε και πανηγύριζε για την άμεση δράση του για τα τετράμηνα... Τώρα κατά πόσο τα τετράμηνα καταργήθηκαν ή όχι είναι άλλου παπά ευαγγέλιο, αλλά δεν έδειξε την ίδια σπουδή η αγαπητή Υπουργός Παιδείας στο πιο σημαντικό θέμα, που αφορά και πάλι την παιδεία.

Γι' αυτό θέλω να την καλέσουμε αρχές του Σεπτέμβρη, έστω και από σεβασμό προς την προσπάθεια που έγινε, να έρθει στην επιτροπή να καταθέσει εκείνο το νομοσχέδιο ή να μας δώσει, αγαπητέ μου κύριε Λεωνίδου, που ανέλαβες την πρωτοβουλία -και είναι προς τιμή σου- σημεία αναφοράς, για να κάνουμε δική μας πρόταση νόμου, διότι δεν μπορούμε να κατηγορούμαστε για το ότι δεν αγγίξαμε τις σχολικές εφορίες.

Από 'κεί και πέρα, η νομοθετική εξουσία νομοθετεί. Την ευθύνη, κυρία Πρόεδρε, δεν την έχουν οι βουλευτές. Την ευθύνη την έχουν η κρίση μας, όταν τον Ιούλιο του 2024 θα καλεστούμε να αξιολογήσουμε και να ψηφίσουμε, και σίγουρα ο δημόσιος τομέας, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, η τοπική αυτοδιοίκηση, που θα καλεστούν να ψηφίσουν.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, εμείς θα καταψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες. Θα μείνουμε πιστοί σ' αυτό που είχαμε πει ευθύς εξαρχής, ότι για μας η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ένας συμβιβασμός. Και με αυτό τον συμβιβασμό κλείνω, ευχαριστώντας για ακόμα μια φορά τους φίλους συναδέλφους στην επιτροπή Εσωτερικών για την προσπάθεια που έχουν καταβάλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Δευτερολογίες. Θα τις πάρω πάλι κατά σειρά.

Να ξεκινήσουμε με τον κ. Μουσιούττα;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύντομα, σας παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Απλά, να αναφερθώ σε δύο σημεία που έχουν αναφερθεί στις ομιλίες των συναδέλφων των προλαησάντων. Όσον αφορά την τροπολογία για τη μεταφορά των ΧΥΤΥ/ΧΥΤΑ σε τρία χρόνια και την τροπολογία που υπάρχει για την άμεση μεταφορά, να αναφέρω ότι η νέα κυβέρνηση, μόλις ανέλαβε, σε σύσκεψη τον περασμένο Μάρτη ή Απρίλη με την επιτροπή Εσωτερικών στο γραφείο του υπουργού μάς έκανε κοινωνούς για πρόβλημα που υπάρχει στη μεταφορά, διότι δεν ήταν έτοιμες οι αρμόδιες υπηρεσίες να αναλάβουν αυτό το καθήκον, και ζήτησε να μπει το περιθώριο της πενταετίας.

Κατά τη συζήτηση στην επιτροπή Εσωτερικών δημοκρατικά και με δικαίωμά της η επιτροπή Εσωτερικών αποφάσισε να σμικρύνει αυτό τον χρόνο μέχρι τρία χρόνια. Οπότε, εφόσον υπάρχει δεδηλωμένο ότι υπάρχει πρόβλημα εφαρμογής άμεσα αυτού του θέματος, εφόσον υπήρξε η συναίνεση για το μηδέν μέχρι τρία χρόνια, διερωτώμαι -δημοκρατικό δικαίωμα φυσικά του καθενός- γιατί η τροπολογία.

Όσον αφορά κάτι που είπε ο φίλος ο Νίκος Σύκας προηγουμένως, κάπου λίγο μας τα χάλασε. Δεν μου αρέσκει να συγκρούομαι, αλλά, όταν λέει ότι τον Απρίλη του '22 -και όντως έτσι ήταν- ο τέως γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών αποτάθηκε στον ομόλογό του του Υπουργείου Παιδείας για το θέμα των εφοριών και τον Μάρτη του 2023, έναν χρόνο μετά, ανέλαβε μια νέα κυβέρνηση, δεν μπορούμε να μεμφόμαστε τη νέα υπουργό ότι από τον Μάρτη δεν έκαμε κάτι για το θέμα των σχολικών εφοριών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, αλλά, όταν η δική μας η κυβέρνηση για έναν χρόνο δεν έκαμε κάτι -και εσείς το είπατε- δεν μπορούμε να μεμφόμαστε τους άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εν πάση περιπτώσει -ναι, κυρία Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω- η πληροφόρηση που υπάρχει -και είμαι σίγουρος ότι θα ασχοληθεί η επιτροπή Εσωτερικών ή η Παιδείας, δεν ξέρω ποια θα είναι στο τέλος, ή και οι δύο- είναι ότι, ναι, έχει γίνει σύσκεψη μεταξύ των δύο υπουργείων χθες και θα υποβληθεί κάποια πρόταση σύντομα, την οποία θα επεξεργαστεί η όποια αρμόδια επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Σας παρακαλώ να είμαστε σύντομοι, γιατί είναι δευτερολογίες που έχουμε ενώπιόν μας.

Ο κ. Λεωνίδου ο επόμενος ομιλητής για δευτερολογία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Δεν είναι ο κ. Σιζόπουλος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, σας ξέχασα, απολογούμαι!

Κύριε Σιζόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κανένα πρόβλημα, κυρία Πρόεδρε. Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Απλά, στον αγαπητό τον κ. Σύκα να πω ότι, όταν εγώ ήμουν μέλος της επιτροπής Εσωτερικών, δεν ήταν καν βουλευτής, για να γνωρίζει, ας πούμε, το ό,τι γίνεται.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Και για τη μεταρρύθμιση ήσασταν απών.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν ήμουν καθόλου απών. Για τον λόγο ακριβώς ότι ως πρόεδρος του κόμματος... Εμείς δουλεύουμε με έναν διαφορετικό τρόπο. Αν εσείς, ως Συναγερμός, συζητάτε μόνο στις επιτροπές, εμείς έχουμε συλλογικά όργανα που παίρνουν τις αποφάσεις και έτσι γνωρίζουμε ακριβώς με κάθε λεπτομέρεια όλα τα ζητήματα. Αλλά πραγματικά, όταν εγώ ήμουν μέλος της επιτροπής Εσωτερικών, εσείς δεν ήσασταν καν βουλευτής!

Από 'κεί και πέρα, όλοι δεν κρινόμαστε ούτε από τις προθέσεις ούτε από τις διακηρύξεις, από τα αποτελέσματα των πράξεών μας θα κριθούμε! Και κάνετε υπομονή και θα τα πούμε σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Ευχαριστώ πολύ.

Ελάτε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Απλώς, ζήτησα τον λόγο, για να διευκρινίσω ότι, εντάξει, πολύ σωστή η τοποθέτηση του Νίκου, αλλά είναι λίγο άδικη σε σχέση με την Υπουργό Παιδείας και το Υπουργείο Παιδείας. Επειδή μου ανετέθη από την επιτροπή Εσωτερικών να διερευνήσουμε το όλο θέμα και να προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε μία πρόταση νόμου που να καλύψει τα κενά που υπάρχουν σχετικά με τις εκλογές στις σχολικές εφορίες, έχω διαπιστώσει ότι και το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Εσωτερικών στο τέλος της ημέρας είχαν κάποιες προτάσεις. Με αυτές τις προτάσεις μπορεί να συμφωνούμε, μπορεί να διαφωνούμε. Όμως, και ο Υπουργός Εσωτερικών και η Υπουργός Παιδείας έχουν αναλάβει και, από ό,τι πληροφορήθηκα σήμερα, έχουν ήδη συναντηθεί, για να ετοιμάσουν μία πρόταση προς την επιτροπή Εσωτερικών, ούτως ώστε τον Σεπτέμβρη να παρθεί μια τελική απόφαση. Επομένως, να λέμε ότι δεν έγινε τίποτε νομίζω είναι άδικο και ως εκ τούτου όφειλα να παρουσιάσω τη δική μου μαρτυρία και τη δική μου γνώση σχετικά με αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Απλά, μια έκκληση έχω να κάμω για το θέμα των σχολικών εφοριών. Ήδη, ως επιτροπή Εσωτερικών, είμαστε αρκετά ενοχλημένοι από τη διαχείριση του όλου ζητήματος και από τους τέως και από τους νυν τους ξεχωριστούς υπουργούς, έστω, εν έσει σημασία. Η σημασία βρίσκεται στο ότι σήμερα έχουμε έναν νόμο που αφορά τις εκλογές, αλλά έχουμε τζιαι έναν νόμο που αφορά τις σχολικές εφορίες, που, αν εφαρμοστεί, τυπικά συγκρούονται μεταξύ τους. Τζιαι πρέπει οι αρμόδιοι φορείς με την αίσθηση του επείγοντος να έρθουν στη Βουλή μέχρι τον Σεπτέμβρη, διότι, παρά τις δικές μας προσπάθειες, δεν κατέστη δυνατό -εξάλλου έθθα μπορούσαμε να το επιλύσουμε από μόνοι μας χωρίς τη συναίνεση της όποιας κυβέρνησης- να επιλυθεί το όλο ζήτημα.

Απ' εκεί και πέρα, θέλω να πω τζιαι κάτι, γιατί το παρέλειψα, πολύ σύντομα για την προηγούμενη συζήτηση τζιαι, αν ύψωσα λίγο τον τόνο της φωνής μου, απολογούμαι, αλλά νιώθω πολύ έντονα κάποια θέματα δημοκρατίας. Αναφέρομαι στην τροπολογία των συναδέλφων των Οικολόγων! Όπως έχει ψηφιστεί η μεταρρύθμιση -το γνωρίζουν οι πάντες σ' αυτή την ολομέλεια- ουσιαστικά δημιουργεί δυνατότητες για τα μικρότερα κόμματα και συνδυασμούς για τον εξής απλό λόγο: Ενώ ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, με βάση τον οποίο όλες και όλοι είμαστε σε αυτή την αίθουσα, θέτει μια σημαντική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη δεύτερη κατανομή ή στη δεύτερη φάση της πρώτης κατανομής, που είναι να λάβεις το μέτρο, για να μπορείς να διεκδικήσεις έδρα από τα αδιάθετα ποσοστά στη δεύτερη κατανομή, εδώ, για να ενισχύσουμε τα μικρότερα κόμματα και τους μικρότερους συνδυασμούς, έχουμε αφαιρέσει το πλαφόν, έχουμε αφαιρέσει το εκλογικό μέτρο. Και επικαλούμαι το σύνολο των «μικρότερων» λεγόμενων κομμάτων -τα κόμματα ένεν μόνο από το μέγεθος που καθίστανται μικρά ή μεγάλα αλλά ποσοστιαία- να με διαφεύσουν. Αυτό έχουμε κάμει, για να ενισχύσουμε τη δημοκρατία στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Αυτό που όμως δεν μπορεί να γίνει είναι το εξής: Εάν στον δήμο Λευκωσίας ένα κόμμα ή ένας εκλογικός συνδυασμός επιλέξει να θέσει υποψήφιους στην Έγκωμη, στη Λευκωσία και στην Αγλαντζιά, αλλά υπάρχει αδιάθετη έδρα στον Άγιο Δομέτιο, τότε η δική μας βούληση, που είναι να ενισχύσουμε αυτούς τους μικρότερους σχηματισμούς, και του λαού που θα ψηφίσει δεν θα μπορέσει να υλοποιηθεί! Θα πάει στο αμέσως επόμενο κόμμα η έδρα, διότι στο συγκεκριμένο διαμέρισμα το κόμμα ή ο συνδυασμός δεν θα έχει έδρα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και χαλά η αντιπροσωπευτική αναλογία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Και ακριβώς αυτό θα δημιουργήσει και άλλες στρεβλώσεις. Γι' αυτό δεν γίνεται αποδεκτό το, κατά τα άλλα λογικό, ότι θέλουμε να ενισχύσουμε τις τοπικές πρωτοβουλίες. Αλλά προσωπικά αδυνατώ να κατανοήσω γιατί δεν μπορεί σε έναν δήμο των τεσσάρων συνιστωσών, όπως είναι η Λευκωσία για παράδειγμα, που είναι το μεγάλο διακύβευμα, όπως και στους μεγάλους μητροπολιτικούς δήμους να μην έχουν έστω και έναν υποψήφιο όλα τα κόμματα και οι εκλογικοί συνδυασμοί. Το κατανοώ σε «απομακρυσμένους» λεγόμενους δήμους με δέκα-δώδεκα αντιδημάρχους κ.λπ., αλλά δεν νομίζω να είναι το διακύβευμα εκεί· είναι στους μεγάλους δήμους που υπάρχει το πρόβλημα. Γι' αυτό θεωρούμε ότι αυτή πρέπει να είναι η θέση στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κυρία Ατταλίδου, σύντομα, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Σύντομα. Εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι στη δεύτερη κατανομή, στο δεύτερο στάδιο της δεύτερης κατανομής δεν ξεκινάει η κατανομή των εδρών από εκεί που παραδείγματος χάριν υπάρχει έδρα στον Άγιο Δομέτιο, ποιος την πκιάννει μετά στην Έγκωμη. Δεν είναι έτσι! Παίρνουμε τα υπόλοιπα όλων όσων συμμετείχαν στις εκλογές, βρίσκουμε ποιος έχει το πιο υψηλό υπόλοιπο και εκεί που έχει το πιο υψηλό υπόλοιπο παίρνει έδρα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εκεί που υπάρχει έδρα θα πάρει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ναι, εκεί που υπάρχει έδρα. Αν δεν υπάρχει έδρα, δεν θα την πάρει. Δεν είπαμε να πάρει έδρα εκεί που δεν θα υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σύκα, τελευταίος ομιλητής, δευτερολογία.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα αναφερόμουν σε αυτά που έχει αναφέρει ο αγαπητός Άριστος, γι' αυτό δεν θα τα επαναλάβω. Απλώς, ένα μικρό σχόλιο. Πάντα με σεβασμό τα λέμε, κύριε Σιζόπουλε. Από εκεί και πέρα, αγαπητοί φίλοι της συμπολίτευσης, χαίρομαι που τσαντιστήκατε λίγο, για να πείσετε την κυβέρνηση σας να έρθει άμεσα με τον εκλογικό νόμο των σχολικών εφοριών.

Αγαπητέ μου Μαρίνο...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Που δεν τον έφερε.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Που δεν τον έφερε, ανεξαρτήτως. Αλλά, αγαπητέ Μαρίνο, πρέπει να έρτει.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Έληξε η συζήτηση.

Προχωράμε στην ψήφιση. Να ξεκινήσουμε με την προφορική τροπολογία της κ. Ατταλίδου για το υπ' αριθμόν 8 θέμα. Νομίζω την έχει επεξηγήσει αρκετά η κ. Ατταλίδου, δεν χρειάζεται να τη διαβάσουμε.

Ψηφίζουμε λοιπόν για την τροπολογία της κ. Ατταλίδου.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ της προφορικής τροπολογίας ως έχει επεξηγηθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ τέσσερις, εναντίον τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, τέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Στο υπ' αριθμόν 8 θέμα έχουμε επίσης την τροπολογία, ως έχει επεξηγηθεί, από τον κ. Δαμιανού, την κ. Νικολάου, τον κ. Φακοντή από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και την κ. Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για την απάλειψη της πρόνοιας του νομοσχεδίου με την οποία προβλέπεται ότι το ανώτατο όριο θητειών θα τεθεί σε εφαρμογή από τις εκλογές οι οποίες θα διεξαχθούν το έτος 2029 αντί το 2024.

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ δεκαέξι, εναντίον είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον, δεκαέξι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 18Α. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Τροποποίηση του άρθρου 79 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ τριάντα πέντε, εναντίον τέσσερις, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα έξι, εναντίον τέσσερις, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωράμε τώρα με την τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, κ. Μαρίας Νικολάου, κ. Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 16 του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφεί η παράγραφος (γ).

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η απάλειψη της πρόνοιας του νομοσχεδίου με την οποία προβλέπεται ότι το ανώτατο όριο θητειών για εκλογή κοινοτάρχη ή συμβούλου θα τεθεί σε εφαρμογή από τις εκλογές οι οποίες θα διεξαχθούν το έτος 2029 αντί από τις εκλογές του έτους 2024, που ισχύει σήμερα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.
Αποχή: ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ δεκαοκτώ, εναντίον είκοσι τρεις και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 119. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα οκτώ, εναντίον μία ψήφος, αποχές τρεις και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα εννέα, εναντίον μία ψήφος, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». Έχουμε εδώ τροπολογία από τους κ. Άριστο Δαμιανού, κ. Μαρίνα Νικολάου, κ. Βαλεντίνο Φακοντή εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Μαρίνας Νικολάου και Βαλεντίνου Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.

Αποχή: ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί το άρθρο 9.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η απάλειψη της πρόνοιας του νομοσχεδίου με την οποία προβλέπεται η ανάληψη της άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, εξαιρουμένων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών αναφορικά με τη λειτουργία των πράσινων σημείων συλλογής αποβλήτων, αντί από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, που ισχύει σήμερα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ δεκαεπτά, εναντίον είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον, δεκαεπτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η δεύτερη τροπολογία είναι εκ μέρους του κ. Σιζόπουλου από την ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα για το νομοσχέδιο «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (α) του άρθρου 4 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 5 του βασικού νόμου, ώστε να προστεθεί στο εδάφιο (2) η ακόλουθη νέα επιφύλαξη:

«Νοείται περαιτέρω ότι, έκαστο πρόσωπο το οποίο συμμετέχει στις ως άνω γενικές συνελεύσεις έχει το δικαίωμα να εκδηλώνει την προτίμησή του υπέρ ορισμένων υποψηφίων κατά τον καθορισμένο τρόπο, έτσι ώστε σε περίπτωση εκπροσώπου δήμου ο ολικός αριθμός σταυρών προτίμησης να μην υπερβαίνει τους τέσσερις και σε περίπτωση εκπροσώπου κοινότητας να μην υπερβαίνει τους δύο.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή πρόνοιας με την οποία να καθορίζεται ο ολικός αριθμός σταυρών προτίμησης με τους οποίους θα δύναται οι συμμετέχοντες στις γενικές συνελεύσεις να εκδηλώνουν την προτίμησή τους υπέρ των υποψηφίων για εκλογή στα συμβούλια των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης, με απώτερο στόχο την κατά το δυνατό μεγαλύτερη εκπροσώπηση σε αυτά.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ δώδεκα, εναντίον τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δώδεκα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Μέρους ΙΙΑ στην κατάταξη των άρθρων.
Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Μέρους ΙΙΑ. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 103 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων Παραρτημάτων ΙΙ και ΙΙΙ. Άρθρο 10.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ τριάντα οκτώ, εναντίον μία ψήφος, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ τριάντα έξι, εναντίον μία ψήφος, αποχές τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου του κ. Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε η απόκτηση...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Γεωργίου, γιατί φαίνεται ότι έχουμε αίτημα για αναβολή.

Ελάτε, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ζητούμε αναβολή. Είναι το αίτημά μας σε πλήρη συνεννόηση με τον εισηγητή, τον αγαπητό μας συνάδελφο και συντοπίτη μου Ζαχαρία Κουλία, και με τον πρόεδρο της επιτροπής. Υπάρχουν κανονισμοί, που συζητούνται στην επιτροπή, οι οποίοι έχουν να κάνουν με τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών και

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής.
Αποχή: ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

συνεπώς θεωρούμε ότι πρέπει να πάνε μαζί ή να εξεταστεί και το σενάριο κάποιας σύζευξης υπό κάποια κριτήρια, το οποίο μάλλον, όπως καταλαβαίνω, Σεπτέμβριο θα είναι ενώπιόν μας, υποθέτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Κύριε Κουλία, είστε ο εισηγητής της πρότασης.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ουδεμία ένσταση. Είναι σε συνεννόηση του συνάδελφου Παπαδόπουλου μαζί με τον πρόεδρο της επιτροπής Προσφύγων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπότε, αναβάλλεται.

Για επιστροφή στην επιτροπή, κύριε Δαμιανού, αν κατάλαβα σωστά;

Ωραία!

Σε συνεννόηση μαζί σας;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άριστο Δαμιανού)

Α, ο κ. Κέττηρος, ωραία!

Εντάξει, οπότε αναβάλλεται, αφού υπάρχει consensus.

Προχωράμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022».

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Τι είπα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Consensus.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει συναντίληψη!

(Γέλια)

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022».

Τον σκοπό, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, ώστε να περιληφθεί στον κλάδο της μηχανικής επιστήμης η ειδικότητα της μηχανικής περιβάλλοντος και να αυξηθούν τα μέλη του γενικού συμβουλίου του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου από τριάντα σε τριάντα πέντε.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπας, πρόεδρος

Βαλεντίνος Φακοντής

Κώστας Κώστα

Χρυσανθος Σαββίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Ηλίας Μυριάνθους

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο

σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Νοεμβρίου 2022, την 1^η και στις 8 και 15 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο τέως Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς του υπουργείου, και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), της Συνομοσπονδίας Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), της Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας (ΠΕΟ), της Δημοκρατικής Εργατικής Ομοσπονδίας Κύπρου (ΔΕΟΚ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Σκυροποιών, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ), του Συνδέσμου Γεωλόγων και Μεταλλειολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου, του Συνδέσμου Εργοληπτών Μηχανολογικών και Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ), του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΠΜΑΚ), του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου (ΣΠΟΛΜΗΚ), του Συνδέσμου Επιστημόνων και Μηχανικών Περιβάλλοντος Κύπρου, του Κλάδου Μηχανικών Περιβάλλοντος και του Συνδέσμου Συμβούλων Μηχανικών.

Η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), η Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), η Κυπριακή Εταιρεία «Πληροφορική», ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χημικών Μηχανικών, ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, ο Σύνδεσμος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου (ΣΜΜΗΚ), καθώς και ο Σύλλογος Ναυπηγών και Ναυτικών Μηχανολόγων Μηχανικών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Δημήτρης Δημητρίου, Γιαννάκης Γαβριήλ και Χρίστος Ορφανίδης, καθώς και τα μη μέλη της κ. Χρύσης Παντελίδης και Χρίστος Σενέκης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, ώστε να συμπεριληφθεί στον κλάδο της μηχανικής επιστήμης η ειδικότητα της μηχανικής περιβάλλοντος και να αυξηθούν τα μέλη του γενικού συμβουλίου του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου από τριάντα σε τριάντα πέντε.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, ο τέως Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αναφέρθηκε επιγραμματικά στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι η συμπερίληψη της εν λόγω ειδικότητας στον κλάδο της μηχανικής επιστήμης επιβάλλεται εντός του γενικότερου πλαισίου της εισαγωγής και υλοποίησης της πράσινης μετάβασης τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ συμφώνησε με τον σκοπό και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, υποβάλλοντας παράλληλα γραπτώς τις ακόλουθες εισηγήσεις για την αναθεώρηση προνοιών του:

1. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «κλάδος μηχανικής επιστήμης», ώστε να διαχωρίζεται ο υφιστάμενος κλάδος επιμέτρησης και εκτίμησης γης σε δύο ξεχωριστούς κλάδους, ήτοι στον κλάδο επιμέτρησης ποσοτήτων και στον κλάδο εκτίμησης γης.
2. Εισαγωγή πρόνοιας βάσει της οποίας παρέχεται η εξουσία στη διοικούσα επιτροπή, σε περίπτωση θέσπισης νέου κλάδου μηχανικής επιστήμης, να αποφασίζει τη μεταφορά ήδη εγγεγραμμένων σε συγκεκριμένο κλάδο της μηχανικής επιστήμης μελών του ΕΤΕΚ στον νέο αυτό κλάδο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό επιτρέπεται με βάση τα προσόντα που απαιτείται να έχουν.
3. Εισαγωγή μεταβατικής διάταξης βάσει της οποίας ο προτεινόμενος νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2024, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα επηρεαστεί η εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη νέου γενικού συμβουλίου του επιμελητηρίου, η οποία θα διεξαχθεί τον Νοέμβριο του 2023.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των εμπλεκόμενων φορέων αποδέχτηκαν τις προτεινόμενες εισηγήσεις, που κατέθεσε ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως υιοθετήσει τις εισηγήσεις του ΕΤΕΚ, τις οποίες ενσωμάτωσε στο κείμενο του νομοσχεδίου. Επιπροσθέτως, η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του προτεινόμενου νόμου περαιτέρω τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του προτεινόμενου νόμου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα οκτώ και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα τέσσερις, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εισόδου και Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023».

Παρακαλώ, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για την εφαρμογή στη Δημοκρατία των διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Απριλίου 2019 σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών» και ειδικότερα καθορισμός των όρων και διαδικασιών εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών στη Δημοκρατία από τρίτες χώρες για σκοπούς διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και αποτροπής του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εισόδου και Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπας, πρόεδρος

Βαλεντίνος Φακοντής

Κώστας Κώστα

Χρίστος Ορφανίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Ηλίας Μυριάνθους

Δημήτρης Δημητρίου
Γιαννάκης Γαβριήλ

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Μαΐου και στις 15 και 22 Ιουνίου 2023. Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Τμήματος Νεότερου & Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού, του Κρατικού Αρχείου του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του ΚΕΒΕ, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τράπεζας Κύπρου και του Ιδρύματος Λεβέντη.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η Κυπριακή Βιβλιοθήκη και η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Πρόδρομος Αλαμπρίτης και Χρύσανθος Σαββίδης.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την εφαρμογή στη Δημοκρατία των διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Απριλίου 2019 σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών» και ειδικότερα ο καθορισμός των όρων και διαδικασιών εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών στη Δημοκρατία από τρίτες χώρες για σκοπούς διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και αποτροπής του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων παρουσίασε τους κυριότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ανέλυσε συνοπτικά τις κυριότερες πρόνοιες αυτού.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τον σκοπό και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προνοιών του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διασπορά των αρμοδιοτήτων ελέγχου και επιβολής μέτρων για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων σε διάφορες αρμόδιες αρχές και η σύγχυση που πιθανόν αυτή να προκαλέσει ως προς την ορθή εφαρμογή τους.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσαν την επιτροπή ότι ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων σε διάφορες αρμόδιες αρχές αποτελεί πρακτική η οποία εφαρμόζεται ήδη, καθώς με τον τρόπο αυτό αφενός διασφαλίζεται η απαιτούμενη εμπειρογνώμοσύνη για την αναγνώριση των εισαγόμενων αγαθών ως πολιτιστικών αγαθών και αφετέρου επιτυγχάνεται η καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του ευρωπαϊκού κανονισμού.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας υποστήριξε ότι ο προβλεπόμενος στο νομοσχέδιο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων ήταν αποτέλεσμα ενδελεχούς ανάλυσης των προβλεπόμενων απαιτήσεων οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανονισμού και ειδικότερα από το σχετικό παράρτημα αυτού.

2. Η δυνατότητα του Τμήματος Αρχαιοτήτων να ανταποκριθεί στις αρμοδιότητες που θα ανατεθούν σε αυτό με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, δεδομένης της υποστελέχωσής του από εξειδικευμένο προσωπικό.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων ανέφερε ότι η διαδικασία ελέγχου προέλευσης των εισαγόμενων αγαθών και η κατηγοριοποίησή τους ως πολιτιστικών αγαθών είναι μια δύσκολη διεργασία και συμφώνησε ότι η στελέχωση του εν λόγω τμήματος με επιπρόσθετο προσωπικό κρίνεται επιβεβλημένη. Για τον σκοπό αυτό με επιστολή, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2023, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, αφού παρέθεσε λεπτομέρειες αναφορικά με την υφιστάμενη στελέχωση και το οργανόγραμμά του, επισήμανε ότι για την απρόσκοπτη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου κρίνεται αναγκαία η προσθήκη δύο νέων θέσεων Αρχαιολογικού Λειτουργού.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων προέβη σε διορθώσεις επί του κειμένου του νομοσχεδίου κυρίως αναφορικά με τις ονομασίες των αρμόδιων αρχών και ζητήματα νομοτεχνικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε περαιτέρω τροποποιήσεις νομοτεχνικού και διευκρινιστικού χαρακτήρα στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως. Τέλος, επισημαίνεται ότι ο τίτλος του προτεινόμενου νόμου τροποποιείται, ώστε αυτός να αναφέρεται ως «Ο περί της Εισόδου και της Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/880. Άρθρο 4.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/880. Άρθρο 5.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/880. Άρθρο 6.

Ενίσχυση του έργου των αρμόδιων αρχών. Άρθρο 7.

Υποβολή αίτησης για απόκτηση άδειας εισαγωγής. Άρθρο 8.

Εφαρμογή των διατάξεων του Ευρωπαϊκού Τελωνειακού Κώδικα. Άρθρο 9.

Ανάκληση άδειας εισαγωγής. Άρθρο 10.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 11.

Εξουσία για συμβιβασμό αδικημάτων. Άρθρο 12.

Διερεύνηση αδικημάτων. Άρθρο 13.

Απόδειξη ορισμένων ζητημάτων. Άρθρο 14.

Συνεργασία αρμόδιων αρχών, αρχών επιβολής του Νόμου και τελωνειακών αρχών. Άρθρο 15.

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Εισόδου και της Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμου, ώστε η Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού να έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει ενημέρωση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικά με την πορεία των υποθέσεων που αφορούν ενδεχόμενη παραβίαση των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας, η οποία δυνατόν να συνιστά αδίκημα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Άριστο Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και την 31^η Μαΐου 2023 και στις 7 Ιουνίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αστυνομίας Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Επιτροπής Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού, της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών, του Συνδέσμου Διαιτητών Κύπρου και του αθλητικού σωματείου ΑΠΟΛΛΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ.

Τα αθλητικά σωματεία ΑΕΚ ΛΑΡΝΑΚΑΣ, ΑΕΛ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ, ΑΠΟΕΛ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ και ΟΜΟΝΟΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης, τα μέλη της κ. Γιώργος Κουκουμάς, Πανίκος Λεωνίδου και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου και το μη μέλος της κ. Δημήτρης Δημητρίου.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμου, ώστε η Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού να έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει ενημέρωση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικά με την πορεία των υποθέσεων που αφορούν ενδεχόμενη παραβίαση των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας η οποία δυνατόν να συνιστά αδίκημα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, η Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού, σε περίπτωση που κατά την άσκηση της εξουσίας της προς συλλογή πληροφοριών ή κατά τη διενέργεια ελέγχου ή από στοιχεία που έχει ενώπιόν της διαπιστώσει ενδεχόμενη παραβίαση διάταξης της βασικής νομοθεσίας η οποία δυνατόν να συνιστά αδίκημα, συντάσσει σχετικό πόρισμα ή έκθεση γεγονότων και τα υποβάλλει, μαζί με όλα τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Συναφώς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπείται η παροχή δυνατότητας στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού να τυχάνει ενημέρωσης από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικά με την πορεία των εν λόγω υποθέσεων, κατ' αναλογία των διατάξεων που περιλήφθηκαν στη νομοθεσία για τη σύσταση και λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς σύμφωνα με τις οποίες

η εν λόγω Αρχή δύναται να ενημερώνεται από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αναφορικά με την πορεία υποθέσεων σχετικά με πράξεις διαφθοράς.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, οι εισηγητές αυτής υπογράμμισαν την αναγκαιότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων προς διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των θεσμών, κατ' αναλογία προς τις εξουσίες που παραχωρήθηκαν στην Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, σημειώνοντας ότι με αυτές προστατεύεται και ενισχύεται η αρχή της διαφάνειας, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα του έργου της Επιτροπής Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης τα μέλη της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ωστόσο σημείωσαν την ανάγκη διασφάλισης της εμπιστευτικότητας του ανακριτικού υλικού κατά την παροχή ενημέρωσης προς την Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Μάλιστα, ο κ. Λεωνίδου και ο κ. Πασιουρτίδης.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, απλά θέλω να διευκρινίσω ότι πριν από δεκαπέντε μέρες ζητήσαμε αναβολή αυτού του θέματος, για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε πλήρως τα όρια αυτής της εξουσίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θυμάμαι, ναι, σωστά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...που θα δώσουμε σε αυτή την επιτροπή. Μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους. Έχουμε επικοινωνήσει και με τον Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος συμφωνεί απόλυτα. Ως εκ τούτου, εμείς δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα. Υπερψηφίζουμε την πρόταση του συνάδελφου του κ. Δαμιανού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Πασιουρτίδης.

Είστε και εισηγητής της πρότασης, ελάτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Εξήασέν με ο κ. Λεωνίδου, αλλά συγχωρώ τον!

Αγαπητή κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Όταν τον Σεπτέμβριο του 2022 κάναμε ημερίδα ως ΑΚΕΛ για τη διαφθορά στο ποδόσφαιρο, είχαν ήδη συμπληρωθεί εννέα μήνες από την ημέρα που το πόρισμα Παπασταύρου είχε παραδοθεί στη Νομική Υπηρεσία. Τότε, όταν ρωτήσαμε τον κ. Καπαρδή, τον πρόεδρο της επιτροπής, πού βρίσκεται η υπόθεση, μάς είπε: «Για να είμαι ειλικρινής, δεν γνωρίζω, καθότι δεν τυγχάνω ενημέρωσης από κανέναν». Και, κύριοι, εκείνο ήταν το

έναυσμα, για να υποβάλουμε αυτή την πρόταση νόμου, η οποία στην ουσία το ίδιο λεκτικό που υπάρχει στον νόμο για την Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς, ο οποίος πέρασε με τη σύμφωνον γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας, το εισάγει και σε αυτή τη νομοθεσία, ούτως ώστε η επιτροπή, εκεί και όπου αυτή κρίνει μέσα από τη διερεύνηση ότι υπάρχει ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων, να συντάσσει πόρισμα ή έκθεση, να το αποστέλλει στη Νομική Υπηρεσία και να δύναται να ζητά ενημέρωση για την πορεία των ερευνών. Πρέπει να πω όμως ότι αυτό συνέπεσε και με την έκθεση της Κομισιόν για το κράτος δικαίου το 2023 στην Κύπρο, που η πρώτη σύστασή της είναι η ενίσχυση της λογοδοσίας της Γενικής Εισαγγελίας, αλλά και η διαπίστωση ότι υπάρχουν κενά στη διερεύνηση και τις διώξεις αναφορικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οπότε εμείς, ως ΑΚΕΛ, σεβόμενοι, αλλά και πιστοί στα όσα υιοθετούμε και πρεσβεύουμε τόσα χρόνια, αναλαμβάνουμε αυτή την πρωτοβουλία και μέσα από αυτή την πρόταση νόμου, έχοντας ως γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της χρηστής διοίκησης, θέλουμε να δώσουμε αυτό το όπλο στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού, για να μπορέσει να ενισχυθεί σχετικά με την ενημέρωση που θα τυγχάνει από τη Νομική Υπηρεσία, για να οδηγηθούμε στην κάθαρση του περιβόητου στάβλου του Αυγεία, ο οποίος, αντί να καθαρίζει, λερώνεται ακόμη περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών.

Ελάτε, κύριε Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Είναι μία πρόταση νόμου προς τη σωστή κατεύθυνση. Υπάρχει ανάγκη να υπάρχει ενημέρωση, να μην είναι στο σκοτάδι οι υποθέσεις οι οποίες προωθήθηκαν από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού. Και πολύ σωστά οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πήραν την πρόνοια ακριβώς όπως την εψηφίσαμεν στο νομοσχέδιο για την ίδρυση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, όπου προνοείται ενημέρωση για τις υποθέσεις που έχουν προωθηθεί, έχουν σταλεί από την Αρχή, για να γίνεται αυτό το πολύ σωστό, το πολύ συγκεκριμένο. Πέραν της υπόθεσης των καταγγελιών Παπασταύρου, είναι και άλλες υποθέσεις που προωθήθηκαν, που εστάλησαν ως πορίσματα από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού και δεν υπάρχει η οποιαδήποτε ενημέρωση προς την επιτροπή για το πού βρίσκονται αυτές οι υποθέσεις. Και αυτό σίγουρα δεν ευνοεί ούτε τη χρηστή διοίκηση ούτε τη διαφάνεια ούτε την καταπολέμηση του φαινομένου της διαφθοράς στον αθλητισμό, που η συγκεκριμένη επιτροπή έχει ως στόχο να πατάξει. Είναι και πολλά άλλα που πρέπει να γίνουν για την επιτροπή. Περιμένουμε κείμενο από την επιτροπή, εισηγήσεις, για να γίνει μια πρόταση νόμου, με την οποία θα τροποποιείται ο νόμος που διέπει τη λειτουργία της επιτροπής, και εδώ είμαστε να τα παρακολουθούμε. Για τα περί του κράτους δικαίου, που σωστά αναφέρει ο κ. Πασιουρτίδης, η έκθεση δημοσιεύθηκε μόλις χθες και την Τετάρτη στην επιτροπή Θεσμών, κυρία Πρόεδρε, θα δούμε την έκθεση για το κράτος δικαίου της Κύπρου και εκεί αναλυτικά θα τοποθετηθούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, της πρότασης νόμου, συγγνώμη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα επτά, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 15 και 16 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και «Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Τους σκοπούς, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο να λειτουργεί εφεξής ως Εκλογοδικείο αντί του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ως ισχύει σήμερα.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν οι διατάξεις αυτού που προβλέπουν τις αρμοδιότητες της Σχολής Δικαστών, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Σχολής Δικαστών και τον διορισμό και τις αρμοδιότητες του διευθυντή αυτής, για να συνάδουν με το νέο νομοθετικό πλαίσιο που θεσπίστηκε για τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα της απονομής δικαιοσύνης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος*

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και την 31^η Μαΐου, καθώς και στις 7 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης και τα μέλη της κ. Πανίκος Λεωνίδου και Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου εκάστου, ώστε αυτό να συνάδει με το νέο νομικό πλαίσιο, που θεσπίστηκε για τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα της απονομής δικαιοσύνης, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Ιουλίου του τρέχοντος έτους.

Ειδικότερα, σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να εισαχθούν στις διατάξεις του οι αναγκαίοι όροι και ορισμοί με σκοπό την εναρμόνιση των διατάξεών του με το νέο νομικό πλαίσιο, που θεσπίστηκε για τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα της απονομής δικαιοσύνης, το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων την ίδρυση Εφετείου, που θα επιλαμβάνεται των εφέσεων κατά αποφάσεων όλων των δικαστηρίων στη Δημοκρατία, πλην του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

* Στην έκθεση περιλαμβάνονται και νομοσχέδια τα οποία εξετάστηκαν σε προηγούμενη συνεδρία.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμου, ώστε το νεοϊδρυθέν Εφετείο να επιλαμβάνεται της εκδίκασης των εφέσεων κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας Νόμου, ώστε οι εφέσεις κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας να εκδικάζονται από το νεοϊδρυθέν Εφετείο.

Σκοπός του τέταρτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε το νεοϊδρυθέν Εφετείο να επιλαμβάνεται της εκδίκασης των εφέσεων κατά των αποφάσεων του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων.

Σκοπός του πέμπτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμου, ώστε οι εφέσεις κατά των αποφάσεων του Εμπορικού Δικαστηρίου και του Ναυτοδικείου να εκδικάζονται από το νεοϊδρυθέν Εφετείο.

Σκοπός του έκτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν την εμφάνιση των ασκούμενων δικηγόρων ενώπιον του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, να οριστεί το νεοϊδρυθέν Εφετείο ως το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση έφεσης κατά απόφασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και να καθοριστεί η απαιτούμενη χρονική περίοδος άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος για εμφάνιση δικηγόρου σε ακρόαση έφεσης ενώπιον του Εφετείου.

Σκοπός του έβδομου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αποτελεσματικών Θεραπειών για Παραβίαση του Δικαιώματος σε Διάγνωση Αστικών Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων σε Εύλογο Χρόνο Νόμου, ώστε να επεκταθεί η εφαρμογή της ισχύος των διατάξεων αυτού στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

Σκοπός του όγδοου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο να λειτουργεί πλέον ως Εκλογοδικείο, αντί του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει.

Σκοπός του ένατου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί η σχετική διάταξη αυτού, για να προβλέπει ότι αρμοδιότητα εκδίκασης των υποθέσεων που αφορούν τις προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων κέκτηται το Διοικητικό Δικαστήριο, αντί το Ανώτατο Δικαστήριο, διάταξη η οποία δεν είχε αναθεωρηθεί, παρά την όγδοη τροποποίηση του Συντάγματος, με την οποία προβλέπεται ότι οι προσφυγές που καταχωρίζονται δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος εκδικάζονται σε πρώτο βαθμό από το Διοικητικό Δικαστήριο.

Σκοπός του δέκατου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν οι διατάξεις αυτού που προβλέπουν τις αρμοδιότητες της Σχολής Δικαστών, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Σχολής Δικαστών και τον διορισμό και τις αρμοδιότητες του διευθυντή αυτής, με σκοπό οι εν λόγω ρυθμίσεις να συνάδουν με το νέο νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε για τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα της απονομής δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι τα εν λόγω νομοσχέδια ετοιμάστηκαν στο πλαίσιο της ευρύτερης μεταρρύθμισης του συστήματος της απονομής δικαιοσύνης και αποτελούν απόρροια της θέσπισης του νομικού πλαισίου που αφορά τη μεταρρύθμιση στην ανώτατη βαθμίδα αυτής με τη λειτουργία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθώς και την ίδρυση του Εφετείου για την εκδίκαση όλων των εφέσεων κατά αποφάσεων όλων των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι σχετικά με τα νομοσχέδια υπ' αριθμόν 1 και 9 του επισυνημένου παραρτήματος, τα οποία αφορούν στην τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου, αντίστοιχα, το υπουργείο υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα αυτών, με τα οποία τροποποιείται ο ορισμός των όρων «Ανώτατο Δικαστήριο» και «Δικαστής Ανωτάτου Δικαστηρίου» στο υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο και ο όρος «αρμόδια αρχή» στο υπ' αριθμόν 9 νομοσχέδιο, βάσει των παρατηρήσεων που έλαβε το υπουργείο από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην επιτροπή, επισημάνθηκε ότι οι πρόνοιες του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο άλλης τροποποίησης της βασικής νομοθεσίας, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τέθηκε ήδη σε ισχύ. Συναφώς, το αρμόδιο υπουργείο απέστειλε στη Βουλή σχετική επιστολή για απόσυρσή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί όλων των κειμένων των νομοσχεδίων, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών αυτών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
2. Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
3. Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023.
4. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
5. Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
6. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
7. Ο περί Αποτελεσματικών Θεραπειών για Παραβίαση του Δικαιώματος σε Διάγνωση Αστικών Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων σε Εύλογο Χρόνο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
8. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
9. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
10. Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλήτριες, ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Απλά, θέλω να διευκρινίσω ότι είχαμε ζητήσει αυτή την αναβολή, γιατί οφείλαμε να θέσουμε ενώπιον της επιτροπής Νομικών τους προβληματισμούς μας για το θέμα ουσιαστικά του κατά πόσο η εκδίκαση στο εκλογοδικείο διαφορών που προκύπτουν μέσα από εκλογές θα είναι ο πρώτος και τελευταίος βαθμός, δηλαδή να τελειώνει η διαδικασία μόνο στο Συνταγματικό Δικαστήριο. Όντως, προς τιμή του προέδρου της επιτροπής, του κ. Τορνάρη, είχε γίνει συζήτηση ενώπιον όλων των θεσμών και φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να μας προβληματίσει. Θα ψηφίσουμε ως έχει το νομοσχέδιο, γιατί είναι μέσα στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δικαστικής δικαιοσύνης, και οφείλουμε και εδώ να δώσουμε μία λύση, ούτως ώστε, αντί να πηγαίνουν στο Ανώτατο Δικαστήριο αυτές οι διαφορές, να πηγαίνουν στο Συνταγματικό. Όμως, εμείς θέλουμε να υποδείξουμε και προς το σώμα και προς τους θεσμούς του κράτους ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να προβληματιστούμε, για να δώσουμε την ευκαιρία ελέγχου και σε αυτό τον βαθμό δικαιοδοσίας.

Για το άλλο θέμα, κυρία Πρόεδρε, που αφορά τον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμο, την ίδρυση και λειτουργία Σχολής Δικαστών, με συγχωρείτε, και εδώ είχαμε επιφυλάξεις, γιατί πρέπει να γνωρίζουμε ότι πρέπει να δημιουργηθεί μια πραγματική σχολή, που να περιλαμβάνει μια σειρά από άλλες προϋποθέσεις. Βεβαίως, είναι ένα πρώτο βήμα, σωστό, που έχει αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά και εδώ πάλι το συζητήσαμε στην επιτροπή Νομικών και θεωρώ ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει, για να δούμε πώς δημιουργούμε μεγαλύτερες προοπτικές για τήρηση των αρχών της ισότητας, της διαφάνειας και γενικότερα της αντικειμενικής διαδικασίας πρόσληψης δικαστών, χωρίς να αμφισβητούμε οτιδήποτε σήμερα. Όμως, πρέπει να δημιουργήσουμε περισσότερα τεκμήρια αντικειμενικότητας, κατά την άποψή μας, γι' αυτό πρέπει να τα δούμε κάποια στιγμή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα πέντε και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά την σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα τέσσερις, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε η σεξουαλική παρενόχληση ή η παρενόχληση να καταστούν αυτοτελή πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός)

(Αρ. 3) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Σωτήρης Ιωάννου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 2 Μαρτίου 2022 και στις 7, 14 και την 21^η Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης και τα μέλη της κ. Νίκος Γεωργίου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε, είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να προβλέπεται διευκρινιστικά ότι στα πειθαρχικά παραπτώματα που ενέχουν έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα περιλαμβάνονται η σεξουαλική παρενόχληση και η παρενόχληση λόγω φύλου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η ετοιμασία και κατάθεση του νομοσχεδίου προέκυψε έπειτα από εισήγηση της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της βασικής νομοθεσίας που αφορούν στα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να περιληφθούν σε αυτά ως ξεχωριστά παραπτώματα η σεξουαλική παρενόχληση και η παρενόχληση λόγω φύλου και να καθοριστεί διαφορετική διαδικασία διερεύνησης αυτών.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, παρ' όλο που η σχετική εισήγηση για τροποποίηση των διατάξεων που αφορούν στα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων κρίθηκε δικαιολογημένη ως μέτρο πρόληψης περιστατικών σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενόχλησης λόγω φύλου, καθώς και προώθησης της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, το Υπουργείο Οικονομικών έκρινε ορθότερο αφενός η σεξουαλική παρενόχληση και η παρενόχληση λόγω φύλου να περιληφθούν διευκρινιστικά στα πειθαρχικά παραπτώματα των δημοσίων υπαλλήλων που ενέχουν έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, αντί ως αυτοτελή πειθαρχικά παραπτώματα, και αφετέρου να μην προβλέπεται διαφορετική διαδικασία διερεύνησης των εν λόγω παραπτωμάτων, καθότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο είναι επαρκές και παρέχει τις αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες προστασίας τόσο του καταγγέλλοντος όσο και του καταγγελλομένου. Συναφώς, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ετοιμάστηκε και κατατέθηκε στη Βουλή σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, η επιτροπή, παρ' όλο που συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, εξέφρασε προβληματισμούς, καθότι η σεξουαλική παρενόχληση και η παρενόχληση λόγω φύλου εμπίπτουν στην έννοια των παραπτωμάτων που ενέχουν έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, και ως εκ τούτου ζήτησε από τους εμπλεκόμενους φορείς όπως επανεξετάσουν την αναγκαιότητα της προτεινόμενης τροποποίησης.

Υπό το φως των πιο πάνω προβληματισμών, η Διευθύντρια του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με επιστολή της, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2023, ενημέρωσε την επιτροπή ότι, στο πλαίσιο συνάντησης που πραγματοποίησε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) σχετικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, η ΕΔΥ ανέφερε ότι, παρ' όλο που δεν προκρίνεται η ενδεικτική απαρίθμηση συμπεριφορών που εμπίπτουν στην έννοια των πειθαρχικών παραπτωμάτων τα οποία

ενέχουν έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, δεν ενίσταται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθότι αυτές δεν φαίνεται να επηρεάζουν την ουσία ή το διαδικαστικό μέρος μίας πειθαρχικής έρευνας.

Περαιτέρω, στην ίδια επιστολή σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο συνάντησης που πραγματοποιήσε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με την Επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και με εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η επίτροπος υπογράμμισε εκ νέου την ανάγκη ψήφισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, σημειώνοντας παράλληλα την ανάγκη λήψης επαρκών μέτρων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ερευνώντες λειτουργοί θα τυγχάνουν επαρκούς εκπαίδευσης σχετικά με την ιδιάζουσα φύση των πειθαρχικών παραπτώματων της σεξουαλικής παρενόχλησης και της παρενόχλησης λόγω φύλου. Πρόσθετα, η Διευθύντρια σημειώνει στην επιστολή της ότι στο πλαίσιο της ίδιας συνάντησης η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι, κατόπιν σχετικής μελέτης του θέματος, δεν φαίνεται να προκύπτει οποιοδήποτε νομικό κώλυμα σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενημέρωσε την επιτροπή ότι η αρχική εισήγηση της επιτροπής ήταν ο καθορισμός των εν λόγω πειθαρχικών παραπτώματων ως αυτοτελών πειθαρχικών παραπτώματων, καθότι αυτά εμπίπτουν στα αδικήματα έμφυλης βίας. Ειδικότερα, η εκπρόσωπος σημείωσε ότι με την ως άνω αναφερόμενη εισήγηση αφενός δίδεται στην κοινωνία το μήνυμα της μηδενικής ανοχής στη σεξουαλική παρενόχληση και στην παρενόχληση λόγω φύλου, ώστε να ενθαρρυνθούν τα θύματα να προβαίνουν σε καταγγελίες και να καθοδηγείται με καλύτερο τρόπο ο ερευνών λειτουργός της ΕΔΥ κατά τη διερεύνηση τέτοιων συμπεριφορών, και αφετέρου καθίσταται εφικτή η καταγραφή των εν λόγω πειθαρχικών παραπτώματων για στατιστικούς λόγους.

Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των επιφυλάξεων που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής σχετικά με τη διατύπωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων από νομοτεχνικής απόψεως, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, αποφάσισε όπως τροποποιήσει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ώστε η σεξουαλική παρενόχληση ή η παρενόχληση να στοιχειοθετηθούν ως αυτοτελή πειθαρχικά παραπτώματα των δημόσιων υπαλλήλων, αντί να περιληφθούν διευκρινιστικά στη διάταξη που προβλέπονται τα πειθαρχικά παραπτώματα που ενέχουν έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα.

Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα μέλους της επιτροπής, σημείωσε ότι οι ως άνω αναφερόμενες τροποποιήσεις επί του κειμένου του υπό εξέταση νομοσχεδίου δεν φαίνεται να επηρεάζουν δυσμενώς σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας, που προβλέπει πειθαρχική διαδικασία, σε περίπτωση κατά την οποία δημόσιος υπάλληλος καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, καθότι για τον χαρακτηρισμό του τελούμενου αδικήματος ως αδικήματος που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα λαμβάνεται σχετική γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές διορθώσεις, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, γιατί είναι πολύ δυνατό το μήνυμα αυτής της νομοθεσίας, που δεν χρειάζεται πολλά λόγια. Θέλουμε να δώσουμε «ορατότητα» στη συγκεκριμένη νομοθεσία στα σεξουαλικά αδικήματα, στα αδικήματα σεξουαλικής παρενόχλησης σε μια εποχή που επιτέλους η κοινωνία αρχίζει να ευαισθητοποιείται και να αφυπνίζεται, γι' αυτό θεωρήσαμε καθήκον μας όλοι στην επιτροπή Νομικών να κάνουμε αυτή την ενέργεια. Και ευχαριστούμε για την πρωτοβουλία για την κατάθεση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλη την προπαγάνδα η οποία επιχειρείται, αγαπητέ συνάδελφε, θα μου επιτρέψετε να προσθέσω. Και πολύ ορθά έχετε επισημάνει την «ορατότητα».

Άλλος, άλλη συνάδελφος;

Όχι. Πολύ ωραία!

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Παύλο Μυλωνά)

Είστε εκτός διαδικασίας, σύμφωνα με τους κανονισμούς, αγαπητέ συνάδελφε. Με πολλή αγάπη.
Λοιπόν, προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα τρεις και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα πέντε και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ φτάσαμε αισίως στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.257, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Στον περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμο του 2012, όπως και στον περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμο του 2022, που αντικατέστησε τον πρώτο, προβλέπεται η δυνατότητα κάθε εργαζομένου να λαμβάνει άδεια χωρίς αποδοχές για επτά εργάσιμες ημέρες (εφάπαξ ή τμηματικά) για λόγους ανωτέρας βίας “που συνδέονται με επείγοντες οικογενειακούς λόγους, οι οποίοι αφορούν ασθένεια ή ατύχημα εξαρτωμένων μελών της οικογένειάς του και καθιστούν απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργοδότη”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιος είναι ο αριθμός των εργαζομένων που αιτήθηκαν κι έλαβαν άδεια για λόγους ανωτέρας βίας τα τελευταία πέντε χρόνια; Τα στοιχεία να κατατεθούν ανά έτος και ανά τομέα (δημόσιο, ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα).
2. Πόσες μέρες άδειας για λόγους ανωτέρας βίας έχουν λάβει οι εργαζόμενοι που άσκησαν το δικαίωμα αυτό κατά τα τελευταία πέντε χρόνια; Τα στοιχεία να κατατεθούν ανά αριθμό ημερών (μία μέχρι επτά ημέρες).
3. Με ποιο τρόπο καλύπτονται οι εργαζόμενοι που πρέπει να απουσιάσουν για λόγους που συνδέονται με θάνατο συγγενικού προσώπου, κάτι που δεν εμπίπτει στην υφιστάμενη διατύπωση της νομοθεσίας, αφού αυτή αφορά μόνο ασθένεια ή ατύχημα εξαρτώμενου μέλους της οικογένειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.258, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Χριστόφια

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει αναλυτικά τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ετήσιες χορηγίες που παραχωρούνται σε όλα τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία, ανεξαρτήτως της κατηγορίας

συμμετοχής τους, σε όλα τα αθλήματα και όχι μόνο στο ποδόσφαιρο, καθώς και για τα κριτήρια βάσει των οποίων αποφασίζεται η καταβολή της χορηγίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.259, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίας Νικολάου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την τρέχουσα σύνθεση του Συμβουλίου Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, για τον τρόπο λειτουργίας του συμβουλίου, καθώς και για τη συχνότητα που συνεδριάζει το συμβούλιο για εξέταση αιτήσεων που υποβάλλονται ενώπιόν του από πολίτες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.260, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα παιδιά έχουν αιτηθεί στήριξη από συνοδό νοσηλεύτη, για να μπορούν να φοιτούν με ασφάλεια στο σχολείο. Ποια διαδικασία ακολουθείται για την αξιολόγηση των αιτήσεων και ποιες ενέργειες έχουν γίνει μέχρι σήμερα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.261, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου

«Μετά από δημόσιες τοποθετήσεις της Υπουργού Υγείας κ. Πόπης Κανάρη έγινε η παραδοχή ότι το Μακάρειο Νοσοκομείο είναι υποστελεχωμένο σε σχέση με το νοσηλευτικό προσωπικό, ειδικότερα τους καλοκαιρινούς μήνες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις συγκεκριμένες δράσεις και ενέργειες που γίνονται, για να επιλυθεί αυτό το σοβαρό θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.262, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2023, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Σάβιας Ορφανίδου

«Άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν σπάνιες ή/και άορατες ασθένειες που δημιουργούν προβλήματα στην καθημερινότητά τους, κατά την εξέτασή τους για απόδοση δικαιωμάτων σε κοινωνικές παροχές, δεν εξετάζονται με βάση το πώς η αναπηρία τους επηρεάζει την καθημερινή τους λειτουργικότητα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τυχόν πρόθεση της κυβέρνησης για τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας κατά τρόπο που οι σπάνιες/άορατες ασθένειες να αναγνωρίζονται ως μια μορφή αναπηρίας και να καλύπτονται από σχέδια κοινωνικών παροχών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2023 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρου Ξενοφώντος στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.122, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Όσον αφορά την περιοχή πρώην διυλιστηρίων Λάρνακας, υπάρχουν τρεις εταιρείες πετρελαιοειδών και δύο εταιρείες υγραερίου που είναι σε διαδικασία αποξήλωσης και μετακίνησης. Κάθε εταιρεία έχει την ιδιοκτησία του/των τεμαχίου/ων γης και έχει την ευθύνη της απορρύπανσης, στη βάση της αρχής “ο ρυπαίνων πληρώνει”.
- (β) Τον Δεκέμβριο του 2018 υποβλήθηκε Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Σχέδιο περιοχής πρώην Διυλιστηρίων Λάρνακας και Λειβαδιών στο Τμήμα Περιβάλλοντος. Τον Δεκέμβριο του 2019 εκδόθηκε η γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής για την εν λόγω ΣΜΠΕ με ουσιώδη όρο τον εξής:
 - 1.1. Πριν τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας για οποιαδήποτε ανάπτυξη στην περιοχή των εγκαταστάσεων αποθηκών πετρελαιοειδών και υγραερίου, να διασφαλίζονται τα εξής με σειρά προτεραιότητας:
 - (α) καθορισμός εθνικών ορίων για την απορρύπανση εδαφών,
 - (β) αποξήλωση εγκαταστάσεων αποθηκών πετρελαιοειδών και υγραερίου,
 - (γ) εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης Αναφοράς (Environmental Baseline Study), μετά τις εργασίες αποξήλωσης, για τον εντοπισμό βεβαρημένων σημείων (hot spots) ρύπανσης με βάση τις παραμέτρους που θα καθοριστούν και το φυσικό γεωχημικό υπόβαθρο της περιοχής,
 - (δ) εκπόνηση Μελέτης Απορρύπανσης και καθορισμός μεθοδολογίας απορρύπανσης,

- (ε) απορρύπανση τεμαχίου ή περιοχής λαμβάνοντας υπόψη διεθνή πρότυπα.
- (γ) Τον Ιούλιο του 2020 έγινε καθορισμός ορίων για την απορρύπανση εδαφών στην περιοχή Λάρνακας έπειτα από σχετική μελέτη της εταιρείας Land Quality Management (LQM) με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο για λογαριασμό του Τμήματος Περιβάλλοντος. Επισυνάπτεται σχετικός ηλεκτρονικός σύνδεσμος:
[http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/\\$file/1472_0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/$file/1472_0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement).
- (δ) Οι τρεις εταιρείες πετρελαιοειδών που είναι σε διαδικασία αποξήλωσης και μετακίνησης είναι η Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών (ΚΕΤΑΠ), η εταιρεία Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου και η εταιρεία Petrolina Holdings Ltd.
 Μέχρι στιγμής έχει εκπονηθεί Environmental Baseline Study μετά από εκτενείς δειγματοληψίες στα τεμάχια γης της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου. Περαιτέρω έχει εκπονηθεί και σχέδιο απορρύπανσης από την ίδια εταιρεία, το οποίο εγκρίθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Η μεθοδολογία που ακολουθείται στο σχέδιο εξυγίανσης του εδάφους της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου, προβλέπει την επεξεργασία των χωμάτων επί τόπου (in situ chemical oxidation σε συνδυασμό με soil vapour extraction) με σκοπό τη μείωση του ρυπαντικού φορτίου. οι εν λόγω μεθοδολογίες χρησιμοποιούνται ευρέως για ανάλογες περιπτώσεις στο εξωτερικό.
 Οι άλλες δύο εταιρείες πετρελαιοειδών δεν έχουν υποβάλει Environmental Baseline Study μέχρι στιγμής, όμως έχουν προχωρήσει σε αποξήλωση της ολότητας σχεδόν των εγκαταστάσεών τους.
 Όσον αφορά την ΚΕΤΑΠ, παραμένει σε λειτουργία το εργαστήριο ανάλυσης πετρελαιοειδών (χημείο) καθώς και υποδομές για την ασφάλεια της περιοχής (αγωγοί πυρόσβεσης, αντλίες κλπ). Το 2017 ξεκίνησε άντληση ρυπασμένου υπόγειου νερού με επιπλέονσα ελαιώδη φάση στην περιοχή της δεξαμενής T3002 όπου θα περάσει αγωγός του αποχετευτικού Λάρνακας, η οποία συνεχίζεται με διαλείμματα μέχρι σήμερα. Η δεξαμενή T3002 βρισκόταν στο νοτιοδυτικό τμήμα του οικοπέδου της ΚΕΤΑΠ.
 Όσον αφορά την εταιρεία Petrolina Holdings Ltd, έχει γίνει η αποξήλωση και το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει πρόσφατα στείλει επιστολή για ενημέρωση και παρακολούθηση όρων της σχετικής Γνωμοδότησης που εκδόθηκε. Μέχρι στιγμής δεν έχει κατατεθεί Environmental Baseline Study για τα τεμάχια των δύο αυτών εταιρειών, ούτε και σχέδιο εξυγίανσης του εδάφους.
- (ε) Όσον αφορά τους αγωγούς ή άλλες εγκαταστάσεις εντός της θάλασσας, ενημερώστε ότι οι περισσότεροι έχουν αφαιρεθεί. Βάσει των πληροφοριών που έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος, εξακολουθεί να υφίσταται αγωγός άντλησης θαλάσσιου νερού για σκοπούς πυρόσβεσης.
- (στ) Το Σχέδιο Περιοχής πρώην Διυλιστηρίων στην Αστική Περιοχή των Δήμων Λάρνακας και Λειβαδιών έχει εκδοθεί στις 14.8.2020, και είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.136, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα, τα οποία βασίζονται σε εμπειριστατωμένη έκθεση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (ΤΠΟ):

- (α) Το εν λόγω έργο αφορά την Β΄ Φάση του παραλιακού πεζόδρομου/ ποδηλατόδρομου στα Περβόλια και αποτελεί συνέχεια της Α΄ Φάσης, της οποίας οι κατασκευαστικές εργασίες έχουν παραληφθεί στις 13/02/2018.
- (β) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν προχώρησε στην ολοκλήρωση των διαδικασιών για την κατασκευή του έργου (Πολεοδομική Έγκριση, Έγγραφο Διαγωνισμού) επειδή ακόμη δεν έχουν δοθεί οι σχετικές εγκρίσεις, (θετική γνωμάτευση από το Τμήμα Περιβάλλοντος), για το αρχικό σχέδιο.

Σημειώνεται, πως το αρχικό σχέδιο για τη Μελέτη της Β΄ Φάσης, του πιο πάνω Έργου ολοκληρώθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και εντός του 2018 υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος η Προκαταρκτική Έκθεση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) σύμφωνα με τον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο, (Ν.140(Ι)/2005). Κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, που ακολούθησε, έγινε παρουσίαση/έλεγχος της μελέτης και διαπιστώθηκε, ότι ο παραλιακός πεζόδρομος, θα έπρεπε να μετακινηθεί σε πιο ασφαλή σημεία, σε τέτοια απόσταση από την ακτογραμμή, που να μην εμπίπτει εντός της ζώνης εκτόνωσης του κύματος.

Ακολούθως, η Περιβαλλοντική Αρχή ανέφερε, ότι ο σχεδιασμός του πεζόδρομου θα πρέπει να αναθεωρηθεί και στη συνέχεια να επαναξιολογηθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή. Αναφέρθηκε, ότι η

“συγκεκριμένη περιοχή, στην οποία χωροθετήθηκε ο πεζόδρομος, καταγράφεται ως περιοχή με ψηλό βαθμό διάβρωσης των παραλιών και εμπίπτει εντός ζώνης προστασίας της παραλίας”.

Ως εκ τούτου, το πιο πάνω έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο, χωρίς τη θετική γνωμάτευση από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

- (γ) Στο πλαίσιο της αναθεώρησης της πιο πάνω μελέτης έγιναν διαβουλεύσεις με τα αρμόδια Τμήματα, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με το Τμήμα Περιβάλλοντος, τον Κλάδο Θαλασσίων Έργων (Τμήματος Δημοσίων Έργων), το Τμήμα Δασών και στη συνέχεια το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχώρησε σε επανασχεδιασμό του έργου και συγκεκριμένα σε μετακίνηση της όδευσης του Πεζόδρομου-Ποδηλατόδρομου προς την ενδοχώρα, στα σημεία όπου υπάρχει διαθέσιμη δημόσια γη.

Σημειώνεται, ότι μετά από επαναξιολόγηση του αρχικού σχεδίου, έχει συμπεριληφθεί στην αναθεωρημένη μελέτη και ο χώρος στάθμευσης (εντός τεμαχίου T/K ιδιοκτησίας για το οποίο έχει εξασφαλιστεί η μίσθωση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών περιουσιών), χώροι υγιεινής/ντουζιέρες για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών και στα όρια του έργου κάθετος πρόσβαση για πυροσβεστικό/ασθενοφόρο όχημα καθώς και ξύλινη πλατφόρμα σύνδεσης του πεζόδρομου με τη θάλασσα για χρήση από Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες και γενικότερα το υπό μελέτη έργο έχει σχεδιαστεί, ώστε να είναι προσβάσιμο από το ευρύτερο κοινό.

Οι προαναφερόμενες αλλαγές προϋποθέτουν και τροποποιήσεις στα κατασκευαστικά σχέδια και εκ νέου υποβολή της Έκθεσης Πληροφοριών (“Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την Διαμόρφωση Παραλιακού Πεζόδρομου/Ποδηλατοδρόμου στα Περβόλια”) στην Περιβαλλοντική Αρχή, μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Αναφέρεται, ότι σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία (Ν. 127(Ι)/2018), το εν λόγω έργο εμπίπτει σε έργα του Δεύτερου Παραρτήματος του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμου 127(Ι)/2018, άρθρο 10, παράγραφος β(ι) και β(viii), “Έργα Αστικής Ανάπτυξης-Ψυχαγωγική Ανάπτυξη Σύνθετου Τύπου” και “Έργα Αστικής Ανάπτυξης-Αυτόνομοι Χώροι στάθμευσης” αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, με βάση την αναθεωρημένη μελέτη, ολοκληρώθηκε η Περιβαλλοντική Μελέτη από Μηχανικό Περιβάλλοντος, η οποία υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος, τον Δεκέμβριο του 2022, για εξασφάλιση γνωμοδότησης από την Περιβαλλοντική Αρχή με βάση τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από ορισμένα Έργα Νόμο.

- (δ) Η εν λόγω Μελέτη, αφού τύχει αξιολόγησης από την Περιβαλλοντική Αρχή, θα αποσταλεί η σχετική γνωμάτευση από το Τμήμα Περιβάλλοντος προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, η οποία θα είναι καθοριστική για τον τελικό σχεδιασμό του Έργου. Με την ολοκλήρωση της Τελικής Μελέτης (τελικά αρχιτεκτονικά σχέδια, κατασκευαστικές λεπτομέρειες), των Μελετών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (Αναθεώρηση της Ηλεκτρολογικής Μελέτης και ολοκλήρωση της Μελέτης σύνδεσης των αποχετεύσεων των χώρων υγιεινής με το κεντρικό σύστημα λυμάτων από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών) των Μελετών Φύτευσης/Συστήματος Άρδευσης, καθώς και την εξασφάλιση των εγκρίσεων από Αρμόδιους Φορείς (Κλάδος Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, Κλάδος Κυκλοφοριακών Μελετών και Οδικής Ασφάλειας του Τμήματος Δημοσίων Έργων, Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, Τμήμα Δασών, Τμήμα Γεωργίας), τα τελικά αρχιτεκτονικά σχέδια θα υποβληθούν για Πολεοδομική έγκριση και στη συνέχεια θα ολοκληρωθούν οι διαδικασίες υποβολής προσφορών για την κατασκευή του Έργου. Αυτό εκτιμάται που θα γίνει μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.

- (ε) Όσον αφορά στη συνεισφορά των ιδιοκτητών των παρακείμενων με τον πεζόδρομο ιδιοκτησιών, σύμφωνα με την εξαγορά υποχρέωσης κατασκευής του τμήματος της υπό ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας, για δημιουργία μόνο του παραλιακού πεζόδρομου/ποδηλατοδρόμου, ο αιτητής καταβάλλει προς το Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς παραλιακού πεζόδρομου το αντίστοιχο ποσό, πριν την έκδοση της Άδειας Οικοδομής, για την ανάπτυξη του τεμαχίου του. Το σκεπτικό στην Εντολή 3/2016, το οποίο αφορά την εξαγορά υποχρέωσης κατασκευής παραλιακού πεζόδρομου ή/και ποδηλατόδρομου στα παραλιακά τεμάχια και η οποία εφαρμόζεται κατά την άσκηση Πολεοδομικού ελέγχου της ανάπτυξης, είναι η διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου ενιαίου σχεδιασμού και ενιαίας κατασκευής δικτύου παραλιακών πεζόδρομων ή/και ποδηλατόδρομων. Επισημαίνεται, ότι στην Εντολή 3/2016 δεν καθορίζεται η έναρξη ή η χρονική διάρκεια υλοποίησης του Έργου αφού αυτά εξαρτώνται από ποικίλους παράγοντες, όπως το βαθμό ωρίμανσης της σχεδίασης, την πολυπλοκότητα του σχεδιασμού και τις ιδιαιτερότητες της κατασκευής.

Αναφέρεται περαιτέρω, ότι στο συνολικό ποσό που έχει κατατεθεί στο Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς παραλιακού πεζόδρομου, περιλαμβάνεται η συνεισφορά των ιδιοκτητών και των τριών φάσεων του παραλιακού πεζόδρομου ποδηλατόδρομου στα Περβόλια. Με την έναρξη της κατασκευής της Β΄ Φάσης του Έργου, το κράτος θα συνεισφέρει κατά τα 2/3 της δαπάνης και το 1/3 της δαπάνης θα καταβληθεί από το Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς του παραλιακού πεζόδρομου. Αναφέρεται, ότι η χρηματοδότηση της Α΄ Φάσης του παραλιακού πεζόδρομου ποδηλατόδρομου στα Περβόλια έγινε εξολοκλήρου από το Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς παραλιακού πεζόδρομου.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γιάννη Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.145, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2023, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Αναφέρομαι στη πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με το σημείο 1 της επιστολής σας, στον πιο κάτω **Πίνακα 1** δίνονται οι ημερήσιες τιμές συγκέντρωσης των Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ₁₀), οι οποίες είναι ψηλότερες από την ημερήσια οριακή, όπως έχουν καταγραφεί στους Βιομηχανικούς Σταθμούς Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα που είναι εγκατεστημένοι στις Κοινότητες Ζυγίου (ZYGIND) και Μαρί (MARIND), κατά την περίοδο 1.6.2022-30.9.2022. Επίσης, στον ίδιο Πίνακα σημειώνεται η ημερήσια οριακή τιμή ΑΣ₁₀, όπως καθορίζεται στη νομοθεσία για την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα.

Πίνακας 1: Ημερήσια τιμή συγκέντρωσης και οριακή τιμή των ΑΣ₁₀ στους Σταθμούς Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα Ζυγίου και Μαρί.

Ημερομηνία	Ημερήσια τιμή συγκέντρωσης ΑΣ ₁₀ σε µg/m ³		Σχόλια	Ημερήσια οριακή τιμή συγκέντρωσης ΑΣ ₁₀
	Σταθμός ZYGIND	Σταθμός MARIND		
21.6.2022	51,6	52,6		50 µg/m ³ με 35 επιτρεπόμενες υπερβάσεις ανά έτος
7.7.2022	N/A	50,1		
16.7.2022	51,5	N/A	Πυρκαγιά στην περιοχή Πεντακώμου.	
13.9.2022	52,3	52,2		
28.9.2022	46,1	55,8		

Σημείωση: Η ένδειξη N/A σημαίνει απουσία τιμής λόγω μη ορθής λειτουργίας των οργάνων, είτε συντήρησης των οργάνων, είτε διακοπής ρεύματος.

Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις Διοξειδίου του Αζώτου (NO₂), την περίοδο 1.6.2022-30.9.2022 δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των οριακών τιμών της νομοθεσίας. Η ωριαία οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό που καθορίζεται στη νομοθεσία είναι 200 µg/m³.

Η μέγιστη ωριαία συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 72,9 µg/m³ στις 29.8.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 75,5 µg/m³ στις 12.6.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι.

Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις Διοξειδίου του Θείου (SO₂), την περίοδο 1.6.2022-30.9.2022 δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των οριακών τιμών της νομοθεσίας. Η ωριαία οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό που καθορίζεται στη νομοθεσία είναι 350 µg/m³.

Η μέγιστη ωριαία συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 130,9 µg/m³ στις 6.6.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 3,4 µg/m³ στις 8.6.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι. Επιπρόσθετα, στη νομοθεσία καθορίζεται ημερήσια οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό η οποία είναι 125 µg/m³. Η μέγιστη ημερήσια συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 19,2 µg/m³ στις 10.8.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 1,1 µg/m³ στις 18.8.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι.

2. Αναφορικά με το σημείο 2 της επιστολής σας, στον **Πίνακα 2**, δίνονται οι ημερήσιες τιμές συγκέντρωσης των Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ₁₀), οι οποίες είναι ψηλότερες από την ημερήσια οριακή, όπως έχουν καταγραφεί στους Βιομηχανικούς Σταθμούς Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα που είναι εγκατεστημένοι στις Κοινότητες Ζυγίου (ZYGIND) και Μαρί (MARIND), και οι οποίες μετρήθηκαν με τη μέθοδο αναφοράς CYS EN 12341:2014 κατά την περίοδο 1.10.2022-28.2.2023, καθώς και σχολιασμός για το που οφείλονται οι υπερβάσεις αυτές.

Πίνακας 2: Ημερήσια τιμή συγκέντρωσης και οριακή τιμή των ΑΣ₁₀ στους Σταθμούς Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα Ζυγίου και Μαρί.

Ημερομηνία	Ημερήσια τιμή συγκέντρωσης ΑΣ ₁₀ σε μg/m ³		Σχόλια	Ημερήσια οριακή τιμή συγκέντρωσης ΑΣ ₁₀
	Σταθμός ZYGIND	Σταθμός MARIND		
1.10.2022	58,0	53,6	Όλες οι υπερβάσεις της οριακής τιμής οφείλονται σε επεισόδια αερομεταφερόμενης σκόνης από τις άλυδρες περιοχές (ερήμους) Βορείου Αφρικής και Μέσης Ανατολής.	50 μg/m ³ με 35 επιτρεπόμενες υπερβάσεις ανά έτος
2.10.2022	68,2	61,6		
3.10.2022	59,8	60,7		
4.10.2022	35,1	55,1		
5.10.2022	68,4	55,2		
26.10.2022	57,8	57,4		
27.10.2022	62,5	N/A		
28.1.2023	54,5	59,8		

Σημείωση: Η ένδειξη N/A σημαίνει απουσία τιμής λόγω μη ορθής λειτουργίας των οργάνων, είτε συντήρησης των οργάνων, είτε διακοπής ρεύματος.

Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις Διοξειδίου του Αζώτου (NO₂), την περίοδο 1.10.2022-30.3.2023 δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των οριακών τιμών της νομοθεσίας. Η ωριαία οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό που καθορίζεται στη νομοθεσία είναι 200 μg/m³. Η μέγιστη ωριαία συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 73,3 μg/m³ στις 24.10.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 60,6 μg/m³ στις 3.11.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι.

Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις Διοξειδίου του Θείου (SO₂), την περίοδο 1.10.2022-30.3.2023 δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των οριακών τιμών της νομοθεσίας. Η ωριαία οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό που καθορίζεται στη νομοθεσία είναι 350 μg/m³. Η μέγιστη ωριαία συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 54,4 μg/m³ στις 6.10.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 9 μg/m³ στις 6.2.2023 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι. Επιπρόσθετα, στην νομοθεσία καθορίζεται ημερήσια οριακή τιμή για τον ρύπο αυτό η οποία είναι 125 μg/m³. Η μέγιστη ημερήσια συγκέντρωση που καταγράφηκε στους δύο Σταθμούς είναι 9,3 μg/m³ στις 3.10.2022 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Μαρί και 4,0 μg/m³ στις 28.2.2023 στον Σταθμό Παρακολούθησης στο Ζύγι.

3. Αναφορικά με το σημείο 3 της επιστολής σας, η διακύμανση των μετρήσεων συγκεντρώσεων ρύπων μεταξύ διαφορετικών Σταθμών Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα, ακόμη κι εάν αυτοί βρίσκονται σε μια σχετικά μικρή απόσταση μεταξύ τους, είναι φυσιολογική και αναμενόμενη. Οι λόγοι στους οποίους οφείλεται μια τέτοια διακύμανση είναι:
- Τοπικές πηγές ρύπανσης.** Η ατμοσφαιρική ρύπανση μπορεί να προκληθεί από διάφορες πηγές, όπως κυκλοφορία, βιομηχανικές δραστηριότητες, εργοτάξια, πυρκαγιές, κ.λπ. Εάν ένας Σταθμός Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα βρίσκεται εγγύτερα σε μία πηγή από κάποιον άλλο Σταθμό, είναι πιθανό ο πρώτος να ανιχνεύσει υψηλότερα επίπεδα ρύπων που ενδεχομένως να εκπέμπονται από την πηγή αυτή.
 - Κατεύθυνση και ταχύτητα ανέμου.** Η κίνηση του ανέμου μπορεί να μεταφέρει ρύπους από την πηγή τους σε διαφορετικές τοποθεσίες, ανάλογα με την κατεύθυνση και την ταχύτητα του ανέμου. Εάν ένας Σταθμός βρίσκεται στην κύρια κατεύθυνση του ανέμου αυτό ευνοεί τη μεταφορά των ρύπων από την πηγή στον Σταθμό, με αποτέλεσμα οι συγκεντρώσεις των ρύπων που καταμετρώνται σε αυτόν να είναι υψηλότερες από τις συγκεντρώσεις ρύπων που καταμετρώνται από τον Σταθμό που δεν βρίσκεται στην κύρια κατεύθυνση του ανέμου.
 - Τοπογραφία.** Τα φυσικά χαρακτηριστικά του εδάφους μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο διασποράς των ρύπων στην ατμόσφαιρα. Για παράδειγμα, εάν ένας Σταθμός βρίσκεται σε μια κοιλάδα ή σε μια περιοχή με χαμηλό υψόμετρο, μπορεί να είναι πιο επιρρεπής στην "παγίδευση" της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σε σχέση με έναν Σταθμό που βρίσκεται στην κορυφή ενός λόφου ή σε μια ανοιχτή πεδιάδα και ως εκ τούτου είναι πιθανόν να καταμετρά υψηλότερες συγκεντρώσεις ρύπων.
 - Διαφορές βαθμονόμησης και μέτρησης.** Ακόμα κι αν χρησιμοποιείται ο ίδιος τύπος εξοπλισμού σε κάθε Σταθμό, ενδέχεται να υπάρχουν μικρές αποκλίσεις στις διαδικασίες βαθμονόμησης και μέτρησης που μπορεί να οδηγήσουν σε μικρές διαφορές στις μετρήσεις συγκέντρωσης. Επιπλέον, διαφορετικού τύπου εξοπλισμός μπορεί να έχει διαφορετική ευαισθησία στους ρύπους, με

αποτέλεσμα να παρατηρούνται μικρές διαφορές στις μετρήσεις συγκέντρωσης των ρύπων. Παρ' όλ' αυτά, οι διαφορές αυτές πρέπει πάντοτε να είναι εντός της αβεβαιότητας της μέτρησης που ορίζεται στις μεθόδους μέτρησης.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι, για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων που καταγράφονται από τους Σταθμούς παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα του Δικτύου που λειτουργεί το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) Για τις μετρήσεις που πραγματοποιούνται από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα (στο οποίο περιλαμβάνονται και οι δύο υπό αναφορά Σταθμοί Ζυγίου και Μαρί) εφαρμόζονται οι μέθοδοι αναφοράς που προβλέπονται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες 2008/50/EK και 2015/1480/EK. Σε ό,τι αφορά τα Αιωρούμενα Σωματίδια (ΑΣ), επειδή η μέθοδος αναφοράς βασίζεται σε διαδικασίες δειγματοληψίας και ζύγισης φίλτρων που δεν επιτρέπουν την άμεση ενημέρωση του κοινού, για σκοπούς άμεσης ενημέρωσης χρησιμοποιούνται επιπρόσθετα και αυτόματες συσκευές μέτρησης ΑΣ για τις οποίες ακολουθείται το Ευρωπαϊκό Πρότυπο CYS EN 16450:2017.
 - β) Τόσο το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς όσο και το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα εφαρμόζουν σύστημα διασφάλισης και ελέγχου της ποιότητας, το οποίο, μεταξύ άλλων, προβλέπει τακτική συντήρηση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια των συσκευών μέτρησης. Σημειώνεται ότι, από το 2013 και έπειτα, τόσο το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς όσο και το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025:2017, για τις μεθόδους αναφοράς, πράγμα το οποίο συνεπάγεται συνεχείς και αυστηρούς ελέγχους από εμπειρογνώμονες του Κυπριακού Φορέα Διαπίστευσης (Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας). Σχετικό πιστοποιητικό διαπίστευσης επισυνάπτεται στο **Παράρτημα**.
 - γ) Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς συμμετέχει σε προγράμματα για τη διασφάλιση της ποιότητας (Διεργαστηριακούς Ελέγχους) που διοργανώνονται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ίσπρα της Ιταλίας και εφαρμόζονται σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
4. Τέλος, σημειώνεται ότι, οι Σταθμοί Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα που διατηρεί η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σταθμός Καλαβασού και Σταθμός Ορμηδίας) ακολουθούν το Σύστημα Διασφάλισης και Ελέγχου Ποιότητας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά δεν είναι διαπιστευμένοι και οι μετρήσεις τους δεν ελέγχονται και δεν επικυρώνονται από το Τμήμα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στη βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2023 της Υπουργού Υγείας κ. Πόπης Κανάρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.176, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η απάντηση από τον αρμόδιο Οργανισμό, δηλαδή τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Το Κέντρο Υγείας Κοφίνου το οποίο εξυπηρετεί πέραν της φιλοξενούσας κοινότητας και τις κοινότητες της Σκαρίνου, της Χοιροκοιτίας, της Τόχνης, του Ψεματισμένου, του Μαρωνίου, του Αγίου Θεοδώρου, του Αλαμινού και της Αναφωτίδας και επιπρόσθετα καλύπτει τις έκτακτες ανάγκες του Κέντρου Φιλοξενίας Μεταναστών Κοφίνου, στην παρούσα φάση στελεχώνεται με δύο (2) Ιατρικούς Λειτουργούς, οι οποίοι έχουν 1671 και 1236 εγγεγραμμένους δικαιούχους, αντίστοιχα. Οι δύο προαναφερόμενες Ιατρικοί Λειτουργοί, πέραν της κάλυψης που προσφέρουν στο Κέντρο Υγείας Κοφίνου, εξυπηρετούν η μία το Κέντρο Υγείας Λευκάρων και η άλλη το Κέντρο Υγείας Παλαιού Νοσοκομείου Λάρνακας. Το Κέντρο λειτουργεί καθημερινά Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή από τις 07.30 μέχρι τις 18.00 και Τρίτη και Πέμπτη από τις 07.30 μέχρι τις 15.00.

3. Σημειώνεται ότι στο Κέντρο Υγείας Κοφίνου υπηρετούσε και τρίτος ιατρός ο οποίος υπέβαλε παραίτηση και ο Οργανισμός βρίσκεται ήδη σε διαδικασία αντικατάστασής του. Συγκεκριμένα το αίτημα για προκήρυξη της θέσης Προσωπικού Ιατρού για το Κέντρο Υγείας Κοφίνου αναμένεται να εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στην επόμενη συνεδρία του στις 29 Ιουνίου 2023 και ακολούθως στις 7 Ιουλίου 2023 θα προκηρυχθεί η θέση, ώστε να πληρωθεί το ταχύτερο δυνατό.

4. Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι, ως αποτέλεσμα της παραίτησης του τρίτου ιατρού που υπηρετούσε στο Κέντρο Υγείας Κοφίνου, δεν είναι δυνατή επί του παρόντος η ιατρική κάλυψη του Κέντρου κατά τις 3 ημέρες της εβδομάδας (Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή) κατά τις οποίες το ωράριο λειτουργίας του Κέντρου έχει επεκταθεί έως τις 18.00. Παρά ταύτα και προκειμένου να παρέχεται συνεχής κάλυψη των κατοίκων της περιοχής κατά τις απογευματινές ώρες των τριών προαναφερθεισών ημερών, το Κέντρο λειτουργεί με κάλυψη νοσηλευτικών λειτουργιών, ενώ εκεί και όπου απαιτείται για πιο σοβαρά περιστατικά, οι ασθενείς μεταφέρονται, χωρίς καθυστέρηση, στο Γενικό Νοσοκομείο, με ασθενοφόρο του Σταθμού Ασθενοφόρων που εδρεύει στον χώρο του Κέντρου Υγείας Κοφίνου.

5. Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, ο Οργανισμός αναφέρει ότι βρίσκεται σε διαδικασία συζητήσεων σχετικά με την στελέχωση των Κέντρων Υγείας από Ειδικούς Ιατρούς για κάποιες ημέρες της εβδομάδας με στόχο την πληρέστερη κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού των κοινοτήτων χωρίς να προκύπτει ανάγκη για περαιτέρω επέκταση της λειτουργίας του Κέντρου πέραν των πρωινών και απογευματινών ωρών των καθημερινών με εφημερεύοντα ιατρεία.
6. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2023 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γιάννη Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.192, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Όπως γνωρίζετε, οι προσπάθειες για υιοθέτηση της Πρότασης Απόφασης του Συμβουλίου για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ), βρίσκονταν εδώ και 4 χρόνια σε αδιέξοδο, αφού υπήρχαν διαφωνίες μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής, όσον αφορά τη νομική βάση της Πρότασης.
2. Σε μια ύστατη προσπάθεια εξεύρεσης συμβιβασμού, η Σουηδική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ ετοίμασε νέα συμβιβαστική Πρόταση την οποία έθεσε σε ψηφοφορία σε συνεδρία της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων στις 19 Απριλίου 2023 στις Βρυξέλλες. Δυστυχώς, η Πρόταση της Προεδρίας δεν εξασφάλισε την απαιτούμενη στήριξη από τα Κράτη Μέλη. Σημειώνεται ότι η Κύπρος, η οποία επιθυμεί κύρωση της Σύμβασης 190 το συντομότερο δυνατόν, υποστήριξε την υιοθέτηση της Πρότασης.
3. Αντιμέτωπη με την καταψήφιση της Πρότασης Απόφασης για την κύρωση της Σύμβασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημείωσε ότι υπάρχει τώρα ένα νομικό κενό. Η μη υιοθέτηση της Απόφασης εμποδίζει τα ΚΜ από το να κυρώσουν τη Σύμβαση, αφαιρεί από την ΕΕ διαπραγματευτική δύναμη στον ΔΟΕ, εμποδίζει την Ένωση από το να δράσει επί των κοινών αρμοδιοτήτων της πλέον, και, είναι ενάντια στην αρχή της καλόπιστης συνεργασίας. Σημείωσε, τέλος, ότι δεν της αφήνει άλλη επιλογή, από το να ασκήσει τα νομικά της δικαιώματα.
4. Η Προεδρία ετοίμασε Σημείωμα στο οποίο περιλαμβάνεται “Δήλωση” που θα κατατεθεί στα Πρακτικά του Συμβουλίου, και η οποία καταδεικνύει την πιο πάνω κατάληξη του θέματος:
“The Council notes that the required qualified majority cannot be reached for the adoption of the proposed Council Decision authorising Member States to ratify, in the interest of the European Union, the Violence and Harassment Convention, 2019 (No. 190) of the International Labour Organization.”
5. Παρά τα πιο πάνω, προτίθεμαι να προχωρήσω με όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για νομοπαρασκευαστική επεξεργασία σχετικού νομοσχεδίου. Στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή που θα συσταθεί υπό την Προεδρία της Επιτροπής Νομοθεσίας, θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι του Γενικού Εισαγγελέα και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και θεωρώ ότι στο πλαίσιο αυτό θα αναζητηθούν οι καταλληλότερες ρυθμίσεις για μεταφορά της Σύμβασης, οι οποίες θα εξυπηρετούν τις σύγχρονες ανάγκες προστασίας των εργαζομένων στη χώρα μας από τη βία και την παρενόχληση στην εργασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2023 της Υπουργού Υγείας κ. Πόπης Κανάρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.208, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και, με βάση πληροφόρηση από το Γενικό Χημείο του Κράτους, παρατίθενται τα ακόλουθα:

2. Όσον αφορά την αναφορά για τη μη διενέργεια προσδιορισμών βαρέων μετάλλων σε ψάρια και κατά πόσο υπάρχει στο πλάνο του Γενικού Χημείου του Κράτους (ΓΧΚ) σχέδιο ανίχνευσής τους σε μεταγενέστερο στάδιο, αυτή δεν ευσταθεί, επειδή το ΓΧΚ περιλαμβάνει τα βαρέα μέταλλα συστηματικά, τόσο στους ελέγχους παρακολούθησης των ρυπαντών στα τρόφιμα, όσο και στον έλεγχο της ποιότητας του θαλάσσιου ύδατος.
3. Υπάρχουν δύο εξειδικευμένα εργαστήρια που παρέχουν υπηρεσίες προς τους αρμόδιους φορείς με τους οποίους υπογράφουν πρωτόκολλα συνεργασίας σε ετήσια βάση, αναλύοντας με διαπιστευμένες μεθόδους όλα τα δείγματα που προσκομίζουν για την παρακολούθηση ρυπαντών στα τρόφιμα και των παράκτιων υδάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ταυτόχρονα, ανταποκρίνονται και σε αναλύσεις δειγμάτων από έκτακτα περιστατικά (π.χ. περίπτωση Πύργου Τηλλυρίας, 2022). Τα είδη ψαριών, θαλάσσιου ύδατος και ιζημάτων που αναλύονται, προέρχονται από τις περιοχές της Λάρνακας, Λεμεσού, Πάφου, Αμμοχώστου και της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας:

- Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Επιβάρυνσης και Φυσικών & Φυτικών Τοξινών στα τρόφιμα που είναι αρμόδιο για τον έλεγχο και παρακολούθηση των ρυπαντών στα τρόφιμα, εξετάζει/αναλύει δείγματα τροφίμων για βαρέα μέταλλα (Pb, Cd, Hg, As, Sn, Ni, κ.ά. χημικά στοιχεία) από τη θάλασσα περιοχή της Κύπρου.

Κατά το 2022, ελέγχθηκαν 13 δείγματα ψαριών από το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (ΤΑΘΕ), από τα οποία 2 δείγματα (ψάρι τόνος) ήταν εκτός των ορίων για τον Υδράργυρο (Hg), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1881/2006 και τις τροποποιήσεις και έγιναν οι κατάλληλες ενέργειες από τις αρμόδιες αρχές. Κατά το 2023 ελέγχθηκαν 14 δείγματα ψαριών και όλα βρέθηκαν εντός των νομοθετικών ορίων.

Οι πιο πάνω προσδιορισμοί βαρέων μετάλλων, εκτός από τα ψάρια εφαρμόζονται και σε άλλες κατηγορίες τροφίμων, καθώς και σε περιβαλλοντικά δείγματα.

- Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας και Αποβλήτων ως υπεύθυνο για τις αναλύσεις δειγμάτων θαλάσσιου ύδατος και ιζημάτων, για την παρακολούθηση των παράκτιων υδάτων, συνεργάζεται με το ΤΑΘΕ όπως απαιτείται από την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα [Ο.Π.Υ. 2000/60/ΕΚ, Νόμος Ν.13(Ι)/2004] και τις Οδηγίες για τις Ουσίες Προτεραιότητας (2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΚ), καθώς και το Πρόγραμμα MED-POL, για την αξιολόγηση της ρύπανσης της Μεσογείου.

Κατά το 2022, ελέγχθηκαν 46 δείγματα θαλάσσιου ύδατος και 18 ιζήματα για 7 βαρέα μέταλλα. Κατά το 2023 εκλεχθήκαν μέχρι σήμερα 5 ιζήματα και 5 δείγματα θαλάσσιου ύδατος. Όλα τα δείγματα ήταν εντός των επιτρεπόμενων ορίων.

4. Εκτός από τα βαρέα μέταλλα, ελέγχονται και οι Πολυκυκλικοί Αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΡΑΗς) ως ρυπαντές των υδάτων και των ψαριών στη θάλασσα περιοχή της Κύπρου. Από τα διαχρονικά αποτελέσματα για τα ΡΑΗs (2018-2022), φαίνεται ότι όλα τα δείγματα ήταν εντός των νομοθετικών ορίων του πιο πάνω κανονισμού.
5. Τέλος, τονίζουμε ότι το ΓΧΚ είναι πρόθυμο για επιπλέον αναλύσεις βαρέων μετάλλων, εάν κριθεί αναγκαίο από τους αρμόδιους φορείς.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω ότι στη Σύσκεψη των Αρχηγών αποφασίσαμε ότι το ψήφισμα το οποίο έχει κατατεθεί θα το δούμε την ερχόμενη εβδομάδα, θα πάει στην επιτροπή Εξωτερικών και, αν είναι έτοιμο, θα τεθεί ενώπιόν μας την ερχόμενη εβδομάδα.

Κύριε Λεωνίδου, ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό, θα παρακαλούσα την ολομέλεια να το φέρουμε στην επόμενη συνεδρίαση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό, αυτό είπαμε!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...διότι είναι πάρα πολύ επείγον. Ένας άνθρωπος αυτή τη στιγμή βρίσκεται στη φυλακή χωρίς να καταδικαστεί, χωρίς να τηρηθούν οι προϋποθέσεις του κράτους δικαίου, που όλοι υπερηφανευόμαστε ότι θέλουμε να κάνουμε, και σε μία χώρα ένας εκλελεγμένος δήμαρχος βρίσκεται στη φυλακή, γιατί έτσι θέλει το καθεστώς εκείνης της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το δουν.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Συγκεκριμένα, της Αλβανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Γι' αυτό θεωρώ ότι είναι επείγον να συζητηθεί την επόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε κάποια σημεία νομικά, θα τα δείτε στην επιτροπή Εξωτερικών, συνάδελεφε, και, αν είναι έτοιμο, πολύ ευχαρίστως να το δούμε στις 13 Ιουλίου.

Κυρία Ατταλίδου, για το ίδιο θέμα;

Όχι. Ωραία!

Δεν θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας. Η επόμενη ολομέλεια είναι για την Πέμπτη, 13 Ιουλίου 2023, στις 11.00 π.μ. Θα ξεκινήσουμε από το πρώι, είναι η τελευταία μας ολομέλεια, οπότε θα ξεκινήσουμε από το πρώι, με ημερήσια διάταξη που θα σας αποσταλεί.

[Στις 11 Ιουλίου 2023 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της τριακοστής τέταρτης συνεδρίας της Δεύτερης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 13 Ιουλίου 2023, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Πανεπιστημιακών Τίτλων Σπουδών Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλων Εγκεκριμένων Ιδρυμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.076-2023).
2. Ο περί της Συμβάσεως περί του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.087-2023).
3. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.177-2021).
4. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.061-2021).
5. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023. *(Πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρου Παπαδόρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Χρίστου Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή, και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, ανεξάρτητου βουλευτή).* (Αρ. Φακ. 23.02.064.044-2023).
6. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. *(Πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα).* (Αρ. Φακ. 23.02.064.040-2023).
7. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.115-2023).

8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.105-2023).
9. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.090-2023).
10. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.077-2022).
11. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.035-2022).
12. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.091-2023).
13. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.092-2023).
14. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.093-2023).
15. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.094-2023).
16. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.095-2023).
17. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.096-2023).
18. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.097-2023).
19. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.098-2023).
20. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.099-2023).
21. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.100-2023).
22. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.101-2023).
23. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.102-2023).
24. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.103-2023).
25. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.104-2023).

26. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.035-2023).
27. Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.254-2019).
28. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.135-2020).
29. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.100-2021).
30. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου, Λίνου Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.124-2022).
31. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.106-2023).
32. Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.079-2023).
33. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.108-2023).
34. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.116-2023).
35. Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.066-2023).
36. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα Θαλάσσιων Μεταφορών) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.005-2023).
37. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.198-2021).
38. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Μουσιούπτα εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.063-2023).
39. Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων Χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.

- (Πρόταση Νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).*
(Αρ. Φακ. 23.02.064.066-2023).
40. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.017-2023).
41. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου της κ. Φωτεινής Τσιρίδου, βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.185-2022).
42. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.248-2022).
43. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.099-2022).
44. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη, βουλευτών του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.027-2017).
45. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Μιχάλη Γιακουμή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.018-2022).
46. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.108-2022).
47. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.116-2022).
48. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.121-2022).
49. Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.014-2023).
50. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για τους Υπαλλήλους και τους Εξαρτωμένους τους) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.025-2023).

51. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2022).
(Αρ. Φακ. 23.03.059.093-2022).
52. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Νίκου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.060-2023).
53. Οι περί του Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση-Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.028-2023).
54. Οι περί του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Διοίκηση) - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.031-2023).
55. Οι περί του Υφυπουργείου Τουρισμού - Θέσεις Διευθυντή Τουρισμού, Τεχνικού Λειτουργού και Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.032-2023).
56. Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Ανώτερου Φωτογράφου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.036-2023).
57. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Κτηματολογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.037-2023).
58. Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.038-2023).
59. Σχέδιο ψηφίσματος για την καταδίκη της παράνομης προφυλάκισης και κράτησης του νεοεκλεγέντος δημάρχου Χειμάρρας κ. Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές αρχές.
(Κατατέθηκε από τους κ. Πανίκο Λεωνίδου, Ευθύμιο Δίπλαρο, Μαρίνο Μουσιούττα και Ηλία Μυριάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
60. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.001-2023).
61. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.002-2023).
62. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.003-2023).

ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗ

63. Οι περί Ζωνών Ασφαλείας Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.018-2023).
64. Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.019-2023).
65. Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Προϊόντα Καπνού με Φίλτρο και Φίλτρα που Κυκλοφορούν στο Εμπόριο για Χρήση σε Συνδυασμό με Προϊόντα Καπνού) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.023-2023).
66. Οι περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.029-2023).
67. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.033-2023).
68. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.034-2023).
69. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Επίτιμοι Διδάκτορες) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.035-2023).
70. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Καθορισμός Μέτρων Εφαρμογής για τον Έλεγχο Αλκοόλης σε Μέλη Πληρώματος Αεροσκαφών) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.039-2023).
71. Οι περί Ελεγχόμενων Ειδών (Ενδοενωσιακή Μεταφορά Προϊόντων Συνδεδεμένων με τον Τομέα της Άμυνας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.013-2023).
72. Οι περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.040-2023).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(20.1.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
2. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(22.9.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).].

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.28 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Κουλλά Ονούφριος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Πάζαρος Χαράλαμπος
Δημητρίου Δημήτρης	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σύκας Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
	Τσιρίδου Φωτεινή

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Νικολάου Μαρίνα
Καυκαλιάς Αντρέας	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμάς Γιώργος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παντελίδης Χρύσης
Λεωνίδου Πανίκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Μυλωνάς Παύλος	Σαββίδης Χρύσανθος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Μουσιούττας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα	Παπαδούρης Σταύρος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	

Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής

Ευσταθίου Κωστής

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
1.	Προσφώνηση της Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Tiny Koh.	2095
2.	Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στη φονική έκρηξη της 11 ^{ης} Ιουλίου 2011 στο Μαρί, στην πτώση του ελικοπτήρου «Bell-206» στις 10 Ιουλίου 2002, καθώς και στον αιφνίδιο θάνατο του ευέλπιδος Γιώργου Χατζηγιαννά εν ώρα εκπαίδευσης.	2101
3.	Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:	2102
	α. Επίσημη επίσκεψη της Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων στο Ηνωμένο Βασίλειο κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της Βουλής των Κοινοτήτων Sir Lindsay Hoyle.	
	β. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου ως Αντιπροέδρου και Ειδικής Αντιπροσώπων για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) σε συνεδρία της Παγκόσμιας Τράπεζας για την καταπολέμηση της διαφθοράς.	
	γ. Συμμετοχή του κ. Πανίκου Λεωνίδου, ως επικεφαλής, και των κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, Ηλία Μυριάνθους και Μαρίνου Μουσιούττα, ως μελών της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), στις εργασίες της 30 ^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ στη Σιθωνία Χαλκιδικής.	
	δ. Συμμετοχή των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Χρίστου Σενέκη στην 30 ^ή Ετήσια Σύνοδο της ΚΣ ΟΑΣΕ.	
4.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και απόφαση για τη μη κήρυξη ως επείγοντος του θέματος «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», έπειτα από συζήτηση (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Νίκος Τορναρίτης, Κωστής Ευσταθίου).	2105
5.	Συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Χρίστος Χρίστου, Σταύρος Παπαδούρης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Αλέκος Τρυφωνίδης, Χάρης Γεωργιάδης, Λίνος Παπαγιάννης, Παύλος Μυλωνάς, Στέφανος Στεφάνου) για αναβολή των προτάσεων νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022», «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022», «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023», «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», απόφαση για μη αναβολή των πρώτων δύο, η σχετική έκθεση, αγορεύσεις και συζήτηση (Σταύρος Παπαδούρης, Αντρέας Ερωτοκρίτου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Αντρέας Καυκαλιάς, Χάρης Γεωργιάδης) και ψήφισή τους σε νόμους με τους τίτλους «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023» και «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023», αντίστοιχα.	2107
6.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	2132
7.	Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή Ανέγερση Κατοικίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022» και ψήφισή τους σε νόμους, του δεύτερου με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».	2134
8.	Έκθεση για τα νομοσχέδια:	2137
	α. «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»,	
	β. «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023»,	
	γ. «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»,	
	αγορεύσεις και συζήτηση (Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Κωστής Ευσταθίου, Μαρίνος Μουσιούττας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Αριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου, Νίκος Σύκας) και ψήφισή τους σε νόμους, του δεύτερου με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και του τρίτου με αρ. 2.	

9.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».	2160
10.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εισόδου και Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Εισόδου και της Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2023».	2162
11.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Ανδρέας Πασιουρτίδης, Δημήτρης Δημητρίου) και ψήφισή της σε νόμο.	2165
12.	Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και «Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», παρατηρήσεις του κ. Πανίκου Λεωνίδου και ψήφισή τους σε νόμους	2168
13.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021», παρατηρήσεις του κ. Άριστου Δαμιανού και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».	2172
14.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Άδεια εργαζομένων για λόγους ανωτέρας βίας και κάλυψη απουσίας λόγω θανάτου συγγενικού προσώπου.	2174
-	Ετήσιες χορηγίες σε προσφυγικά αθλητικά σωματεία.	2174
-	Η λειτουργία του Συμβουλίου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.	2175
-	Αιτήσεις για στήριξη μαθητών από συνοδούς νοσηλευτές.	2175
-	Υποστελέχωση του Μακάρειου Νοσοκομείου σε σχέση με το νοσηλευτικό προσωπικό.	2175
-	Κοινωνικές παροχές σε πάσχοντες από σπάνιες ή/και αόρατες ασθένειες.	2175
15.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Αποκατάσταση της περιοχής με τις δεξαμενές πετρελαιοειδών στη Λάρνακα.	2175
-	Η υλοποίηση της β' φάσης του παραλιακού πεζοδρόμου στα Περβόλια.	2176
-	Η ποιότητα του αέρα με βάση τις μετρήσεις των σταθμών παρακολούθησης.	2178
-	Επέκταση ωραρίου λειτουργίας του Κέντρου Υγείας Κοφίνου.	2180
-	Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) από την Κυπριακή Δημοκρατία.	2181
-	Έλεγχος ανίχνευσης βαρέων μετάλλων στα ψάρια στην περιοχή ανέγερσης του πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκουγιου.	2181
16.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	2183
17.	Παρουσίες βουλευτών.	2189

Τιμή: €3,50